

Torsdag den 5. november 2020 (D)

1

11. møde

Torsdag den 5. november 2020 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 15:

Forespørgsel til justitsministeren om ungdomskriminalitet, herunder om religiøs radikaliserings og bandekriminalitet.

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.

(Anmeldelse 03.11.2020).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 36:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Tilbageholdelse og henstilling af køretøjer og adgang til kontrolbesøg i virksomheder, der udfører vejtransport af farligt gods).

Af transportministeren (Benny Engelbrecht).

(Fremsættelse 07.10.2020).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 39:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Indførelse af pligt til at anvende styrthjelm ved kørsel på trehjulede og visse firehjulede motorkøretøjer m.v.).

Af transportministeren (Benny Engelbrecht).

(Fremsættelse 07.10.2020).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 31:

Forslag til lov om ændring af lov om en børne- og ungeydelse og lov om skattefri kompensation for forhøjede energi- og miljøafgifter. (Ligedeling og individuel indkomstaftapning af børne- og ungeydelsen og ligedeling af den supplerende grønne check m.v.).

Af skatteministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 07.10.2020).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 23:

Forslag til lov om ændring af straffeloven m.v. (Selvstændig bestemmelse om angreb med genstand på personer i offentlig tjeneste og skærpelse af straffen for forsætlig fareforvoldelse).

Af justitsministeren (Nick Hækkerup).

(Fremsættelse 07.10.2020).

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 24:

Forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og retsplejeloven. (Adgang til sociale behandlingstilbud mod stofmisbrug for indsatte i kriminalforsorgens institutioner m.v.).

Af justitsministeren (Nick Hækkerup).

(Fremsættelse 07.10.2020).

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 49:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag. (Praktikpladstaxametertilskud m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil).
(Fremsættelse 08.10.2020).

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 50:

Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om efterskoler og frie fagskoler og lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser. (Inddragelse af elever i forbindelse med udskrivning).

Af børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil).
(Fremsættelse 08.10.2020).

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 51:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Mulighederne for andet udtræk af prøvefag og etablering af fælles ledelse i forbindelse med skolesammenlægning m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil).
(Fremsættelse 08.10.2020).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelse:

Liselott Blixt (DF) og Peter Skaarup (DF):

Forespørgsel nr. F 16 (Vil ministeren sikre, at personalet i psykiatrien fremover kan bruge et tjenestenummer i stedet for deres fulde navn, når de registrerer i en patients journal, så personalet ikke skal leve i frygt for at blive opsøgt af en patient i affekt?).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 15:

Forespørgsel til justitsministeren om ungdomskriminalitet, herunder om religiøs radikaliserings og bandekriminalitet.

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.

(Anmeldelse 03.11.2020).

Kl. 10:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, be-
tragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 36:

**Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Tilbageholdelse og
henstilling af køretøjer og adgang til kontrolbesøg i virksomhe-
der, der udfører vejtransport af farligt gods).**

Af transportministeren (Benny Engelbrecht).

(Fremsættelse 07.10.2020).

Kl. 10:00

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Thomas Jensen, Socialdemokratiet.

Kl. 10:00

(Ordfører)

Thomas Jensen (S):

Tak, formand. Vi behandler i dag L 36, som sikrer, at kontroldirek-
tivet om vejtransport af farligt gods bliver korrekt implementeret i
dansk lovgivning. Det har nemlig ikke været tilfældet siden 1995,
desværre. Med lovforslaget indføres der to bestemmelser i færdsels-
loven, hvoraf den ene sikrer, at politiet kan tilbageholde eller hen-
stille køretøjer i forbindelse med deres vejkontrol af køretøjer, der
transporterer farligt gods, hvis køretøjet ikke overholder reglerne.
Den anden bestemmelse i lovforslaget sikrer, at Færdselsstyrelsen
kan foretage kontrolbesøg i virksomheder, der udfører transport af
farligt gods.

Vejsidekontrolopgaven er allerede i dag placeret hos Rigspolitiet,
da den operative vejkontrol udføres af politiet, og som reglerne er
i dag, kan politiet således standse et køretøj, som udfører transport
af farligt gods, og undersøge det med henblik på at kontrollere, at
transporten opfylder reglerne. I forbindelse med politiets vejsidekon-
troller konstateres der til tider alvorlige overtrædelser af reglerne om
transport af farligt gods, men efter gældende lovgivning har politiet
ikke hjemmel til at tilbageholde et køretøj eller pålægge føreren at
henstille køretøjet i forbindelse med vejkontrollen, indtil transporten
er bragt i overensstemmelse med reglerne. Med lovforslaget indføres
der derfor hjemmel hertil, og der etableres dermed mulighed for,
at politiet vil kunne iværksætte effektive foranstaltninger, når det
konstateres, at en transport ikke er i overensstemmelse med reglerne.

Virksomhedskontrollen er placeret hos Færdselsstyrelsen, der be-
sidder den tekniske og administrative fagkundskab inden for vej-
transport af farligt gods. I dag er det desværre sådan, at virksomhe-
der, der udfører transport med farligt gods, ikke får kontrolbesøg.
Der er nemlig ikke hjemmel i loven til at foretage en sådan kontrol,
og den hjemmel indføres så med det her lovforslag. Der er med
lovforslaget lagt op til, at virksomhedskontrollen både udføres som

reaktive tilsyn på baggrund af politiets vejsidekontroller og proakti-
ve tilsyn i form af stikprøvekontroller i virksomheder, der foretager
transport af farligt gods.

Det er et tiltag, som implementerer fornuftige EU-regler i dansk
lovgivning, så de rette myndigheder har mulighed for at gennemføre
kontroller på såvel vej som i virksomheder med henblik på at skabe
større sikkerhed med farligt gods. Det er jo gode tiltag, som Social-
demokratiet kan støtte op om.

Kl. 10:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, og derfor
går vi videre til hr. Hans Christian Schmidt, Venstre.

Kl. 10:03

(Ordfører)

Hans Christian Schmidt (V):

Lovforslaget, som vi skal behandle her i dag, sikrer jo, at politiet får
tildelt nødvendige beføjelser i forbindelse med vejkontrol af trans-
port med farligt gods. Vi i Venstre mener, at det er vigtigt, at politiet
skal kunne tilbageholde køretøjer og pålægge føreren af et køretøj
at henstille køretøjet på et sted anvist af politiet. Venstre mener, at
det er vigtigt, at vi sikrer en høj sikkerhed på vores veje, og vi skal
sikre, at vores bilister kan færdes sikkert og trygt. Det får vi gjort
med lovforslaget, og dermed sikrer vi den generelle trafikikkerhed
på vejene.

I Venstre ser vi positivt på forslaget, da kontrollovgivningen forplig-
ter medlemsstaterne til at foretage kontrol med vejtransport af farligt
gods udført af køretøjer, der benyttes på medlemsstaternes område
eller ankommer fra et tredjeland. Det er jo vigtigt, at vi lever op til
vores forpligtelser i det europæiske samarbejde og øger kontrollen
på vejene, således at transporten af farligt gods ikke går ud over
bilisterne. Vejtransport af farligt gods kan udgøre en alvorlig sikker-
hedsrisiko, og derfor er det vigtigt, at vi sætter ind i forhold til farligt
gods, inden det bliver ført ud på vejene.

Vi mener, det er vigtigt, at der kan aflægges kontrolbesøg hos
virksomheder, der udfører transport med farligt gods. Derved styrker
vi et effektivt og præventivt tilsyn, som vil medvirke til at forbedre
overholdelsen af reglerne for vejtransport af farligt gods. Med lov-
forslaget her sikres det, at der bliver ført kontrol med, at transporten
foregår sikkerhedsmæssigt forsvarligt i overensstemmelse med reg-
lerne for vejtransport af farligt gods. Derfor støtter Venstre lovforsla-
get, og vi vil gerne sige, at vi hilser det velkommen, at forslaget her
er kommet med, sådan at vi kommer fuldt ud på linje med det, som
er tiltænkt fra EU's side.

Kl. 10:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ingen korte bemærkninger, så tak til ordføreren. Og derfor
kan vi gå videre til hr. Hans Kristian Skibby, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:05

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Lovforslaget handler som også nævnt af de andre ordførere om
kontrol med vejtransport af farligt gods. Konkret handler det om at
implementere artikel 5 og 6 i kontrollovgivningen om vejtransport af
farligt gods, som forpligter landene til at foretage kontrol med vej-
transport af farligt gods. De omtalte to artikler har den udfordring,
at det har danske myndigheder ikke hjemmel til i dag, og det rettes
der op på med dette forslag, som efter vores opfattelse i Dansk
Folkeparti er positivt.

Artikel 5 gør, at kontrolmyndighederne kan tilbageholde eller
henstille køretøjer til et sted, indtil køretøjet er i overensstemmelse
med reglerne. Det er Rigspolitiet, der får den beføjelse. Artikel 6 gi-

ver mulighed for, at der kan laves forebyggende kontrolbesøg i virksomheder. Hvis transporten ikke overholder reglerne for vejtransport af farligt gods, må køretøjet ikke forlade virksomheden, inden dette er bragt i orden. Her er det så Færdselsstyrelsen, der skal stå for den kontrol og myndighedsopgave.

Begge dele lyder positivt. Man kan dog undre sig over, at vi har brug for et EU-direktiv til at håndtere det. Har vi virkelig behov for et EU-direktiv til at håndtere sund fornuft? Kunne nationalstaterne ikke godt selv have håndteret, hvilke kontrolbeføjelser de enkelte styrelser rettelig skulle have for at kunne sikre, at der er styr på kørsel med farligt gods i Danmark? Det mener vi i Dansk Folkeparti at man sagtens kunne have gjort, uden at der skulle et EU-direktiv til, at den hellige gral skulle være vel forvaret. Men fred nu være med det. Forslaget er jo sympatisk, fornuftigt og forstandigt, og vi kan også støtte det.

Kl. 10:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ingen korte bemærkninger. Så vi siger tak til ordføreren og går videre til hr. Rasmus Helveg Petersen, Radikale Venstre.

Kl. 10:07

(Ordfører)

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Tak for det. I lighed med de tidligere ordførere støtter Radikale lovforslaget, som jo bl.a. er en implementering af EU-regler. Det er så fint, når vi nu har grænseoverskridende kontrol af farligt gods, at vi også har ens regler for, hvordan det bliver håndteret. Så Radikale støtter lovforslaget, og jeg skulle hilse og sige fra Socialistisk Folkeparti, at de også støtter forslaget. Tak.

Kl. 10:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, og derfor er vi nu kommet til fru Jette Gottlieb, Enhedslisten.

Kl. 10:07

(Ordfører)

Jette Gottlieb (EL):

Tak for det. Da vores ordfører på området, hr. Henning Hyllested, ikke kan være til stede, har jeg lovet at fremføre synspunkterne og kan sige, at Enhedslisten er meget tilfredse med, at der nu bliver en stærkere kontrol med transport af farligt gods, og det er, som det lige blev sagt af en ordfører, sund fornuft at få det i gang. Vi har et par spørgsmål til dele af det, som vi vil rejse i forbindelse med udvalgsarbejdet, men Enhedslisten støtter forslaget.

Kl. 10:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, og så er vi kommet til hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:08

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Det Konservative Folkeparti støtter også lovforslaget, som jo er en implementering af nogle EU-regler og i øvrigt nogle fornuftige beslutninger om at få mere kontrol med farligt gods, og det tilslutter vi os ligesom de andre partier.

Kl. 10:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, og så er vi kommet til fru Mette Thiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 10:09

(Ordfører)

Mette Thiesen (NB):

Der er blevet sagt rigtig meget om det her lovforslag af de andre ordførere, så det vil jeg ikke trætte jer med. Jeg vil blot konstatere, at vi i Nye Borgerlige også bakker op om det her lovforslag, og at vi også har nogle opmærksomhedspunkter, som vi lige skal have afklaret i udvalgsbehandlingen. Men vi støtter lovforslaget.

Kl. 10:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere ordførere, som har bedt om ordet, og derfor er det nu transportministeren.

Kl. 10:09

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Først og fremmest tak for de positive ord og de positive tilkendegivelser fra Folketingets partier. Jeg har selvfølgelig noteret mig, at der vil komme supplerende spørgsmål fra henholdsvis Enhedslisten og fra Nye Borgerlige, og dem vil vi selvfølgelig bestræbe os på at besvare efter bedste evne. Men med de udmærkede gennemgange, der har været fra ordførernes side, skulle jeg ikke mene, at der er et behov for at tilføje yderligere, og jeg ser frem til den videre behandling.

Kl. 10:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Transportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 39:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Indførelse af pligt til at anvende styrthjelm ved kørsel på trehjulede og visse firehjulede motorkøretøjer m.v.).

Af transportministeren (Benny Engelbrecht).

(Fremstilling 07.10.2020).

Kl. 10:10

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Thomas Jensen, Socialdemokratiet.

Kl. 10:10

(Ordfører)

Thomas Jensen (S):

Der findes en række tunge trehjulede motorcykler og lette firehjulede motorkøretøjer, som kaldes trikes og quadricykler. ATV, altså all terrain vehicle, er også en såkaldt quadricykel, og de kategoriseres i dag som en bil efter færdselsloven. Da køretøjerne kategoriseres som en bil, er der ikke pligt til at anvende styrthjelm, når man kører på dem. En sådan pligt gælder i dag kun ved kørsel på motorcykel eller knallert, og flere af de tunge trehjulede og lette firehjulede køretøjer er konstrueret med sadel og uden karrosseri, der beskytter føreren.

Det svarer derfor til at køre på en motorcykel eller en knallert i tilfælde af en ulykke.

Det fremgår af lovforslaget, at det på den baggrund foreslås, at pligten til at anvende styrthjelm også vil skulle omfatte førere af og passagerer i trehjulede bil og let firehjulede bil, altså det man kalder trikes eller quadricykel. Der vil dog ikke skulle anvendes styrthjelm, hvis køretøjet er forsynet med en sikkerhedssele – her vil der være pligt til at anvende sikkerhedsselen. Reglerne for anvendelse af personligt sikkerhedsudstyr for trehjulede biler og lette firehjulede biler vil på den måde blive de samme som for knallert og motorcykel.

Visse ATV'er er indregistreret og kategoriseres i dag som traktor i henhold til færdselsloven, og det skyldes, at visse ATV'er er godkendt som en traktor, ligesom de er indrettet til at trække et andet køretøj eller et arbejdsredskab og er konstrueret til en hastighed på højst 40 km/t. Disse køretøjer vil således ikke blive omfattet af den foreslåede hjelmpligt. Når det kommer til anvendelse af sikkerhedsudstyr, mener jeg, det er oplagt, at der skal gælde de samme regler for de trehjulede og lette firehjulede biler, som gælder for motorcykel og knallert. Derfor mener jeg, at lovforslaget er godt for færdselssikkerheden.

I forhold til et enkelt punkt, som lovforslaget også indeholder, er det også en udvidelse af den eksisterende undtagelse om politiets og redningsberedskabets brug af håndholdt mikrofon, der er tilkoblet fastmonteret teleudstyr under kørsel. Denne undtagelse udvides med lovforslaget til at omfatte alle typer af håndholdt teleudstyr og andre håndholdte kommunikationsapparater. Politiet og redningsberedskabet vil derfor med lovforslaget kunne anvende sådant udstyr under kørsel, når det er nødvendigt af hensyn til konkrete operative indsatser. Udvidelsen medfører, at politiet og redningsberedskabet bl.a. også vil kunne anvende håndholdt mobiltelefon under kørsel, men altså kun hvis det rent undtagelsesvis er nødvendigt for den konkrete politimæssige opgave eller beredskabsindsats. Da forbuddet mod brug af håndholdt teleudstyr under kørsel ikke bør lægge hindringer i vejen for politiets og redningsberedskabets opgaver, mener jeg, at den foreslåede undtagelsesbestemmelse er ganske fornuftig.

Endelig indeholder lovforslaget en præcisering af transportministerens bemyndigelse til at forbyde brugen af et køretøj af færdselssikkerhedsmæssige hensyn. I lovforslaget præciseres det, at transportministeren kan indskrænke det område, hvorpå et køretøj må benyttes, hvis det kan begrundes med færdselssikkerhedsmæssige hensyn. Den præcisering mener jeg giver rigtig, rigtig god mening. De er alle sammen gode tiltag, som er med til at øge trafikikkerheden, og derfor kan Socialdemokratiet støtte dem.

Kl. 10:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ingen korte bemærkninger. Så tak til ordføreren, og så går vi videre til hr. Hans Christian Schmidt, Venstre.

Kl. 10:13

(Ordfører)

Hans Christian Schmidt (V):

Tak for det. Lovforslaget, som vi skal behandle i dag, er jo med til at sørge for trafikikkerheden. Den teknologiske udvikling betyder, at nye køretøjer vinder frem, og den udvikling skal vi naturligvis som lovgivere følge.

Vi har i mange år vænnet os til, på den ene eller anden måde, at kører man på knallert eller motorcykel, har man styrthjelm på. Alle ulykkesstatistikker viser, at dette er det korrekte at gøre, og derfor er det også helt naturligt, at vi i dag retter loven til, så den passer til de eksisterende køretøjer. Kører man en let firehjulede bil, en ATV eller en tung trehjulede bil, svarer det fysisk til, at man kører på en motorcykel eller knallert. Rent teknisk skal man overholde adfærdreglerne for en bil, og når styrthjelme så kun er et lovkrav for knallerter og motorcykler, har man ingen pligt til at sikre sig

på disse typer køretøjer, og det skal der laves om på. Er et af disse køretøjer ude for en ulykke, svarer det til, at man kører på motorcykel uden styrthjelm. Ingen har lyst til at forestille sig en ulykke på motorcykel, hvor styrthjelm ikke er spændt.

Sikkerhed er nøgleordet i den her lov. Og sikkerheden på vejene, men også sikkerheden i samfundet, skal politiet have de bedste forudsætninger for at sikre, og når de så efterspørger muligheden for, at de i visse situationer kan bruge håndholdt teleudstyr og kommunikationsapparater, skal de have lov til det. Det er dybt professionelle personer, som er trænet i at håndtere stressede og farlige situationer. Dem kan vi godt overlade at bruge telefoner i særlige situationer.

Handlerum og fleksibilitet er to begreber, som er vigtige for at kunne handle hurtigt. Det får ministeren med denne lov. Når et område behøver indskrænket brug af et køretøj, giver det god mening, at ministeren kan handle hurtigt.

Det er vigtigt for Venstre at slå helt fast, at den trafikale egoisme skal stoppes, og ved egoisme forstås også folks egen sikkerhed. Derfor vil vi til enhver tid gå ind for at højne trafikikkerheden. Det er også grunden til, at vi bakker op om lovforslaget.

Kl. 10:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Så er det hr. Hans Kristian Skibby, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:16

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Lovforslaget indeholder et par forskellige elementer. Det første omhandler krav til at anvende styrthjelm, hvis man kører på trehjulede eller nogle firehjulede køretøjer uden kabine. Det, vi er ude i her med transportministerens initiativ, er at lovgive omkring logik for perlehøns. Det er jo fuldstændig absurd, at man kan køre rundt på en ATV, indregistreret med nummerplader på – man kan køre på motorvejen med den i princippet – og så skal man ikke have styrthjelm på. Derimod skal vi andre så betale, hvis folk slår sig til lirekassemænd og ender på en døgninstitution på grund af hjerneskade. Det er jo det, der tit sker, når folk ikke opfører sig ordentligt i trafikken, altså at det medfører meget store udgifter for vores sundhedsapparat, og derfor er det jo logik for perlehøns, at man naturligvis skal have styrthjelm på, når man kører på en trehjulede eller firehjulede ATV, eksempelvis, uden kabine.

Det har der ikke været lovgivet om indtil nu, og derfor vil jeg da selvfølgelig gerne rose ministeren for, at man gør det. I Dansk Folkeparti synes vi, det giver god mening, at man naturligvis skal bruge styrthjelm på alle typer af køretøjer, hvor der er en åbenbar og åbenlys risiko for, at man kan komme til skade. Så det støtter vi.

Den anden del handler om at udvide politiets og redningsberedskabets undtagelse i forhold til at bruge teleudstyr under kørsel. Her ændres det, så undtagelsen fremover bliver bredere og omfatter nye teknologier, som er kommet frem, siden lovgivningen, som er gældende i dag, blev implementeret. Det mener vi i Dansk Folkeparti giver rigtig god mening, så det ikke er lovgivningen, der skal spænde ben for smarte måder at komme efter kriminelle på eksempelvis i trafikken – nej, det er sådan, at de teknologiske værktøjer, som er til rådighed for vores betjente og myndigheder, naturligvis også skal kunne håndteres.

Så lovforslaget er ganske fornuftigt, og Dansk Folkeparti støtter naturligvis det fremsatte lovforslag. Tak.

Kl. 10:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, og derfor går vi videre til hr. Rasmus Helveg Petersen, Radikale Venstre.

(Ordfører)

Rasmus Helveg Petersen (RV):

I lighed med de tidligere ordførere støtter Radikale Venstre selvfølgelig forslaget, og selvfølgelig skal der være pligt til at bære hjelm, når man kører på et motorcykellignende køretøj. Så tak til ministeren for at fremsætte det her forslag, som vi synes er helt naturligt at bakke op om. Jeg skulle hilse fra Socialistisk Folkeparti og sige, at de også bakker op om forslaget. Mange tak.

Kl. 10:18

Kl. 10:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Dermed kan vi gå videre til fru Jette Gottlieb, Enhedslisten.

Kl. 10:19

(Ordfører)

Jette Gottlieb (EL):

Tak for det. Vores ordfører er stadig ikke til stede, så derfor fremfører jeg synspunkterne, og jeg kan oplyse, at Enhedslisten støtter forslaget. Vi finder det fornuftigt at udvide brugen af styrthjelm til også at omfatte de trehjulede og åbne firehjulede køretøjer. Det er også sund fornuft, når vi ved, hvor mange hovedskader der undgås med styrthjelm – jeg tror, det er 70 pct. eller noget deromkring. Så det er jo fantastisk.

Med hensyn til politiets udvidede brug af håndholdt grej kunne man ønske sig en efterfølgende evaluering af, om der som følge af det har været forskellige former for uheld eller lignende. Og jeg forstår udmærket en del af det, men mobiltelefon – det forstår jeg simpelt hen ikke. Men det kan vi nok få afklaret i løbet af udvalgsbehandlingen. Jeg vil lige tilføje, at den sidste del, nemlig i forhold til udvidelsen af retten til at forbyde forskellige former for transportmidler og sådan noget, også er i orden set med Enhedslistens øjne.

Kl. 10:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Derfor går vi videre til hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:20

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg kan meddele, at vi også støtter lovforslaget. Jeg har det selv lidt vanskeligt med alle de love, vi laver for at beskytte borgerne imod deres egen adfærd. Men jeg vil sige, at der også er nødt til at være en vis form for konsekvens i den måde, lovgivningen er indrettet på, og når der nu er påbud om at bruge styrthjelme i andre sammenhænge, må der jo også være det i den her situation. Og vi synes også, at der har været en fornuftig argumentation for, hvorfor politiet skal have nogle udvidede muligheder for at betjene noget udstyr i deres køretøjer, og vi kan derfor støtte lovforslaget.

Kl. 10:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Vi går så videre til fru Mette Thiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 10:21

(Ordfører)

Mette Thiesen (NB):

Nu skal det jo ikke være så kedeligt det hele, altså at vi alle sammen er enige. Som man godt ved fra tidligere lovforslag, mener vi i Nye Borgerlige, som en tidligere fuldstændig rigtigt sagde her fra talerstolen, at det er ganske almindelig sund fornuft, at hvis man kører, bruger man også styrthjelm. Derfor har vi sådan set også tiltro

til, at danskerne husker styrthjelm, og at vi ikke behøver at lovgive om det. Som en tidligere taler også anførte, så bliver mange af de her tre- og firehjulede jo brugt på marker osv., og vi ser ikke nogen grund til at lave yderligere lovgivning om noget, som vi i bund og grund godt mener danskerne selv kan finde ud af.

Derimod er der den del af lovforslaget, som gælder om det her med redningskøretøjer osv. Den kan vi godt bakke op om, så derfor ville vi selvfølgelig ønske, at lovforslaget blev delt op. Ellers ser vi os nødsaget til at stemme imod lovforslaget.

Kl. 10:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Thomas Jensen.

Kl. 10:22

Thomas Jensen (S):

Tak. Det undrer mig bare lidt. Man kan begive sig rundt ude i virkeligheden i det danske sommerland. Jeg holdt f.eks. en uges sommerferie i ordførerens storkreds. Der så jeg da adskillige ATV'er, der kom kørende, hvor føreren ikke havde styrthjelm på. Jeg vil bare spørge ordføreren: Har ordføreren aldrig nogen sinde set en ATV-fører køre uden styrthjelm?

Kl. 10:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:22

Mette Thiesen (NB):

Jo, det har jeg. Jeg har set masser af danskere, som gør noget, som ikke nødvendigvis var særlig befordrende for deres egen sikkerhed eller for deres egen sundhed for den sags skyld. Derfor mener jeg ikke nødvendigvis, at vi skal gå ind og begynde at lovgive om det.

Kl. 10:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Thomas Jensen, værsgo.

Kl. 10:23

Thomas Jensen (S):

Men det er jo netop det, ordføreren fremfører i sin ordførertale, altså at man har en forventning om, at folk godt selv af egen fri vilje kan tage den her styrthjelm på. Men nu står ordføreren så og bekræfter mig i, at jo, ordføreren har rent faktisk set folk, som ikke levede op til den forhåbning, som ordføreren havde, og de kørte simpelt hen rundt uden styrthjelm. Og som Dansk Folkepartis ordfører tidligere sagde: Hvis man kommer ud for et trafikuheld, kører uden styrthjelm, så kan det også ligge samfundet til last, ud over at det selvfølgelig ligger den enkelte til last, i forhold til de skader man pådrager sig, men det ligger også økonomisk samfundet rigtig, rigtig meget til last. Kunne ordførerens parti ikke tænke sig at bidrage til, at vi fik ordentlige regler på området, sådan at vi sikrer, at vi ikke får nogle øgede omkostninger for den enkelte og for samfundet?

Kl. 10:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:23

Mette Thiesen (NB):

Jeg tror, at den her debat viser en meget klar og tydelig forskel – og gudskelov for det – på Socialdemokratiet og på Nye Borgerlige. Altså, vi er heller ikke et parti, som mener, at vi, fordi det er dårligt for ens sundhed, og at man, hvis man f.eks. ryger og kan blive indlagt med nogle livsstilssygdomme og alt muligt andet, så derfor skal gå ind og lovgive om, at folk ikke må ryge, eller at det skal

være dyrere. Det har vi ikke været en del af. Det er lidt det samme med det her. Altså, vi skal ikke lave mere formynderisk lovgivning. Vi har sådan set tiltro til, at folk godt selv kan, og at de i øvrigt er bekendt med konsekvenserne af det, hvis de vælger at gøre det. Og sådan gælder det jo på rigtig mange områder. Jeg var i øvrigt selv i Nordjylland i sommer og kørte faktisk på ATV sammen med mine børn, og vi havde styrthjelm på, for vi vurderede, at det nok var meget fornuftigt. Men jeg synes ikke, der er nogen grund til at indføre mere lovgivning på det her område, flere restriktioner. Jeg tror, det er på tide, at vi generelt herinde på Christiansborg har mere tillid til danskerne.

Kl. 10:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, og derfor siger vi tak til ordføreren. Da der ikke er flere ordførere, der har bedt om ordet, går vi videre, og så er det transportministeren. Værsgo.

Kl. 10:25

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Tak, formand, og tak til partiernes opbakning til forslaget. Som Dansk Folkepartis ordfører fik det formuleret, er det logik for per-lehøns, og ordføreren roste ovenikøbet ministeren for at fremsætte lovforslaget. Det er jo ikke hver dag, man oplever det. Så det og de generelle støttetilkendegivelser tager jeg selvfølgelig også imod.

Fra Enhedslistens side blev nævnt, at man havde spørgsmål vedrørende den del af lovforslaget, der handler om teleudstyr hos politiet, og det er selvfølgelig noteret, at der vil komme sådanne spørgsmål. Generelt følger vi jo løbende med i udviklingen omkring uheld i uheldsstatistik osv., og det vil man selvfølgelig også gøre i forhold til dette område. Der er en særlig bevågenhed på politiets kørsel i det hele taget. Man er jo meget ofte i nogle skarpe situationer, især når der foretages udrykningskørsel, hvor man kører hurtigere end den normale hastighedsgrænse, så derfor er der en særlig bevågenhed på politiets kørsel i det hele taget. Men vi svarer selvfølgelig på de spørgsmål, som er i forhold til det.

Jeg kan forstå på Nye Borgerlige, at man ikke støtter den del, der handler om styrthjelm. Det er man selvfølgelig velkommen til at tilkendegive. Jeg er ikke umiddelbart tilbøjelig til at opdele lovforslaget, men det må vi jo tage i den videre proces. Det er naturligvis også sådan, som det også blev fremført af den socialdemokratiske ordfører, at det er ret almindeligt at se, at der er ATV'er, der bliver ført uden anvendelse af styrthjelm, og det er selvfølgelig også derfor, at det er kommet til vores opmærksomhed i første omgang, at der her er en risiko.

Man kan selvfølgelig godt have den principielle holdning, at der ikke skal være nogen som helst form for lovgivning. Så kan man selvfølgelig spørge sådan lidt retorisk, om det så betyder, at man skal afskaffe, at der er airbags i biler, at der er sikkerhedsseler i biler, at man har hastighedsgrænser på vejene og den slags ting, fordi hvis det alligevel er sådan, at man mener, at alle opfører sig fuldstændig rationelt og klogt, så behøver der ikke at være nogen former for begrænsninger i det. Det er ikke et synspunkt, som jeg støtter, og heller ikke noget, som fagkundskaben understøtter.

Tværtimod er der løbende vurderinger i Færdselssikkerhedskommissionen, som også har repræsentanter for Folketinget, af, hvordan vi sikrer en så god færdselssikkerhed som muligt, så så få mennesker som muligt kommer til skade i trafikken. Vi har også Rådet for Sikker Trafik, som arbejder løbende med dels kampagnearbejde, dels indsats i forhold til analyser af trafiksikkerheden.

Det er et område, hvor man må sige, at vi i Danmark er i verdens-eliten i forhold til at sikre så få alvorlige uheld som muligt. Det er klart, at vi stadig væk har for mange mennesker, der kommer alvorligt til skade eller dør i trafikuheld i Danmark, og derfor er det ikke sådan, at vi kan sætte flueben ved, at vi har gjort nok. Men man

må sige, at hvis vi slækker for meget på trafiksikkerhed, risikerer vi altså, at det her koster menneskeliv, indlæggelser og dermed også koster samfundet dyrt.

Med de udmærkede indikationer, der har været fra partiernes ordførere og også gennemgang af lovforslaget, vil jeg ikke sige yderligere i forhold til det, blot tilkendegive, at jeg er meget tilfreds med den meget brede opbakning, der har været til forslaget. Tak for det.

Kl. 10:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til transportministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Transportudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 31:

Forslag til lov om ændring af lov om en børne- og ungedydelse og lov om skattefri kompensation for forhøjede energi- og miljøafgifter. (Ligedeling og individuel indkomstaftapning af børne- og ungedydelsen og ligedeling af den supplerende grønne check m.v.).

Af skatteministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 07.10.2020).

Kl. 10:29

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Fru Birgitte Vind, Socialdemokratiet.

Kl. 10:29

(Ordfører)

Birgitte Vind (S):

Tak for ordet. I dag er det en rigtig god dag for ligestillingen. I dag skal vi nemlig førstebehandle et lovforslag, som har til formål at sikre ligedeling af børne- og ungedydelsen, en individuel indkomstaftapning af børne- og ungedydelsen samt ligedeling af den supplerende grønne check. Ligedeling af børne- og ungedydelsen indgår i »Aftale om ét samlet familieretligt system« tilbage fra 2018 mellem den daværende regering og alle øvrige partier i Folketinget. Som det er nu, har børne- og ungedydelsen som udgangspunkt været udbetalt til barnets mor, og det kan man jo ikke ligefrem kalde ligestilling, og det er da også en regel, der stammer helt tilbage fra 1987 – en regel, som det er på tide at vi opdaterer.

Ligestillingens historie i Danmark er lang, og med dette lovforslag tager vi endnu et skridt i den rigtige retning. Det gør vi ved at foreslå, at børne- og ungedydelsen som udgangspunkt deles lige mellem forældre, der har fælles forældremyndighed, og det gælder altså, uanset om forældrene er samboende eller ej, og samtidig har en deleordning med barnet.

Med det her forslag sikrer vi, at forældrene ligestilles i relation til børne- og ungedydelsen, og at der i højere grad tages højde for nutidens familiemønstre. Ikkesamboende forældremyndighedsindehavere kan aftale, at hele ydelsen skal udbetales til den ene forældremyndighedsindehaver. Desuden kan ydelsen efter anmodning udbetales

til den ene forældremyndighedsindehaver, hvis det ved en samværsafgørelse eller et forlig er bestemt, at barnet skal være mindst 9 ud af 11 dage hos den ene af forældremyndighedsindehaverne.

På den her måde sikrer vi, at udgangspunktet er ligedeling, men at der samtidig tages hensyn til forældremyndighedsindehavere, der har svært ved at nå til enighed. Og selvfølgelig er der samtidig plads til, at de myndighedsindehavere, der kan samarbejde og nå til enighed om en anden fordeling, også har mulighed for det.

Aftalen indeholder også en overgangsordning. Formålet med overgangsordningen er, at der tages højde for, at defamilier, der som udgangspunkt har indrettet sig efter, at ydelsen udbetales til den ene forældremyndighedsindehaver, kan tilrette deres økonomi efter den nye ordning.

Lovforslaget ændrer også på en anden forskelsbehandling. I dag tæller man begge ægtefællers indkomst med, når man beregner indkomstaftapning af børne- og ungedyelsen, mens den for ugifte par kun beregnes på baggrund af ydelsemodtagerens indkomst. Med det her lovforslag beregnes børne- og ungedyelsen på baggrund af den enkeltes indkomst.

Endelig foreslås den supplerende grønne check også ligestillet. Den udbetales i dag som udgangspunkt til barnets mor, men også her ønsker vi en ligedeling mellem forældrene.

Forslaget, som vi står med her i dag, er overvejende blevet modtaget positivt blandt høringsparterne. Det er vi glade for, for vi mener, det er på tide, at lovgivningen afspejler nutidens Danmark, hvor ligestilling er en af vores grundlæggende værdier. Socialdemokratiet støtter lovforslaget.

Kl. 10:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Jeg ser ikke, at der er noget ønske om korte bemærkninger. Derfor går vi videre, og hvis jeg ikke har overset noget, er vi så kommet til hr. Alex Ahrendtsen, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:33

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak for det. Baggrunden for lovforslaget er aftalen om et samlet familieretligt system, som alle partier indgik før sidste folketingsvalg, og det handler om udbetaling af børne- og ungedylder. I dag er det jo sådan, at de som udgangspunkt betales til moren, og det er også, selv om der er en 7-7-ordning, hvor barnet er lige så meget hos faren, og der har oplevelsen jo ofte været, at det kan give nogle konfrontationer, men det har også været en del af debatten, at det var en udfordring rent ligestillingsmæssigt, som Socialdemokraterne jo kom ind på.

Fremover bliver det sådan, at forældre skal modtage halvdelen hver, og det er, uanset om de er samboende eller ikke er samboende og samtidig har en deleordning om barnet. Der har vurderingen været, at alle dem, der ikke har et problem, godt kan leve med at dele ydelsen, mens det samtidig er for alle dem, der har konflikter og ikke kan sammen, og så er det jo godt, at det nu bliver løst.

Der er også et andet element i aftalen, og det handler om en indkomstaftapning af ydelsen. Fremover sker det individuelt, og det er jo godt, da det har været et problem i mange år, at det ramte skævt. Faktisk har det helt tilbage fra skattereformen i 2012 været et problem.

Lad mig så bare lige afslutningsvis give et eksempel på, hvor skørt det hele er. Hvis en mand f.eks. tjener 900.000 kr. og en kvinde 300.000 kr., vil de i de tilfælde, hvor de er gift, blive modregnet på de 200.000 kr., som manden tjener over de 700.000 kr.; de vil få reduceret ydelsen med 4.000 kr. Hvis de derimod ikke er gift, sker der ingen modregning, alene fordi det er manden, som tjener penge. Havde det derimod været kvinden, var de blevet modregnet. Det er ulogisk, og det er en lovgivning, som vi faktisk ikke kan være

bekendt, og det er derfor, at det er godt, at det nu bliver ændret. Derfor kan Dansk Folkeparti støtte lovforslaget.

Kl. 10:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Derfor går vi nu videre til hr. Rasmus Helveg Petersen, Radikale Venstre.

Kl. 10:35

(Ordfører)

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Tak for det. I dag behandler vi den del af Folketingets brede aftale om et samlet familieretligt system fra 2018, hvis overordnede formål er at gøre systemet mere fleksibelt og retfærdigt, så det passer bedre til de mange forskellige familiemønstre, vi ser i dag, og lovforslaget udmønter den del af aftalen, der vedrører nye udbetalingsregler for børne- og ungedyelsen.

Forældre med fælles forældremyndighed skal fremover i udgangspunktet modtage halvdelen af børne- og ungedyelsen hver, uanset om de er samboende eller ej. Er der kun én forældremyndighedsindehaver, skal hele børne- og ungedyelsen udbetales til denne. Hvis forældrene er skilt eller flyttet fra hinanden, kan ligedelingen fravælges, hvis de er enige og i tilfælde, hvor barnet overvejende kun bor hos den ene.

Som følge af de nye udbetalingsregler foreslås indkomstaftapningen ligeledes ændret, så aftapningen skal ske på grundlag af ydelsemodtagerens individuelle indkomstforhold. Der vil herefter gælde de samme regler for ægtefæller og ugifte samlevende, og det er rigtig godt.

De nye udbetalingsregler vil sikre, at forældremyndighedsindehavere ligestilles i relation til udbetalingen af børne- og ungedyelsen, og at udbetalingsreglerne i højere grad tager højde for nutidens familiemønstre. Samtidig tager modellen hensyn til, hvis barnet overvejende bor hos den ene af forældremyndighedsindehaverne. Så får vi også en overgangsordning, hvor allerede skilte familier kan blive en del af ordningen ved enighed.

Som radikal er det en fornøjelse i dag at behandle lovforslaget om en ligestillet tildeling af børne- og ungedyelsen. Det er et solidt skridt i retning af mere ligestilling og større retfærdighed for danske familier, der længe har efterspurgt en modernisering af systemet. Så vi støtter det naturligvis.

Kl. 10:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ingen korte bemærkninger. Så vi kan sige tak til ordføreren og gå videre i ordførerrækken til fru Astrid Carøe, SF.

Kl. 10:37

(Ordfører)

Astrid Carøe (SF):

Tak for det. Fra et ligestillingsperspektiv virker det for mig helt intuitivt, at børne- og ungedyelsen skal deles ligeligt mellem forældre med fælles forældremyndighed, og derfor støtter SF selvfølgelig lovforslaget, som jeg synes er et rigtig vigtigt skridt for ligestillingen i hjemmene. Dette forslag vil underbygge den vigtige præmis, at forældre er ligeværdige, ligesom det er til barnets bedste, når begge forældre tager ansvar for barnets omsorg og forsørgelse.

I dag oplever langt de fleste børn heldigvis, hvad enten deres forældre er samboende eller lever hver for sig, at begge tager del i barnets liv, men vi kan stadig gøre meget mere for at skubbe på for, at far føler sig som en ligeværdig forælder. For der er desværre stadig en opfattelse af, at mor er den primære omsorgsperson for barnet, og det er rigtig ærgerligt. Det er gammeldags, men det gør vi heldigvis noget ved og rykker på med det her lovforslag. Samtidig kan en deling af børne- og ungedyelsen mindske konflikten mellem

forældre, der lever hver for sig, og mindre konflikt vil til enhver tid være gavnligt for børnene.

Der kan dog være vigtige overvejelser og undtagelser i forbindelse med lovforslaget. Der kan være god ræson i, at størstedelen af barnets børne- og ungeydelse tilfalder den ene forælder, hvis vedkommende har barnet boende mere end halvdelen af tiden, selv om der er delt forældremyndighed. I så fald ligger størstedelen af forsørgelsen og udgifterne i forbindelse med barnet hos den ene forælder, og derfor må der være undtagelser, hvis der ved en samværsafgørelse eller et forlig er bestemt, at barnet fortrinsvis bor hos den ene forælder. Men selvfølgelig skal udgangspunktet være en lille fordeling, og med de kommentarer kan jeg sige, at SF selvfølgelig støtter forslaget.

Kl. 10:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, og derfor går vi videre til hr. Rune Lund, Enhedslisten.

Kl. 10:39

(Ordfører)

Rune Lund (EL):

Det her forslag er en nødvendig modernisering af lovgivningen på ligestillingsområdet, og Enhedslisten var med i »Aftale om ét samlet familieretligt system«, hvor elementet om lighed af børne- og ungeydelsen samt den supplerende grønne check også var med. Vi støtter selvfølgelig derfor lovforslaget, og vi er glade for, at man i forhold til det oprindelige lovforslag, der jo kom kort før valget i 2019, sidste år, har lavet en overgangsordning, så personer, der er ikkesamboende, har mulighed for at fortsætte på den nuværende ordning, hvis det er det, de ønsker. Samlet set kan Enhedslisten altså selvfølgelig støtte lovforslaget.

Kl. 10:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, og derfor går vi videre til hr. Rasmus Jarlov, Det Konservativt Folkeparti.

Kl. 10:39

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg er selv blevet far for 5 måneder siden, og på et tidspunkt nævner min forlovede for mig, at der er kommet en børnecheck, og så tænkte jeg, at det har jeg da ikke hørt noget om, og så finder jeg ud af, at den er røget ind på hendes konto automatisk, og undrer mig umiddelbart over, hvorfor det er på den måde. Jeg er nok ikke enig i det, som SF's ordfører sagde før, om, at det er unaturligt, at moren er den primære omsorgsperson. Sådan tror jeg det er i de fleste situationer, sådan er det i hvert fald hjemme hos os, men økonomisk er der nok ikke nogen tvivl om, at forældrene bidrager lige meget til at forsørge barnet, og i den situation virker det selvfølgelig urimeligt, at pengene så går til moren, som om det økonomiske ansvar er hendes alene. Jeg talte også med en gruppefælle her om det her lovforslag, og hun fortalte mig, at hendes mand aldrig havde vidst, at hun fik de her børnepenge. Så man kan åbenbart gå i mange år uden at vide, hvordan det forholder sig, men det bliver der rettet op på nu, og jeg synes, der er sund fornuft og rimelighed i det. Og jeg er faktisk glad for, at vi også her i Folketinget i dag tager et skridt, som handler om ligestilling til fordel for mænd, sådan at ligestilling ikke altid bare handler om at gøre noget for kvinder. Så tak for det. Vi støtter varmt lovforslaget.

Kl. 10:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning til fru Astrid Carøe. Værsgo.

Kl. 10:41

Astrid Carøe (SF):

Tak for det. Det var egentlig mest for at korrigere og lige høre ordføreren, om han ikke er enig i, for det lyder jo sådan, at vi gerne skal have fædrene til at føle sig mere som ligeværdige forældre i relation til barnet, end det er tilfældet i dag, og at det her er et skridt i retning mod det, samtidig med at vi ser, at mange flere mænd tager ansvar for barnets liv i en enormt tidlig alder, og det var sådan set det, jeg mente med det her med den primære omsorgsperson: at mændene nu med det her forslag går i en retning mod, at de får mere ligeværdige forhold som forældre.

Kl. 10:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:41

Rasmus Jarlov (KF):

Det er ikke på vores dagsorden, at vi med det her lovforslag sådan vil ændre på forældrerollerne og de der sådan helt nære relationer, der er mellem forældre og barn. Men vi vil gerne rette op på den urimelighed, der er. Det er jo sådan, at forældrene selvfølgelig deler det økonomiske ansvar, og så mener vi også, at de økonomiske ydelser bør følge den fordeling og være ligelige til mor og far.

Kl. 10:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger, og derfor går vi nu videre til fru Mette Thiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 10:42

(Ordfører)

Mette Thiesen (NB):

Jeg kunne ikke lade være med at sidde og grine lidt nede på min plads over noget af det, som hr. Rasmus Jarlov sagde, og det var det med, at en, som tilsyneladende holdt det hemmeligt for sin ægtefælle, modtog de her børnepenge. Der har nok været en lidt akavet stemning over aftensmaden den aften. Nå, men spøg til side! Det her er et rigtig godt lovforslag. Det giver rigtig god mening, at pengene selvfølgelig udbetales ligeligt til begge forældre, når man modtager den her børne- og ungeydelse, som det jo hedder, uanset om de i øvrigt er samboende eller ej, men at de selvfølgelig begge to har forældremyndigheden. Så det bakker Nye Borgerlige selvfølgelig op om.

Kl. 10:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Derfor går vi nu videre til fru Anne Honoré Østergaard, Venstre.

Kl. 10:43

(Ordfører)

Anne Honoré Østergaard (V):

Tak for ordet. Det her lovforslag er jo en genfremsættelse af lovforslag nr. L 224, som blev fremsat af tidligere skatteminister fra Venstre Karsten Lauritzen. Det er et godt forslag, som vi stadig bakker fuldt op om i Venstre, for familiemønstrene har ændret sig, og det skal selvfølgelig afspejles i vores lovgivning. I dag tager begge forældre som udgangspunkt aktiv del i børns opvækst, hvor både moren og faren er vigtige. Derfor bør staten selvfølgelig ikke forfordle moren eller faren, når børne- og ungeydelsen, bedre kendt som børnechecken, skal udbetales.

Det gør vi dog desværre i dag, hvor børnechecken i langt størstedelen af tilfældene udbetales til moren. Det er på tide, at mødre og fædre bliver ligestillet på det her område. Det gør vi med lovfor-

slaget, hvor forældre med fælles forældremyndighed fremover som udgangspunkt vil modtage halvdelen af børnechecken hver. Samtidig sikrer vi, at den enkelte familie kan indrette sig, som den finder bedst, da forældrene også kan vælge, at hele ydelsen skal udbetales til den ene. Det er både retfærdigt og fornuftigt.

Lovforslaget forbedrer dog ikke kun ligestillingen mellem moren og faren, men også mellem gifte og ugifte par, for med lovforslaget sikrer vi samtidig, at børnechecken og den supplerende grønne check udbetales efter samme individuelle indkomstaftapning. Det er også både retfærdigt og fornuftigt. Lovforslaget indeholder derudover en mindre justering i forhold til det oprindelige lovforslag, L 224. Med de nye justeringer sikrer vi bl.a., at familier, som allerede har indrettet sig efter de gældende regler, får en overgangsperiode. Det bakker vi op om i Venstre. Med de ord kan vi støtte lovforslaget.

Kl. 10:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, og derfor er det nu skatteministeren.

Kl. 10:45

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Og tusind tak for den meget positive modtagelse af lovforslaget. Lovforslaget er jo en del af udmøntningen af aftalen om et samlet familieretligt system, og lovforslaget er en genfremsættelse af det lovforslag, vi havde, som hed L 224, og som blev fremsat helt tilbage i foråret 2019, men som jo bortfaldt som følge af udskrivelsen af valget til Folketinget.

Lovforslaget er, som det også senest var fremme her under Venstres ordførers indlæg, blevet opdateret og justeret en smule og indeholder nu en overgangsordning, som jeg vil komme tilbage til lidt senere. Der er ikke ændret ved, at lovforslaget først og fremmest er vigtigt af hensyn til ligestillingen mellem forældrene. De gældende regler afspejler ganske enkelt ikke den virkelighed og de familiemønstre, der er i dag. Efter de gældende regler udbetales børne- og ungedydelsen i langt de fleste tilfælde til moren. Sådan har det rent faktisk været siden 1987, hvor børnefamilieydelsen, som den hed dengang, blev indført.

Reglerne har derfor med rette været kritiseret ud fra det, vi også har diskuteret i dag, nemlig et ligestillingsperspektiv. Det er derfor, at tiden er inde til at indføre flere og mere moderne regler, der tager højde for de mange forskellige måder, der i dag er på at indrette sig som familie. Dels skal vi væk fra, at udbetalingen automatisk sker til moren, dels skal der i højere grad være mulighed for at vælge, hvem udbetalingen så skal ske til. Og det er lige præcis det, vi opnår med det lovforslag, som nu er fremsat.

Børne- og ungedydelsen skal som udgangspunkt deles mellem forældrene, men samtidig vil forældrene, hvis de er enige, have mulighed for at vælge, at udbetalingen af ydelsen skal ske til den ene af forældrene. Og hvis forældrene ikke kan blive enige, kan den ene forælder få udbetalt hele ydelsen, hvis barnet ifølge en samarbejdsaftale skal være mindst 9 af 14 dage hos denne. På den måde kan forældrene i høj grad indrette sig, som de ønsker, men samtidig tages der også hensyn til de tilfælde, hvor de ikke kan nå til enighed.

Der blev i forbindelse med det tidligere fremsatte lovforslag udtrykt bekymring for, at de delte familier, der har indrettet sig efter gældende regler, skal være omfattet af lighedelingen. Disse familier har indrettet deres økonomi herefter, og den ene forælder modtager så alene hele ydelsen. Den bekymring imødekommer vi nu med den foreslåede overgangsordning. Og med overgangsordningen vil børne- og ungedydelsen som udgangspunkt fortsat blive udbetalt til den forælder, som modtager ydelsen, inden de nye regler bliver indført.

Overgangsordningen vil dog også give mulighed for, at ydelsen i visse tilfælde kan ligedeles mellem begge forældre eller blive udbetalt til den anden forælder. Overgangsordningen tilgodeser således de delte familier, der har indrettet sig efter de gældende regler. Men den sikrer også, at børne- og ungedydelsen bliver ligedelt eller udbetalt til den anden forælder, hvis forholdene vedrørende barnet ændrer sig.

Med lovforslaget gør vi så også op med en anden forskelsbehandling, nemlig forskellen på indkomstaftapningen af børne- og ungedydelsen for henholdsvis ægtefæller og ugifte samlevende par. I dag skal indkomstaftapningen for ægtefæller beregnes på baggrund af begge parter indkomst, mens den for det ugifte samlevende par kun skal beregnes på baggrund af ydelsesmodtagernes indkomst. Der har med rette været kritik af dette og denne forskelsbehandling, som er begrundet i et administrativt hensyn. Som konsekvens af det foreslås det nu at ligedeles børne- og ungedydelsen, og så foreslås det også at ændre indkomstaftapningen, så den beregnes på grundlag af den enkelte modtagers indkomst.

Jeg er glad for, at vi på den måde så samtidig får gjort op med den forskelsbehandling, der også har været i systemet i dag, mellem gifte og ugifte samlevende. Det gør vi så også op med. Med de ord vil jeg gerne takke for modtagelsen af lovforslaget, og jeg ser selvfølgelig frem til en god og konstruktiv behandling af sagen i udvalget.

Kl. 10:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til skatteministeren. Der er ikke nogen korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 23:

Forslag til lov om ændring af straffeloven m.v. (Selvstændig bestemmelse om angreb med genstand på personer i offentlig tjeneste og skærpelse af straffen for forsætlig fareforvoldelse).

Af justitsministeren (Nick Hækkerup).

(Fremsættelse 07.10.2020).

Kl. 10:50

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Fru Tanja Larsson som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 10:51

(Ordfører)

Tanja Larsson (S):

Tak. Lovforslaget handler om, at angreb med genstande mod personer i offentlig tjeneste bliver en selvstændig paragraf i straffeloven, og at straffen forhøjes med en tredjedel i forhold til det nuværende straffniveau. Jeg har overtaget det her lovforslag fra Socialdemokratiets retsordfører, hr. Jeppe Bruus, der jo desværre er blevet smittet med coronavirus. Jeg vil gerne takke Folketingets partier og Præsidentet for, at vi trods denne vanskelige og pludseligt opståede situation alligevel kan behandle lovforslaget. På baggrund af den særlige si-

tuation vil jeg bede om Folketingets forståelse for, at opklarende spørgsmål til lovforslaget kan blive besvaret under udvalgsbehandlingen.

Baggrunden for lovforslaget er, at vi omkring nytår sidste år så flere episoder, hvor politi og beredskabspersonale blev angrebet med fyrværkeri, mens de udførte deres arbejde. Efterfølgende har vi set flere eksempler på, at bander og grupperinger har brugt sten og fyrværkeri til at holde myndighedspersoner ude af bestemte boligområder. Det er selvfølgelig fuldstændig uacceptabelt. Man skal ikke forhindre politi, ambulanceførere eller andre i at udføre deres arbejde, og de mennesker, der passer på os alle sammen, skal ikke udsættes for fare på deres arbejde. Det skaber utryghed, det kan bringe andre menneskers liv i fare, og det skal stoppes.

Derfor foreslår regeringen at indsætte en selvstændig bestemmelse i straffeloven, § 119 b, om angreb med genstande på personer i offentlig tjeneste. Samtidig foreslås straffen hævet med en tredjedel. Det skal gøre det helt klart, at den her adfærd er uacceptabel, og det skal sikre, at straffniveaulet afspejler den fare, man udsætter offentlige medarbejdere for med den helt uacceptable opførsel. Samtidig vil vi give domstolene mulighed for at udvise udenlandske statsborgere, der har overtrådt den nye bestemmelse i straffeloven og har angrebet offentlige medarbejdere med fyrværkeri, kasteskyts og lignende.

Vi har også set eksempler på, at almindelige, tilfældige borgere er blevet angrebet med fyrværkeri eller stenkast. Det er selvfølgelig ikke acceptabelt. Derfor foreslår regeringen også, at straffen for ikke at overholde straffelovens § 252 om fareforvoldelse af andres liv eller forlighed øges med en tredjedel, hvis det er udført med en genstand. Man skal kunne færdes trygt i Danmark. Vi kan og vil ikke acceptere, at man skaber utryghed og bringer andres liv i fare. Det er uacceptabelt, og hvis man gør det, skal det udløse en passende straf.

I Socialdemokratiet mener vi, at det her lovforslag vil sikre det, og vi glæder os til den fortsatte behandling.

Kl. 10:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Derfor kan vi gå videre i ordførerrækken til hr. Preben Bang Henriksen, Venstre.

Kl. 10:54

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Tak for det. Det forslag, vi behandler i dag, har vel dybest set sit folkelige udspring i det, der skete sidste nytårsaften, hvor der flere steder blevet affyret fyrværkeri, bl.a. mod beredskabet. Det skal der gøres noget ved. Det er der ikke gjort nok ved tidligere. Det råder vi forhåbentlig bod på her. Der indføres en selvstændig bestemmelse i straffelovens § 119 b. Det hjælper jo isoleret set ikke meget, men det har dog den signalværdi, at det her er noget, vi ser meget, meget alvorligt på.

Det, der derimod efter vores opfattelse i Venstre hjælper, er at forhøje straffen for de angreb mod beredskabet, der sker. Jeg kan forstå, at den i regeringens udspil forhøjes med en tredjedel. Jeg vil godt bede regeringen om at præcisere lidt nærmere, hvad man forstår ved en tredjedel, for hvad er normalstraffen i de her tilfælde? Det er jo egentlig det, der tæller.

Vi har efter § 119 en strafferamme på 8 års fængsel, og som ved alle andre straffebestemmelser er det jo helt vanvittigt, hvilket gab der er mellem strafferammer og faktisk idømt straf. Så lad os lige få helt på det rene, hvad det er, vi taler om. Hvad kan vi forvente vil være normalstraffen efter det her forslag ved angreb på beredskabet? Og det er nøjagtig det samme spørgsmål, når det er civile, der angribes. Her vil det i givet fald være § 245 om grov vold, vi taler om. Der er en strafferamme på 6 års fængsel. Hvor ligger vi henne, når civile angribes med fyrværkeri? Også det vil vi gerne have klarhed over.

Forholdet mellem straffe og strafferammer er altså noget, som vi i hvert fald efter Venstres opfattelse er nødt til at fokusere på og kommer til at fokusere mere på. Derfor vil et spørgsmål fremover konsekvent fra vores side være: Hvad er det rent faktisk domstolene dømmer i de, om jeg så må sige, normale tilfælde? Det skulle jo helst være en straf, der har en vis præventiv virkning, så andre afholder sig fra tilsvarende forbrydelser.

Afslutningsvis skal jeg spørge, om ministeren har nogen idé om, hvor mange der forventes yderligere dømt i fremtiden, den præventive virkning osv. Hvis ikke den vikarierende minister har det, kan det selvfølgelig være, at vi kan få det uddybet ved en senere lejlighed under en senere behandling.

Men summa summarum kan jeg sige, at Venstre i enhver henseende kan støtte forslaget, om end vi har en fornemmelse af, at de normalstraffe, som ministeren kommer og redegør for, er i den lave ende, og vi gerne ser dem forhøjet. Tak for det.

Kl. 10:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning til hr. Peter Skaarup.

Kl. 10:57

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Og tak for Venstres udmærkede ordførertale her. Jeg vil lige stille et spørgsmål, fordi jeg kan forstå, at Venstre, tror jeg, ligesom Dansk Folkeparti stiller nogle spørgsmål til regeringen i forbindelse med den her sag og det her lovforslag. Jeg går ud fra, at det, hr. Preben Bang Henriksen tænker på her, er, at den straf, der ser ud til at blive givet i de her sager, er meget, meget mild, og hvis regeringen så lægger en tredjedel oveni, ja, så er den måske stadig væk meget mild. Og hvis man ser på de sager, der var efter alle urolighederne omkring nytår, er det sådan, at der var 80 sigtelser og 13 sager, der særlig handlede om den paragraf, som vi har fokus på her. I kun to af sagerne affødte det ubetinget fængsel. I alle de andre sager var der tale om betingede fængselsdomme.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge Venstres ordfører, om det er tilfredsstillende, og om Venstre vil støtte en minimumsstraf på 1 års fængsel for at fyre fyrværkeri af mod andre mennesker og dermed bringe dem voldsomt i fare.

Kl. 10:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:58

Preben Bang Henriksen (V):

Jeg kender ikke de konkrete sager, men hvis det er en – i gåseøjne – traditionel sag, hvor man med forsæt forsøger at affyre fyrværkeri mod andre, så lyder det helt beskæmmende med de straffe, som hr. Peter Skaarup redegjorde for, hvilket jeg bestemt ikke har grundlag for at betvivle, og at man kan slippe af sted med det på det grundlag.

Til Peter Skaarups spørgsmål om, om vi vil være med til højere straffe: Ja, det vil vi gerne, hvis det, som hr. Peter Skaarup redegør for, er straffniveaulet. Minimumsstraffe skal vi efter Venstres opfattelse ikke indføre; der skal stadig være et spillerum for domstolene til at kunne tage stilling til omstændighederne i hver enkelt konkret sag.

Kl. 10:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Peter Skaarup.

Kl. 10:58

Peter Skaarup (DF):

Det kan vi jo diskutere om domstolene altid kan håndtere. Sagen er jo, at der er en strafferamme på 8 års fængsel i de her sager, men

altså, vi kan se, at der gives meget, meget korte straffe og i de fleste tilfælde altså betingede straffe.

Så jeg kunne godt tænke mig at spørge Venstres ordfører, om det er godt nok, eller om det ikke kalder på, at vi er nødt til fra Folketingets side at markere, at vi vil have en vis bund, et vist minimum for, hvilken straf det giver. For det er altså meget opvækkende for mennesker, f.eks. omkring nytårstid, at der bliver fyret af direkte mod personer.

Kl. 10:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:59

Preben Bang Henriksen (V):

Det er som sagt straffe, jeg slet, slet ikke kan sympatisere med. De har efter min opfattelse ingen præventiv virkning. Derfor skal straffen op, og det gør vi efter Venstres opfattelse ved at vedtage normalstraffe her. Derfor spørger jeg også justitsministeren, hvad straffene er i det her konkrete tilfælde. Vi skal ikke frarøve domstolene deres muligheder for at kunne foretage en individuel vurdering af hver enkelt sag. Men jeg kan kun give hr. Peter Skaarup ret i, at det er Folketinget, der bestemmer strafferammerne, og det gør vi jo ikke uden grund. Så ja, der skal ske noget.

Kl. 11:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger, og derfor er det nu hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 11:00

(Ordfører)

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Det lovforslag, vi behandler i dag, går ud på, at regeringen bebuder, at den vil stramme loven for dem, som forsætligt forvolder skade på andre mennesker. Når man læser ned igennem lovforslaget her og man går i detaljer med de ting, der ligger i lovforslaget, er spørgsmålet, om man egentlig dér kan tale om reel stramning af betydning over for de tilfælde, vi taler om her. Vi taler om tilfælde, hvor der er fyret fyrværkeri af direkte mod andre mennesker. Vi så det omkring nytårstid, og vi kan altså nu konstatere, at regeringen vil stramme op, men hvor meget man vil stramme op, er et stort spørgsmål, som jeg synes vi kan stille, når vi behandler det her lovforslag.

Det, som man vil fra regeringens side, er, at man vil lægge en tredjedel oven i en i forvejen næsten ubetydelig straf i de her sager. Vi kan jo se i praksis med de sager, der har været afviklet siden nytårstid, at der er givet nogle meget, meget milde straffe. Den nuværende strafferamme, skal vi lige huske på, er altså på 8 års fængsel, og det er sikkert meget fint. Det, der så er mindre fint, er, at trods den her relativt høje strafferamme, udnytter domstolene slet ikke de muligheder, der ligger i strafferammen.

Vi husker nok alle sammen det inferno af nytårsfyrværkeri, der var omkring de glade nytårsdage i 2019. Man skulle nærmest tro, man var et sted i Mellemøsten, når man ser på den måde, som det foregik på. Der var nærmest reelt erklæret undtagelsestilstand på visse dele af Nørrebro og andre steder. Det var der, og sagen var, at der var mennesker, mennesker med børn, familier, der ikke turde vove sig ud rundt omkring i vores land, fordi der blev fyret af direkte mod andre mennesker, og der var selvfølgelig stor risiko for, at man kunne blive ramt.

Det, der skete, var, og det er jo så det, vi har været inde at kigge på i Dansk Folkeparti, at der siden de her uroligheder blev rejst 80 sigtelser, hvoraf de 13 var overtrædelser af straffelovens § 252, som omhandler fareforvoldelse. Det er på baggrund af de her hændelser,

vi så står med det her lovforslag, L 23. Nu skal straffene strammes, siger regeringen. Af de 13 sager var der kun 2, som udløste ubetinget fængsel. De resterende endte med enten betingede domme eller med, at de pågældende var for unge til at kunne blive straffet. Der har vi så endnu en grund til at nedsætte den kriminelle lavalder. Det kan vi så forhåbentlig drøfte på et andet tidspunkt her i Folketinget. Dansk Folkeparti vil gerne have den kriminelle lavalder ned, fordi vi simpelt hen over for dem, der ikke gider at forstå vores lovgivning og ikke gider at indrette sig efter den, skal kunne skride ind meget tidligere.

Vedkommende, der fik den hårdeste straf, hvor det var et bomberør, der forsætligt var rettet mod et par, hvor den ene af dem fik personskader, fik en straf efter nytåret på 60 dages fængsel. Ja, og så var vedkommende, der så affyrede det her bomberør, ovenikøbet straffet for fem tidligere forhold af personfarlig kriminalitet. Helt seriøst, Folketing, minister, regering! 60 dages fængsel, når man tidligere er straffet fem gange for personfarlig kriminalitet med en strafferamme på 8 års fængsel? Altså, jeg er målløs. Jeg er målløs over, at vi accepterer tilstande, hvor folk opfører sig fuldstændig vanvittigt og går direkte efter andre mennesker med deres fyrværkeri. Vi giver en straf på 60 dages fængsel, når man tidligere har været voldsomt kriminel som borger her i Danmark. Det forstår jeg ikke noget som helst af, og jeg håber, at regeringen vil kigge på den her sag med udgangspunkt i, at vi får strammet gevaldigt op på de her ting.

De resterende straffe, som vi så har kigget på, var som sagt betingede domme – altså hvor man slipper for at komme i fængsel. Men faktum er, at mens man tidligere fik en betinget dom på 30 dages fængsel, får man nu en dom på 40 dages fængsel, fordi det jo er det, regeringen vil lægge oveni: cirka en tredjedel. Så regering! Det er ganske simpelt for slapt. Skulle man tro på, at det virker over for fuldstændig ligeglade mennesker, som hidser hinanden op og retter deres farlige bomberør mod forskelligt redningspersonale og civile borgere, at man øger en straf som en betinget dom med en tredjedel oven i den forholdsvis milde betingede dom? Ærlig talt, jeg tror ikke på det. Tror ministeren og regeringen, og det håber jeg ministeren vil svare Folketinget på her i dag under debatten, virkelig på, at en tredjedel oven i meget, meget milde straffe, hvor man slet ikke udfylder strafferammen, hjælper noget som helst?

Kl. 11:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, og derfor går vi videre til hr. Kristian Hegaard, Radikale Venstre.

Kl. 11:06

(Ordfører)

Kristian Hegaard (RV):

Tak for det, formand. Lovforslaget her indeholder for det første et forslag om at indføre en selvstændig bestemmelse om angreb med genstande på personer, der handler i offentlig tjeneste eller hverv, herunder politi og beredskab. Det er dybt uacceptabelt at kaste sten efter f.eks. ambulancepersonale – offentligt ansatte skal selvfølgelig være trygge i deres arbejde.

Forslaget indebærer ikke en nykriminalisering, og det betyder jo, at det selvfølgelig er ulovligt i dag at udøve den slags kriminalitet, hvor man kaster sten mod ambulancepersonale eller andre offentligt ansatte. Fremover vil der således være en paragraf om vold og trusler, om vold mod personer i offentlig tjeneste og nu også en paragraf, hvor angreb med genstande specifikt er nævnt. Straffene ønskes hævet med en tredjedel i forhold til det, der i dag er praktiseret af domstolene i forbindelse med den slags overtrædelser.

For det andet foreslås det at skærpe straffen for at forvolde nærliggende fare for nogens liv eller førtilighed ved at kaste eller affyre genstande mod privatpersoner i henhold til straffelovens § 252, stk. 1. Det er med baggrund i den ganske uacceptable adfærd, vi har

set, med kast af fyrværkeri mod privatpersoner, hvilket jo er dybt forkasteligt og en meget, meget farlig situation at skabe. Det, der fremgår her, er, at straffen i dag som udgangspunkt ligger på mellem 10 og 60 dages fængsel, og det foreslås så også forhøjet med en tredjedel. Det vil sige, at det, der tidligere gav 30 dages fængsel, nu skal give 40 dages fængsel.

Man kan godt diskutere, om sådan noget med strafskærpelser med en tredjedel er det, der rykker noget i forhold til det store billede, men vi er glade for, at man i lovforslaget også har fremhævet forebyggelsesdelen, som er meget vigtig, og da der i høringssvarene ikke er udtrykt betænkeligheder ved dele af lovforslaget, støtter vi det, men vi vil også opfordre regeringen til fremadrettet, når man øger strafmassen, som man eksempelvis gør her, også at finde finansiering til kriminalforsorgen, så man ikke uden videre pålægger dem byrder og gør arbejdsforholdene værre. Derfor skal vi opfordre til, at man finansierer den her slags initiativer, da det vil udgøre en belastning for kriminalforsorgen.

Kl. 11:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, og derfor går vi videre i ordførerrækken til fru Astrid Carøe, SF.

Kl. 11:09

(Ordfører)

Astrid Carøe (SF):

Jeg er lige i sidste øjeblik trådt til som ordfører, så jeg læser bare talen højt – så er I advaret!

Det var voldsomt, hvad vi var vidner til omkring nytår sidste år på Nørrebro, hvor der blev kastet farligt fyrværkeri efter politi og beredskab og mod tilfældige forbipasserende. På tv-billederne lignede det nærmest gadekampe, og jeg kan godt forstå, at lokalområdet var utrygt at færdes i. Derfor er det selvfølgelig også på sin plads at skærpe straffen for angreb med genstande mod f.eks. politi og beredskab eller for at fremkalde fare for de personer, der tilfældigvis befinder sig et sted.

Men hånden på hjertet: Vi ved jo godt, at det ikke er straffen, der kommer til at gøre forskellen. Derfor er det godt, at ministeren i lovforslaget også anerkender, at strafskærpelser ikke kan stå alene, men at det også kræver en forebyggende indsats at stoppe den slags episoder. Det nævnes f.eks., at lokalpolitiet bør samarbejde med lokalområdets aktører og ikke mindst de unge i området om at forebygge voldelige episoder. Og vi så jo også, hvordan den strategi virkede på Nørrebro, da politiet gik ind i sagen, bankede på døren til familierne og forklarede dem alvoren i handlingerne.

Jeg tror derfor, det er vigtigt, at vi styrker lokalpolitiet, og det snakker vi også om i politiforhandlingerne lige nu. I den forbindelse er det helt nødvendigt, når det nu er en af krumtapperne i regeringens udspil, at vi også uddanner lokalbetjentene til opgaven, men der må vi jo tage en mere indgående snak i forhandlingerne om, hvordan det kommer til at ske.

Til sidst et lille surt opstød om noget, der var lige ved at få SF til at sige nej til det her forslag. Kriminalforsorgen får nemlig ikke kompenseret sine merudgifter til længere straffe. Kriminalforsorgen er jo i forvejen ved at revne af opgaver og indsatte, og de ansatte er ved at rende livet af sig for at løse opgaverne. Derfor kan vi simpelt hen ikke være bekendt at sige endnu en gang, at det må de bare klare inden for rammen. I forvejen vurderer regeringen, at lidt af den ekstra strafmasse, der nu plager kriminalforsorgen, kan henføres til ufinansierede strafskærpelser. Så jeg synes virkelig, at regeringen skulle tænke sig om her. Vi vil i udvalgsbehandlingen af forslaget spørge ind til, om regeringen vil sætte penge af til det.

Men indholdet af forslaget kan vi støtte, og derfor kommer vi også samlet set til at støtte op om det.

Kl. 11:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning fra hr. Peter Skaarup. Værsgo.

Kl. 11:11

Peter Skaarup (DF):

Tak til SF's ordfører for talen her. Jeg hørte, at SF sagde, at det var godt med den her stramning. Men er SF ikke også enig i, at det jo i virkeligheden er en meget porøs stramning? For hvis vi ser på det niveau, der er i dag, kan vi jo ikke forestille os et andet niveau – altså efter nytårsurolighederne – end at man fortrinsvis giver en betinget dom, altså ingen fængselsstraf. Er det virkelig godt nok for SF? Er det virkelig godt nok for SF, at man frem for at få en betinget dom på 30 dages fængsel nu får en betinget dom på 40 dages fængsel for at have skudt fyrværkeri direkte efter redningspersonale?

Kl. 11:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 11:12

Astrid Carøe (SF):

Jeg har svært ved at stå og vurdere, præcis hvad der er godt nok – jeg er normalt ikke ordfører på området, og vores ordfører er, som I ved, i isolation. Jeg vurderer, at det her forslag går et stykke ad vejen, og det bakker vi op om. Og så må vi jo se, hvad der virker. Men som jeg også sagde i talen, er vi meget overbevist om, at det ikke kun er straf, der virker, men også de her forebyggende indsatser.

Kl. 11:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Og vi går videre i rækken til fru Rosa Lund, Enhedslisten.

Kl. 11:12

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak for det. I Enhedslisten gør vi alt, hvad der står i vores magt, for at sikre trygge rammer for de mennesker, der hver eneste dag går på arbejde og løfter vitale samfundsopgaver. Derfor vil jeg gerne i lighed med alle andre ordførere starte med at understrege, at jeg finder det komplet utilstadeligt, at mennesker i offentlig tjeneste bliver angrebet, når de er på arbejde – det hører ingen steder hjemme. Det gør det heller ikke hverken at affyre fyrværkeri eller kaste genstande mod andre mennesker, hvilket er til fare for de menneskers liv og førlighed. Den slags skal virkelig stoppes, og jeg synes, det er vigtigt, at vi får en diskussion af hvordan. Jeg tror, vi alle sammen kan huske dagene op til jul og nytår sidste år, hvor der var ballade med fyrværkeri på Nørrebro, på Vestsjælland og på Vestegnen. Der er ikke nogen tvivl om, at vi er nødt til at sætte ind for at stoppe det – spørgsmålet er bare, hvordan vi gør det. Regeringen foreslår jo her, at strafferammen skærpes, og i de indledende bemærkninger til lovforslaget lægger Justitsministeriet vægt på, at problemet ikke løses med de skærpede straffe alene; der skal også fokuseres på forebyggende tiltag. Og det glæder mig at se, at regeringen og Justitsministeriet har fået øjnene op for – vil jeg sige – vigtigheden af det præventive arbejde. Det er så bare ærgerligt, at lovforslaget ikke handler om det præventive arbejde; at det kun er noget, der lige er blevet plads til i indledningen, synes jeg er ærgerligt. I høringssvaret fra Det Kriminalpræventive Råd fremhæver de netop, at vi skal sætte ind med forebyggende indsatser. For som de skriver:

»Kriminalitet opstår i et samspil mellem indre og ydre faktorer, og dem har vi som samfund mulighed for at påvirke gennem forebyggelse«.

Det mener jeg og det mener Enhedslisten, at vi skal gøre ved at styrke det lokale samarbejde med gadeplansmedarbejdere, med klubber og med boligsociale medarbejdere. For vi ved fra al forskning på området, at det er noget, der virker. Derfor er jeg helt enig med Det Kriminalpræventive Råd, der i sit høringssvar foreslår, at vi styrker indsatsen og sikrer gode fritidstilbud med kompetent personale. Jeg er med på, at det sådan set er en lidt mere kedelig løsning, altså at vi laver noget langsigtet; at vi laver det forebyggende arbejde. Jeg er med på, at det er meget nemmere at sige: Nu hæver vi bare straffen. Jeg tror bare ikke på, at det virker, og det, som jeg er optaget af – særlig som en, der bor på Nørrebro – er, at vi laver noget her, der virker. Og det tror jeg ikke at straffeskærpelser gør – jeg tror, at det, der vil virke, er at styrke den forebyggende indsats. Der er masser af politifolk, socialarbejdere, lærere, pædagoger og andre, som gør en kæmpe indsats hver eneste dag for at prøve at forhindre, at børn og unge vokser op med kriminalitet, og for at forhindre, at børn og unge ender i kriminalitet. De har brug for at få klar politisk støtte herfra, de har brug for at få ressourcer til det langsigtede relationsarbejde. Når unge mennesker fængsles, fjerner man problemet kortvarigt, men med fængsler fyldt til bristepunktet og mangel på fængselsbetjente kommer de unge ikke ud som bedre samfundsborgere. Der er nemlig ikke tid til resocialisering. I stedet kommer de ud magtesløse, forgældede og er i værste fald mere kriminelle, end da de blev indsat i fængslerne i første omgang.

Så hvis regeringen mener det, når de fortæller, at vi skal skabe mere tryghed i samfundet, hvorfor satser regeringen så ikke på nogle ting, der har en dokumenteret effekt på at mindske kriminaliteten? Og hvis regeringen virkelig vil skabe trygge rammer og tryghed for de offentligt ansatte, hvorfor så ikke sikre flere ressourcer til det forebyggende arbejde og også flere ressourcer til psykiatrien, som har store udfordringer med at sikre personalets tryghed, som bl.a. FOA påpeger i deres høringssvar? Og hvorfor sikrer vi ikke flere kolleger til de politibetjente, som arbejder på gaden, og flere kolleger både til de politibetjente, som er i beredskabet, men også til de politibetjente, som er i vores nær- og lokalpoliti? Jeg tror faktisk, at det er der, hvor vi kan gøre den største forskel i forhold til f.eks. at forhindre, at der bliver fyret fyrværkeri af mod offentligt ansatte, der er på arbejde, eller affyret fyrværkeri mod forbipasserende. Det tror jeg sådan set vi alle sammen er enige om skal stoppe – jeg tror, at en måde at gøre det på er at sikre flere kolleger.

Til sidst vil jeg bare påpege – ligesom Radikale Venstre og SF – at vi her parkerer en regning hos kriminalforsorgen, og det kan vi simpelt hen ikke tillade os. Og i Enhedslisten har vi det sådan, at vi også vil stille spørgsmål til det her for at sikre, at der kommer nogle penge til kriminalforsorgen, eller at man i hvert fald gør sig overvejelser om, hvordan de skal løse den her opgave, når man skærper straffen, og derfor har vi ikke taget endelig stilling til lovforslaget endnu. Det kommer vi til at gøre, når vi får svar på vores spørgsmål.

Kl. 11:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er korte bemærkninger. Først er det fra hr. Peter Skaarup.

Kl. 11:17

Peter Skaarup (DF):

Tak for talen. Jeg kunne bare godt tænke mig at spørge fru Rosa Lund om noget. Hvis fru Rosa Lund nu tog til et andet land og har dansk baggrund, altså kommer til et fremmed land og så dér jo har udenlandsk baggrund, er det første, fru Rosa Lund vil gøre, så at gå ud og fyre fyrværkeri af mod folk, direkte op i deres ansigt, eller at lære sine børn at fyre fyrværkeri af direkte op i folks ansigter? Er det det første, fru Rosa Lund vil gøre, eller hvad vil fru Rosa Lund opdrage sine børn til?

Kl. 11:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 11:18

Rosa Lund (EL):

Det kan jeg da garantere hr. Peter Skaarup for at jeg aldrig ville gøre, hverken i Danmark, eller hvis jeg tog til et andet land. For det første er jeg ekstremt bange for fyrværkeri. For det andet synes jeg, at man skal opføre sig ordentligt, uanset om man er i det land, man er født og opvokset i, eller om man er gæst i et andet land. Jeg synes, det må være det udgangspunkt, som vi alle sammen altid har, altså at vi giver plads til vores medmennesker, og at vi opfører os ordentligt. Og når det så specifikt kommer til fyrværkeri, mener jeg personligt, at det faktisk kun burde være lovligt at fyre det af nytårsaften.

Kl. 11:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Peter Skaarup.

Kl. 11:18

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Nu vil jeg så bare lige sige til fru Rosa Lund, at der jo var 2-3 dage omkring nytårstid i 2019, hvor vi oplevede den situation, at fortrinsvis drenge med indvandrerbaggrund fyrede fyrværkeri af direkte op mod andre mennesker. Vi kan næsten alle sammen huske cyklisten, der kører hen ad, jeg tror, det var Nørrebrogade, og bliver ramt af en raket. Altså, kan fru Rosa Lund ikke se, at der er et gigantisk kulturelt problem her, hvis ikke man forstår eller vil forstå vores lovgivning? Og er der så ikke brug for, at vi strammer straffene? Det skal ikke være sådan, at vi siger nul plus en tredjedel – det er jo reelt det, regeringen gør her – men vi skal sige meget hårdere straffe til dem, der bare ikke gider følge dansk lovgivning.

Kl. 11:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Værsgo til ordføreren.

Kl. 11:19

Rosa Lund (EL):

Jeg husker meget tydeligt hændelserne op til nytår i 2019. Der blev også fyret fyrværkeri af inde i en bus. Det er jo fuldstændig langt ude; det tror jeg da at alle er enige om. Jeg synes, det er interessant, at hr. Peter Skaarup kender både baggrund og statsborgerskab på de mennesker, som gjorde det. Så sidder hr. Peter Skaarup på nogle andre oplysninger, end jeg selv gør. Men jeg har det sådan, hr. Peter Skaarup, at uanset hvor man kommer fra, hvad for en hudfarve man har, eller hvad man tror på, skal man som minimum tro på, at man skal opføre sig ordentligt og give plads til sine medmennesker. Jeg er som sagt interesseret i, hvordan vi stopper det her, men jeg tror ikke, vi stopper det ved bare at slynge den ene høje straf efter den anden ud. Det har jo ikke nogen effekt, hr. Peter Skaarup.

Kl. 11:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 11:20

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg kan forstå på fru Rosa Lund, at Enhedslisten ikke mener, at straf virker over for folk, der fyre fyrværkeri af efter andre. Det undrer mig lidt, for i nogle situationer mener Enhedslisten jo, at straf virker, f.eks. over for banker eller andre, som Enhedslisten ikke kan lide. Men her mener Enhedslisten ikke, at straf virker. Hvorfor ikke?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 11:20

Det er isoleret set et godt forslag. Vi kunne godt tænke os, at regeringen generelt havde en mere fast kurs over for de kriminelle, som skal mærke, at deres handlinger har konsekvenser. I Det Konservative Folkeparti har vi den holdning, at straf virker. Vi mener, at det er med til at holde kriminaliteten nede, og vi mener også, at det er vigtigt for retfærdighedsfølelsen, at det har en konsekvens, når man begår skadelige handlinger over for andre mennesker. Det mener vi også, når det handler om folk, der fyrer fyrværkeri af mod andre.

Kl. 11:20

Rosa Lund (EL):

Fordi vi ligesom Det Kriminalpræventive Råd er helt overbevist om, at det her ikke vil have en præventiv effekt. Når det så f.eks. kommer til vores banker, er vi af den overbevisning, at der vil det have en præventiv effekt. På samme måde har vi i Enhedslisten også været med til at hæve straffen for deling af krænkende billeder, for det første fordi vi syntes, at den straf var for lav, og for det andet var og er vi overbevist om, at det, at hele Folketinget har hævet den strafferamme til 4 år, faktisk vil have en præventiv effekt. Det er det, der er det afgørende for os, hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 11:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren, værsgo.

Kl. 11:21

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg forstod godt synspunktet, nemlig at man ikke mener, at det vil have en effekt. Jeg spørger til, *hvorfor* Enhedslisten ikke mener, at det vil have en effekt at straffe folk, der fyrer fyrværkeri af i hovedet på andre, når Enhedslisten i andre situationer – ligesom Det Konservative Folkeparti – mener, at straf har en effekt i forhold til at skræmme folk fra at have en adfærd, som er uacceptabel for vores samfund.

Kl. 11:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 11:21

Rosa Lund (EL):

Grunden til, at vi ikke mener, at det vil have en præventiv effekt at hæve straffen, er, at det allerede er ulovligt i forvejen. Altså, der er allerede en straf. Det er det ene. Det andet er, at det, vi ved virker præventivt, handler om, hvor stor risikoen er for at blive taget, og det var derfor, at jeg brugte store dele af min tale på at sige, at det, vi faktisk tror vil virke i den her situation, er at ansætte nogle flere politibetjente.

Kl. 11:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til fru Rosa Lund. Der er ikke flere korte bemærkninger, og derfor er det nu hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:22

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

De billeder, som vi så i december 2019 fra bl.a. Nørrebro, hvor asociale unge mænd skød fyrværkeri af efter uskyldige, var totalt uacceptable, og det er ikke noget engangstilmeldte. Der har været adskillige episoder med brandfolk, der ikke har turdet køre ind i bestemte områder, fordi de ved, at de der vil møde unge utilpassede mænd, som skyder fyrværkeri af efter dem, og andre lignende situationer. Det skal stoppes, og derfor vil vi gerne isoleret set rose regeringen for lovforslaget her, for der er et klart behov for, at vi får taget et opgør med den uacceptable adfærd, som desværre findes nogle steder i vores samfund. Vi skylder de mennesker, der bliver udsat for den samfundsskadelige adfærd, at der bliver slået hårdt ned på gerningsmændene.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke nogen korte bemærkninger, og derfor siger vi tak til ordføreren. Og næste ordfører er fru Mette Thiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 11:24

(Ordfører)

Mette Thiesen (NB):

Tusind tak. Jeg er torsdagsordfører, fristes jeg næsten til at sige, i dag. Det er mig, der har alle lovforslagene i dag, også det her for fru Pernille Vermund. Jeg tror, at vi alle sammen kan huske billederne fra Nørrebro sidste år. Det var billeder, som nok mest gav os alle sammen minder om tv-optagelser, vi har set, fra konflikter i Mellemøsten eller andre steder – billeder af et Nørrebro med gader i brand og fuldstændig utilpassede unge, der vælter rundt og skyder med raketrør og fyrværkeri. Det, jeg faktisk tydeligst husker, er et billede af en, der kommer cyklende, og hvor der eksploderer noget fyrværkeri lige foran. Det er selvfølgelig fuldstændig uacceptabelt. Desværre har vi jo, som ordføreren for Konservative også sagde, set den her opførsel i rigtig mange forskellige områder af Danmark.

I Nye Borgerlige mener vi sådan set, at kriminelle udlændinge skal udvises konsekvent og efter første dom, og det gælder selvfølgelig også i sager som de her. Folk, som er blevet tildelt dansk statsborgerskab og får en dom for kriminalitet, skal selvfølgelig have frataget deres tildelte danske statsborgerskab og udvises, konsekvent. Og så skal vi altså også stoppe med at tildele statsborgerskaber til folk, der kommer fra muslimske lande, som er overrepræsenteret i kriminalitetsstatistikkerne. Vi kan også godt bakke op om det, som nogle af de andre ordførere har sagt, nemlig om endnu strengere straffe.

Vi ser jo så frem til udvalgsbehandlingen om det her lovforslag, som vi selvfølgelig støtter. Ordføreren for Enhedslisten anførte, at hun ville have noget, der virkede. Det, der vil virke, er, at vi får løst udlændingepolitikken fra bunden. Tak for ordet.

Kl. 11:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke nogen korte bemærkninger. Derfor siger vi tak til ordføreren. Så er det ministeren. Værsgo.

Kl. 11:27

(Justitsministeren)

Mattias Tesfaye (fg.):

Tak for ordet. Jeg er vikar for justitsministeren, der ikke har mulighed for at deltage i dagens lovbehandling. Jeg vil godt indlede med at takke ordførerne for de positive indlæg, vi har hørt her i dag. Omkring nytår sidste år, altså for knap et år siden, var vi vidne til en desværre lang række episoder, hvor fyrværkeri blev brugt til at

beskyde betjente, beredskabsfolk og også tilfældige mennesker på gaden. Vi har også siden hen set episoder, hvor politi og beredskab er blevet beskudt med fyrværkeri og angrebet med sten, mens de har passet deres arbejde, som jo dybest set handler om at passe på os andre. Det er selvfølgelig totalt uacceptabelt og en fuldkommen meningsløs adfærd, som skaber utryghed og i værste fald også kan koste menneskeliv.

I regeringen ser vi det som vores fremmeste opgave at sikre borgernes tryghed, og derfor er det også magtpåliggende for os at sikre, at der sættes hårdt ind over for den her type utryghedsskabende kriminalitet.

Med det lovforslag, vi behandler i dag, foreslår vi at indføre en ny selvstændig bestemmelse i straffeloven om angreb med genstande, herunder sten og fyrværkeri, på personer i offentlig tjeneste eller hverv som eksempelvis politifolk og brandmænd, men det kan også være sosu-assisterer i hjemmeplejen. Vores plan er, at loven allerede træder i kraft i år, altså inden nytår i år, nemlig den 15. december. Samtidig lægger vi op til at skærpe straffen med en tredjedel i forhold til det eksisterende straffenniveau. Det skal sende et klart signal om, at vi ikke accepterer den her slags kriminalitet, og det skal samtidig være med til at sikre, at politi, beredskab, plejepersonale og alle andre offentligt ansatte kan være trygge, uanset hvor eller hvornår de rykker ud.

I straffesager, der vedrører overtrædelse af en række bestemmelser i straffeloven, kan der efter en konkret vurdering i dag ske udvisning uanset varigheden af udlændinges ophold i Danmark og uanset længden af den idømte ubetingede frihedsstraf. Med lovforslaget foreslår vi at indføre samme mulighed for overtrædelse af den her nye bestemmelse i straffelovens § 119 b, og dermed sikrer vi, at der i videst muligt omfang vil kunne ske udvisning, når en udlænding idømmes ubetinget frihedsstraf for angreb med genstande mod personer i offentlig tjeneste eller hverv, altså f.eks. fyrværkeri eller sten.

Derudover foreslås det, at straffen for overtrædelse af straffelovens bestemmelse om forvoldelse af fare for nogens liv eller forligning skærpes med en tredjedel, når bestemmelsen overtrædes ved affyring eller kast af genstande mod andre.

Det fremgår også af lovforslaget, at straf ikke kan håndtere det her alene. Derfor vil politiet samtidig øge sin tilstedeværelse og den forebyggende indsats op til og i december måned i år, så politiet er synligt til stede i de særligt berørte områder. Politiet vil med en opsøgende indsats bl.a. gøre opmærksom på, at det kan have store strafmæssige konsekvenser at affyre fyrværkeri mod andre – i yderste konsekvens kan det også resultere i en udvisningsdom, hvis man er udenlandsk statsborger, eller at man bliver udsat af sin bolig.

Lovforslaget skal altså være med til at sende et stærkt signal om, at den adfærd, vi så sidste nytår og desværre har set også i andre tilfælde, er fuldstændig uacceptabel i Danmark, fordi alle selvfølgelig skal kunne færdes frit på gaden uden frygt for at blive beskudt med fyrværkeri eller lignende. Det gælder både privatpersoner, hjemmeplejen, politi og alle andre. Jeg ser frem til debatten og takker for alle indlæggene.

Kl. 11:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er korte bemærkninger. Først er det hr. Preben Bang Henriksen. Værsgo.

Kl. 11:30

Preben Bang Henriksen (V):

Tak. Jeg vil bede ministeren redegøre nærmere for, hvad normalstraffene så er i det her forslag – normalstraffene i relation til den, der forsætligt affyrer fyrværkeri mod beredskab, og den, der gør det mod civile. Hvad er det for normalstraffe, vi taler om? Ved samme

lejlighed kan ministeren så også kommentere, om han tror, at det er et niveau, der har en generalpræventiv virkning. Tak.

Kl. 11:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 11:31

(Justitsministeren)

Mattias Tesfaye (fg.):

Tak for spørgsmålet. I dag er det sådan, at ved angreb med fyrværkeri og lignende, f.eks. sten, mod personer i offentlig tjeneste vil man typisk udmåle straffen til fængsel i fra 4 til 9 måneder. Det betyder konkret, at der i dag gives 6 måneders fængsel, og fremover vil det så blive takseret til 8 måneder i stedet. Rigsadvokaten har også oplyst, at hvis vi taler om privatpersoner, vil straffen typisk blive udmålt til fængsel mellem 10 og 60 dage. Konkret betyder det så 30 dages fængsel, og det vil så fremover skulle takseres til 40 dages fængsel. Det er det, vi taler om, når vi taler om en tredjedel.

Kl. 11:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Preben Bang Henriksen. Værsgo.

Kl. 11:32

Preben Bang Henriksen (V):

Det er bare lige for at følge op. Det er så de normalstraffe, vi nu fastsætter, hvis vi vedtager den her lovgivning. Tror ministeren, at det er et niveau, der har en præventiv virkning, 40 dages fængsel, der, nu taler jeg om angreb på civile, kan afsones via en fodlænke – det kan det jo normalt op til 60 dages fængsel – eller har det slet ikke nogen virkning, når det kommer til stykket? Tak.

Kl. 11:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:32

(Justitsministeren)

Mattias Tesfaye (fg.):

Vi har en forventning om, at det har en virkning. Og sammenholdt med, at politiet vil være mere til stede, og at der vil blive foretaget forebyggende arbejde, er det helt klart vores forventning.

Man kan også spørge: Virker straf? Ja, det tror jeg det gør. Det er klart, at man altid kan diskutere, om det er nok. Og hvis der kommer ændringsforslag, f.eks. fra Venstre eller fra andre partier, må vi jo diskutere det, og så vil jeg nok bede justitsministeren tage stilling til de konkrete ændringsforslag. Vores bud er altså en tredjedel mere i forhold til den straf, der ville være blevet idømt i dag.

Kl. 11:33

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Morten Dahlin, Venstre. Værsgo.

Kl. 11:33

Morten Dahlin (V):

Jeg vil følge lidt op på min kollega hr. Preben Bang Henriksens spørgsmål, men jeg vil egentlig starte med at spørge ministeren: Er ministeren af den holdning, at 40 dage er en fair straf for at affyre fyrværkeri mod uskyldige civile mennesker på gaden? Synes ministeren, det er fair?

Kl. 11:33

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

(Justitsministeren)

Mattias Tesfaye (fg.):

Det er jo en noget anden strafferamme, hvis det handler om personer i offentlig tjeneste – så kommer vi op på omkring 8 måneder i stedet. Men vores bud er som sagt at gå fra de 6 til de 8 måneder, når det handler om folk i offentlig tjeneste, og fra de 30 til de 40 dage, når det handler om privatpersoner. Det er jo den typiske udmåling af straffen, og når vi fremlægger det, er det jo, fordi vi synes, at det er det rimelige niveau. Men jeg er helt med på, at formålet her er at forhindre, at der bliver kastet sten eller fyret fyrværkeri af, både mod folk i offentlig tjeneste og mod privatpersoner. Og når vi lægger det frem som både en strafskærpselse og som øget polititilstedeværelse og som forebyggende arbejde, er det, fordi vi tror, der skal flere forskellige instrumenter til for at få dæmmet op for det her.

Kl. 11:33

virkelig er nok til at give en afskrækkende effekt over for mennesker, der er fuldstændig ligeglade med andre mennesker, når de fyrer bomber direkte af mod enkeltpersoner, f.eks. på en cykel eller på en gade, som vi så det på Nørrebro omkring nytår.

Kl. 11:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:36

(Justitsministeren)

Mattias Tesfaye (fg.):

Det er jo desværre ikke et nyt fænomen, at der bliver fyret fyrværkeri af, heller ikke direkte imod folk. Det har jeg i hvert fald kunnet læse om i medierne i årevis. Det strafniveau, som vi har overtaget fra den tidligere regering, har heddet 30 dage, og nu foreslår vi en strafskærpselse. Vi er altid klar på at diskutere, om folk har andre idéer – det kan både være i forhold til strafniveauet, og det kan også være i forhold til den forebyggende indsats – hvis der bliver stillet konkrete ændringsforslag, er jeg helt sikker på, at justitsministeren nok skal forholde sig til dem. Vores bud er, at vi nu skærper det med en tredjedel, og det er med en klar forventning om, at det kommer til at have en præventiv effekt.

Kl. 11:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 11:37

Peter Skaarup (DF):

Det er da positivt, hvis der er lydhørhed, hvis man selv kan se, at ens forslag er for svagt. Jeg vil så godt spørge, om man så vil støtte Dansk Folkepartis forslag om 1 års fængsel som minimum i de her sager, hvor nogen fyrer fyrværkeri direkte af mod andre mennesker. Vil regeringen så støtte det?

Kl. 11:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:37

(Justitsministeren)

Mattias Tesfaye (fg.):

Jeg kan ikke sige, at vi konkret går fra det antal sigtelser til det antal sigtelser. Men det er klart, at vi har en forventning om, at strafskærpselse kombineret med forebyggende arbejde, også bare kombineret med øget polititilstedeværelse i de særlig udsatte områder, tilsammen vil have en effekt. Formålet er ikke et tomt slag i luften. Formålet er, at man skal kunne arbejde i hjemmeplejen eller cykle en tur ned ad Nørrebrogade uden at være bange for, hvad der sker.

Kl. 11:35

(Justitsministeren)

Mattias Tesfaye (fg.):

Vi synes, at vores eget forslag er stærkt, og vi har en klar forventning om, at det kan være med til at håndtere de udfordringer, vi så i forbindelse med nytårsaften sidste år, og med de samme argumenter, som vi også hørte fra Venstres retsordfører, er vi ikke tilhængere af, at der indføres minimumsstraffe på det her område på 1 års fængsel.

Kl. 11:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 11:35

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Jeg må indrømme, at jeg har lidt svært ved at tage seriøst, at man mener, at 40 dages fængsel, hvis nogen har skudt fyrværkeri direkte efter andre mennesker, på nogen som helst måde er afskrækkende. Det kan godt være, at regeringen i et møde har fundet ud af, at det er vældig afskrækkende, men jeg tror så, at man er blevet grebet af sådan et massehysteri fra regeringens side ved det møde. For hvis man ser på det som borger her i landet, er ens retsbevidsthed alvorligt truet, når vi kan se den række af domme, der jo stort set ingenting har givet efter nytårsfyrværkeriet her i år.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge ministeren, om ikke man vil gennoverveje, om 40 dages fængsel, hvis det skulle ende der,

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det.

Så er der ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 24:

Forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og retsplejeloven. (Adgang til sociale behandlingstilbud mod stofmisbrug for indsatte i kriminalforsorgens institutioner m.v.).
Af justitsministeren (Nick Hækkerup).
(Fremsættelse 07.10.2020).

Kl. 11:38

Forhandling

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er åbnet. Fru Tanja Larsson, Socialdemokratiet, værsgo.

Kl. 11:38

(Ordfører)

Tanja Larsson (S):

Tak. Ligesom ved lovforslag L 23 vikarierer jeg i dag for retsordfører hr. Jeppe Bruus.

Vi ved, at narkomisbrug og kriminalitet hænger sammen. Et narkomisbrug øger risikoen for, at folk begår kriminalitet, og behandling for et narkomisbrug er vigtigt, hvis man skal ud af sin kriminalitet igen. Derfor er der mulighed for, at man kan få behandling for sit stofmisbrug, når man er indsat i danske fængsler.

Med lovforslaget her foreslås det, at det udvides til også at gælde for indsatte i arresthusene. Det skal sikre en mere sammenhængende og koordineret behandling af misbruget. Lovforslaget giver også mulighed for en bedre sammenhæng mellem tilbud og behandling for stofmisbrug hos kriminalforsorgen og den behandling, der sker i kommunerne efter løsladelsen.

Dette lovforslag er vigtigt, fordi vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at forhindre og forebygge kriminalitet af hensyn til de mennesker, der efter en passende straf for deres forbrydelse har brug for en hånd til at finde tilbage på en lovlydig sti i livet, af hensyn til trygheden i samfundet generelt og i særdeleshed af hensyn til fremtidige ofre, som kan undgå at blive udsat for kriminalitet, hvis samfundet griber ind tidligt og korrekt. Det er utrolig vigtigt for os i Socialdemokratiet, og det ved jeg også det er for mine kollegaer her i Tinget, så jeg ser meget frem til den fortsatte behandling af dette lovforslag.

Kl. 11:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Preben Bang Henriksen, Venstre.

Kl. 11:40

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Tak for det, og tak for forslaget til ministeren. Jeg skal ikke gøre talen lang. Jeg kan sige, at Venstre kan støtte forslaget. Selvfølgelig skal der være en stofmisbrugsbehandling til de indsatte. Det gælder både dem, der sidder i fængsler, og dem, der sidder varetægtsfængslet i arresthuse. Så Venstre kan til fulde støtte forslaget.

Kl. 11:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 11:40

(Ordfører)

Peter Skaarup (DF):

Vi kan i Dansk Folkeparti selvsagt også støtte det her forslag. Jo mere afvænnelse vi kan få sat i gang, når folk sidder i fængsel eller i et varetægtsfængsel, jo bedre. For det er roden til alt ondt, hvis

man er inde i sådan en misbrugscirkel, som nogle af de personer, der kommer forbi vores fængselssystem, desværre er. Så vi kan på alle mulige måder være tilfredse med, at det her nu også bliver en mulighed.

Vi vil under udvalgsbehandlingen også gerne spørge lidt mere ind til, hvordan det egentlig går med afvænnelsen i fængslerne. For det er klart, at et er, at vi her giver en ekstra mulighed, men at noget andet jo er, om det rent faktisk fungerer tilfredsstillende. For kan vi sikre, at det bliver endnu bedre, altså at endnu færre kommer ud i et narko- og hashmisbrug, når de kommer ud af fængslet, så er det rigtig godt, og det er også vigtigt for at holde folk ude af den kriminelle løbebane, og vi kan jo se på den sammenhæng, der ofte er mellem det. Dem, der laver kriminalitet, specielt unge drenge og unge mænd, har ofte været ude i et misbrug af narkotika eller hash, tit startende med hash, og der kan vi herinde i Folketinget så selvfølgelig diskutere, hvorfor der er nogle, der vil liberalisere hash og den slags ting, men det er nok lidt en anden diskussion. Men grundlæggende er det roden til alt ondt, og vi skal sikre, at man, når man er i fængsel, uanset hvilken form det har, kommer i behandling, og at man så forhåbentlig kommer ud af det, så man kan komme ordentligt ud på den anden side.

Kl. 11:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Vi går videre til næste ordfører, hr. Kristian Hegaard, Radikale Venstre.

Kl. 11:42

(Ordfører)

Kristian Hegaard (RV):

Tak for ordet. Der er desværre en overrepræsentation i kriminalforsorgens institutioner, når det gælder mennesker, der har et misbrug, og derfor er det glædeligt, at der med lovforslaget sker en udvidelse af det nuværende tilbud om social stofmisbrugsbehandling for indsatte, der afsoner i arresthuse, og som har gennemført motivations- og forbehandling, og at der også lægges op til, at det gælder for varetægtsarrestanter. For hvis vi skal sikre, at de kommer tilbage i samfundet i god gænge, er det også en vigtig indsats at sørge for, at dem, der kan og har motivationen til det, kommer ud af deres misbrug.

Lovforslaget indebærer således også, at varetægtsarrestanter og indsatte afsonere i arresthuse kan tilbydes en mere intensiv social stofmisbrugsbehandling end i dag, så den modsvarer det, vi kender efter servicelovens § 101, medmindre afgørende sikkerheds- og ordensmæssige hensyn ikke taler for det – hvis man f.eks. af sikkerhedsmæssige årsager ikke kan have et individuelt forløb med en enkelt person, eller hvis der måtte være enkelte personer, som ligesom skader andres forløb i et gruppeforløb.

Der er også lagt op til, at udvidelsen ikke skal gælde varetægtsfængslede udlændinge, der eksempelvis står til udvisning, og det er klart, at hvis man står til at blive udvist i næste uge, giver det ikke mening at starte et større forløb. Dog er varetægtsfængslede udlændinge alligevel omfattet – og det er vigtigt – hvis frihedsberøvelsen kan forventes at være af længerevarende karakter, eller hvis hensynet til den pågældendes helbred taler for det. Og derfor vil vi i udvalgsbehandlingen spørge ind til, hvad der skal forstås ved den her længerevarende tid, sådan at vi får det slået fast.

Radikale Venstre er også glad for, at der er lagt op til en generel styrkelse af koordineringen af det fortsatte behandlingsforløb for indsatte, i forbindelse med at de på et eller andet tidspunkt jo heldigvis skal ud af enten arresthuset eller ikke længere er varetægtsfængslet; så skal behandlingen jo fortsætte i kommunalt regi, når der sker løsladelse. Og der er det jo rigtig godt, hvis man sikrer et mere sammenhængende forløb på tværs af sektorer og overgange for at sikre, at man måske endelig kommer ud af det her misbrug.

Så der er rigtig mange gode ting i det her lovforslag, og derfor støtter vi det. Der skal også lyde en stor tak for opbakningen i høringssvarene fra bl.a. Socialpædagogerne, Rådet for Socialt Udsatte, Gadejuristen og andre.

Kl. 11:45

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ikke nogen kommentarer. Så er det fru Astrid Carøe, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:46

(Ordfører)

Astrid Carøe (SF):

Tak for det. Fru Mette Thiesen sagde lige før, at hun var torsdagsordfører. Det er jeg også endt med at blive, og derfor vikarierer jeg endnu en gang som ordfører, og nu på det her lovforslag.

Vi ved, at der er en sammenhæng mellem stofmisbrug, social deroute og kriminalitet. Derfor er der et åbent vindue for, at vi, når man har begået kriminalitet og skal afsone, lige så godt kan sikre, at den indsatte tilbydes relevant misbrugsbehandling, mens det sker. Lykkes vi med det, kan det medføre livskvalitet for den enkelte at komme ud af sit narkofængsel, men også færre udgifter for samfundet, når den pågældende ikke vender tilbage til misbrug og kriminalitet.

Misbrugsbehandlingen i vores fængsler er vigtig, og det ses i en undersøgelse af rusmiddelmisbruget blandt indsatte og tilsynsklienter, før de kommer i kontakt med kriminalforsorgen. Den viser bl.a., at 56 pct. af kriminalforsorgens samlede klientel er misbrugere, og at der ofte er tale om et omfattende blandingsmisbrug. Derfor er det svært ikke at være begejstret for dette lovforslag, som sikrer bedre behandlingsmuligheder.

Men jeg håber ikke, at det er anden gang i dag, vi skal behandle et forslag, der ikke er finansieret i en kriminalforsorg, der i forvejen er presset af nedskæringer og for få ansatte. I lovforslaget står der nemlig ikke noget om, at der er sat penge af til bedre behandling. Og når man i finanslovsforslaget kigger på udgifterne til misbrugsbehandling, ser man, at udgifterne til behandling falder i 2020. Det hænger jo dårligt sammen med et højt antal indsatte og et finansieringsbehov på 4-5 mio. kr. årligt. Det skal vi have en god forklaring på i udvalgsarbejdet. Er der ikke sat penge af, klinger det lidt hult, at man vil sikre den her ret til misbrugsbehandling, for den ret bliver netop næppe bedre af færre penge.

Men med de ord vil jeg sige, at SF melder opbakning til forslaget, men er spændt på i udvalgsbehandlingen at få svar på de her spørgsmål.

Kl. 11:48

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ikke nogen, der har kommentarer. Fru Rosa Lund, Enhedslisten.

Kl. 11:48

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak for det. I Enhedslisten mener vi, at vi som samfund har et ansvar, når vi sætter folk i fængsel. Vi skal sørge for, at de mennesker, vi fængsler, er bedre klædt på til at skabe sig en fremtid og blive en del af samfundet, når de forlader fængslet. De skal have en bedre fremtid, når de forlader fængslet, end da de kom ind i fængslet.

Pointen med straf er jo både, at vi gerne vil pleje retsfølelsen, men jo også, at vi gerne vil sikre, at folk holder op med at begå kriminalitet. Derfor har vi et ansvar for at sikre, at de mennesker, som kommer i fængsel, har bedre chancer, når de har afsonet deres straf og kommer ud af fængslet. At give indsatte stofmisbrugere adgang til gratis sociale behandlingstilbud vil skabe bedre vilkår for det vigtige reso-

cialiseringsarbejde, som foregår i fængslerne, og derfor kan jeg med det samme sige, at vi i Enhedslisten støtter det her forslag.

Misbrug og kriminalitet hænger desværre tæt sammen, og det påpeger både Gadejuristen og Socialpædagogerne i deres høringssvar. Derfor er en indsats mod stofmisbrug i fængslerne vigtig, og en styrket indsats kan nemlig være med til at mindske kriminaliteten. Men en stofmisbruger bliver jo ikke clean med et snuptag, det er en lang og sej proces, der kræver vedvarende motivationsarbejde og et skræddersyet individuelt forløb. Derfor er det vigtigt, at indsatte med et stofmisbrug ikke står alene, når de forlader fængslet eller skifter afdeling, men at tilbuddet følges op af en koordineret indsats, der kan sikre en god overgang til f.eks. et kommunalt behandlingstilbud. Flere af høringssvarene fremhæver, at netop koordineringen er alfa og omega for at sikre, at man ikke taber det gode arbejde, der bliver lavet, på gulvet. Det gælder om både at sikre, at de indsatte bliver sendt videre i relevante tilbud, og om, at der indhentes erfaring og viden fra tidligere støtte- og behandlingsforløb. Den viden kan nemlig være med til at sikre en optimal behandling for den enkelte.

Derfor hæfter jeg mig ved Gadejuristens bemærkning om, at de termer, der er anvendt i lovforslaget, ikke stemmer overens med de termer, der benyttes i det kommunale stofbehandlingstilbud. Det er vigtigt, at tilbuddene strømlines, så man uden begrebsforvirring kan overlevere arbejdet fra en ny instans til en anden, når en patient overgår fra et tilbud til et andet. Det er også vigtigt, at de behandlingsformer, der bliver brugt i fængslerne, er forenelige med de anerkendte behandlingsformer, som benyttes uden for fængslerne. Når en patient, der er i lægeordineret medicinsk behandling, indsættes, skal behandlingen fortsætte og ikke ses som et misbrug, som Gadejuristen også fremhæver i sit høringssvar.

Derudover undrer det os i Enhedslisten, at tilbuddet ikke omfatter udlændinge i Danmark. Jeg kan forstå på Justitsministeriets bemærkninger, at udvisningsdømte eller administrativt frihedsberøvede udlændinge ikke har en fremtid i Danmark og derfor ikke tilbydes behandling. Men som SOS Racisme påpeger i sit høringssvar, har mange udlændinge en fremtid i Danmark. De kan nemlig ikke nødvendigvis rejse tilbage til deres hjemland, når de løslades, mange ender jo med at bo på et udrejsecenter i rigtig mange år, fordi Danmark ikke har hjemsendelsesaftaler med de lande, som de mennesker er flygtet fra – det ved den tilstedeværende minister nok alt om. Derfor undrer det os i Enhedslisten, at de ikke er omfattet af det her lovforslag.

I bemærkningerne til lovforslaget og i høringsnotatet lægger regeringen og Justitsministeriet vægt på, at en indsat har ret til social stofmisbrugsbehandling, medmindre afgørende retssikkerheds- eller ordensmæssige forhold taler imod. De sikkerheds- eller ordensmæssige forhold, der bliver beskrevet, går på den indsatte adfærd over for personalet og modvilje mod behandlingstilbud. Imidlertid er det jo veldokumenteret, at der mangler fængselsbetjente i de danske fængsler, og lad mig derfor spørge regeringen: Hvordan sikrer vi, at kriminalforsorgen ikke afbryder, begrænser eller afslår behandling, fordi der mangler ressourcer? Jeg er helt enig med SF's ordfører i, at vi står her med endnu et lovforslag, som parkerer en regning hos kriminalforsorgen, og det er vi simpelt hen nødt til at holde op med, når straffekæden skal fungere. Vi kan ikke blive ved med at sige: Vi propper bare mere straf, mere politi i det og så gøre det uden at tage den sidste del af fødekæden med, som handler om dem, der tager sig af de mennesker, der er blevet straffet, nemlig personalet i kriminalforsorgen.

Med disse bemærkninger vil jeg dog sige, at vi i Enhedslisten varmt støtter det her forslag, men at vi kommer til at rejse nogle af de her spørgsmål i udvalgsbehandlingen.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ingen kommentarer, og så er det hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:53

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Regeringen foreslår med lovforslaget at styrke og udvide det nuværende tilbud om social stofmisbrugsbehandling i kriminalforsorgens institutioner og at tilpasse reglerne om behandlingsgarantien for social stofmisbrugsbehandling, så det kommer til at passe med praksis. Selv om det for os Konservative er meget vigtigt, at forbrydere mærker tydelige konsekvenser af at overtræde loven, er målet jo selvfølgelig, at det gælder om at få færre kriminelle i vores samfund, og det gælder også for dem, der får en frihedsstraf. Vi skal have borgere ud på den anden side i en bedre tilstand, end da de kom ind, og det gælder selvfølgelig også for indsatte stofmisbrugere. Derfor giver det også god mening at styrke og udvide det nuværende tilbud om social stofmisbrugsbehandling. Stofmisbrugerne er nogle af de mest sårbare mennesker, vi har i samfundet, og derfor skal vi selvfølgelig tilbyde dem en god behandling, også i fængslerne. Det vil være bedre for den enkelte, og det vil også gavne samfundet, og derfor støtter vi lovforslaget.

Kl. 11:54

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Og vi går videre til fru Mette Thiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 11:55

(Ordfører)

Mette Thiesen (NB):

Det her er et lovforslag om at styrke og udvide det nuværende tilbud om social stofmisbrugsbehandling i kriminalforsorgens institutioner. For Nye Borgerlige er det selvfølgelig også vigtigt at sikre, at danske kriminelle, der sidder indsat, og som har stofmisbrugsproblemer, også har den bedst mulige chance for at blive resocialiseret ud i det danske samfund, når de er færdige med at afsone deres straf.

Et misbrugsproblem kan have meget, meget store konsekvenser, både for en hel familie, men også for det videre forløb, som den her danske domte kriminelle skal ud til efterfølgende. Så derfor mener vi sådan set også, at det her lovforslag giver rigtig god mening, og vi støtter det selvfølgelig.

Kl. 11:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Der er ingen kommentarer, så derfor er det udlændinge- og integrationsministeren, der er fungerende justitsminister. Værsgo.

Kl. 11:56

(Justitsministeren)

Mattias Tesfaye (fg.):

Tak. Også til dette lovforslag er jeg vikar for justitsministeren, der ikke har mulighed for at deltage. Jeg vil gerne starte med at takke ordførerne for den positive modtagelse af lovforslaget. Jeg er glad for, at vi er enige om, at kriminalitet og stofmisbrug hænger sammen, og at det derfor er vigtigt at bryde den spiral og hjælpe de indsatte til et stof- og kriminalitetsfrit liv. På den baggrund har lovforslaget til formål at udvide det nuværende tilbud om social stofmisbrugsbehandling, sådan at det ikke blot gælder indsatte i landets fængsler, men også i arresthusene. Dermed kan både indsatte i fængslerne og varetægtsarrestanter i arresthusene tilbydes en mere effektiv og intensiv social stofmisbrugsbehandling, der er fokuseret og koordineret.

Lovforslaget forudsætter herudover, at der sker en generel styrkelse af det nuværende tilbud om social stofmisbrugsbehandling i kriminalforsorgens institutioner, så behandlingen så vidt muligt modsvarer den, der tilbydes af kommunerne i dag.

Endelig indebærer forslaget en forbedring af koordineringen af det fortsatte behandlingsforløb fra indsættelsen i en af kriminalforsorgens institutioner og til behandlingen i kommunalt regi i forbindelse med løsladelsen eller ved overførsel til en anden institution, hvor behandlingen kan videreføres. Samtidig er det vigtigt at sikre personalet i fængsler og arresthuse. Lovforslaget forudsætter derfor, at social stofmisbrugsbehandling kan begrænses, afslås eller helt afbrydes, hvis afgørende sikkerheds- eller ordensmæssige forhold taler imod det. Det kan f.eks. være, når en indsat er til fare for personalet eller sine medindsatte.

Lovforslaget ændrer ikke ved, at udvisningsdømte eller administrativt frihedsberøvede udlændinge ikke tilbydes social stofmisbrugsbehandling, medmindre helt særlige forhold gør sig gældende. Social stofmisbrugsbehandling er rettet mod at støtte den pågældende til et stof- og kriminalitetsfrit liv efter løsladelsen, så den pågældende kan vende tilbage til samfundet. Udvisningsdømte eller administrativt frihedsberøvede udlændinge har derimod ingen fremtid i Danmark, men skal derimod vende hjem til deres hjemlande.

Det er en kerneprioritet for regeringen at forhindre og forebygge kriminalitet ved at bekæmpe og behandle de underliggende årsager til den, og derfor er lovforslaget et vigtigt skridt på vejen.

Med de ord vil jeg endnu en gang takke ordførerne for deres indlæg, og vi ser frem til den videre behandling. Jeg kan høre, at der er et par spørgsmål på vej, og dem skal vi selvfølgelig nok få svaret på hurtigst muligt.

Kl. 11:58

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Peter Skaarup har en kort bemærkning. Værsgo.

Kl. 11:58

Peter Skaarup (DF):

Tak til ministeren for indlægget. Ministeren siger, og det er vi enige i i Dansk Folkeparti, at udvisningsdømte ikke skal i gang med denne her stofmisbrugsbehandling, som man jo også må sige er ret dyr for samfundet. I og med at man er udvist, skal man hjem.

Ministeren siger, at der kan være nogle tilfælde, hvor det alligevel vil være sådan, at man tilbyder stofmisbrugsbehandling til udviste. Kan ministeren sige noget om, hvad det skulle være for nogle tilfælde? Umiddelbart kan jeg ikke se dem for mig. Hvorhenne skulle behovet være for dette?

Kl. 11:59

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:59

(Justitsministeren)

Mattias Tesfaye (fg.):

Det er rigtigt, at det allerede i dag er sådan, at udvisningsdømte eller administrativt frihedsberøvede udlændinge ikke tilbydes social stofmisbrugsbehandling, medmindre helt særlige forhold gør sig gældende. Den regel tænker vi også skal videreføres, og de helt særlige forhold kan være, at nogen får en meget lang straf. Det vil altid være op til kriminalforsorgen og behandlingspersonalet konkret at vurdere, hvad der må siges at være en lang straf, altså lang tid, og det må ske på baggrund af en individuel vurdering. Men udgangspunktet er, at de i dag ikke kan komme i betragtning til vederlagsfri social stofmisbrugsbehandling, hvis de frihedsberøves under 6 måneder. Så det vil sige, at man ved meget lange straffe efter

en konkret og individuel vurdering kan igangsætte den her sociale stofmisbrugsbehandling.

Kl. 12:00

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Peter Skaarup. Værsgo.

Kl. 12:00

Peter Skaarup (DF):

Man kan altid diskutere, om det skal være muligt i tilfælde af en meget lang straf. Jeg vil sige, at vi i Dansk Folkeparti er meget skeptiske over for, at man investerer i nogen, der er udvisningsdømt, og den såkaldt lange straf, som ministeren taler om, bør så afsønes i hjemlandet. Hvis man ikke er dansk statsborger, var det jo bedre, at vi fik de pågældende hjem for at afsone og modtage stofmisbrugsbehandling, i stedet for at vi bruger rigtig mange skatte kroner på det.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge ministeren om de varetægtsfængslede, for de varetægtsfængslede er jo ikke varetægtsfængslet i ret lang tid, samlet set. Så hvad taler for, at regeringen i nogle tilfælde her vil tilbyde stofmisbrugsbehandling til udviste, der jo som sagt kun er i varetægt i en relativt kort periode? Det siger lidt sig selv med ordet varetægtsfængsling.

Kl. 12:01

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 12:01

(Justitsministeren)

Mattias Tesfaye (fg.):

Det er jo lidt forskelligt, hvor lang tid folk er varetægtsfængslet, og det er også derfor, at vi ikke har en generel regel om, at det, når man får en dom på 6 måneder, automatisk udløser social misbrugsbehandling. Det vil altid være en konkret vurdering, og den skal handle om de pågældendes individuelle situation og behov. Jeg tror, det er fornuftigt at holde fast i både den almindelige stofmisbrugsbehandling, f.eks. i form af metadon, men også i en mulighed for, at der for folk, der skal sidde lang tid, kan være en social stofmisbrugsbehandling – også af hensyn til de institutioner, de er på, de medindsatte, og det personale, der er der.

Kl. 12:01

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er der ikke flere korte bemærkninger til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 49:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag. (Praktikpladstaxametertilskud m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil). (Fremsættelse 08.10.2020).

Kl. 12:02

Forhandling

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er åbnet. Og værsgo til fru Tanja Larsson, Socialdemokratiet.

Kl. 12:02

(Ordfører)

Tanja Larsson (S):

Tak. Jeg er rigtig glad for at stå her på talerstolen i dag med lovforslaget om et nyt praktikpladstaxametertilskud. Det er et område, der ligger Socialdemokratiet meget på sinde. Vi ved, at vi i Danmark kommer til at mangle faglærte i fremtiden, og derfor er det også altafgørende, at vi uddanner flere unge på vores erhvervsuddannelser. Praktikpladsen er et helt afgørende element i uddannelsen for at få udviklet de kompetencer, vi har så hårdt brug for på arbejdsmarkedet. Derfor er det også vigtigt, at vi sikrer, at de unge mennesker, der starter på erhvervsuddannelserne, kan få en praktikplads.

Lovforslaget bygger på aftalen fra november 2019 om udmøntning af negativ budgetregulering i 2020 og frem. Med lovforslaget indfører vi et nyt praktikpladstaxametertilskud, så institutionerne får et ekstra praktikpladstaxametertilskud – et fantastisk ord – når de indgår uddannelsesaftaler allerede på grundforløbet. Ved at indføre et ekstra tilskud for aftaler, der indgås tidligere, styrker vi uddannelsesinstitutionerne. Vi styrker deres incitament til at hjælpe de unge med at indgå uddannelsesaftaler med en arbejdsgiver om en læreplads. Og formålet er, at eleverne tidligere i deres uddannelse, altså allerede på grundforløbet, får en uddannelsesaftale.

Det er et rigtig godt forslag. Mange unge på erhvervsskolerne oplever en stor usikkerhed omkring det at finde en læreplads. Det er ikke godt nok. På den her måde giver vi de unge en større sikkerhed tidligere i deres uddannelsesforløb, hvilket vil gøre det nemmere at fastholde de unge, som vi jo har så åbenlyst brug for færdiggør deres uddannelse. Vi kan sikre, at flere unge på erhvervsuddannelserne får de nødvendige kompetencer.

Ordningen spiller altså en vigtig rolle, hvis vi skal nå målet om lærepladser til alle. De fleste unge, der starter på en erhvervsuddannelse, er 16 år. Det er derfor heller ikke rimeligt, at vi overlader så stor en samfundsopgave til dem. Det er en fælles samfundsopgave at sikre, at de unge får en læreplads. Den ligger hos os politikere, hos uddannelsesinstitutionerne og hos virksomhederne. Den hverken kan eller skal overlades til den enkelte unge dreng eller pige, der lige har færdiggjort folkeskolen. For os i Socialdemokratiet er det derfor også en kerneopgave, at vi får knækket koden, så vi kan få oprettet nok praktikpladser til erhvervsskoleeleverne.

Lovforslaget her er et skridt i den rigtige retning, og derfor støtter vi naturligvis forslaget. Tak for ordet.

Kl. 12:05

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren, og vi går videre til den næste ordfører, som er hr. Stén Knuth, Venstre. Værsgo.

Kl. 12:05

Kl. 12:08

(Ordfører)

Stén Knuth (V):

Tak for ordet. Jeg skal forsøge at undgå at sige det der lange ord: taxameter... Det synes jeg er svært nok i forvejen.

Danske Regioners prognose for 2025 fortæller os jo, at vi mangler 70.000 faglærte på det tidspunkt. Så alle mulige tiltag, vi kan gøre, i forhold til at motivere flere til at sikre, at de unge får en praktikplads, skal vi hilse velkommen, og med forslaget her kommer vi det langt i møde. Jeg tror dog bare ikke, at det stopper her; vi bliver nødt til fortsat at have en drøftelse iblandt os for at skaffe flere praktikpladser. Men det styrker institutionernes incitament til at finde flere praktikpladser, og derved er der jo også et håb om, at flere kommer i uddannelse, finder en læreplads og derved også bliver uddannet.

Vi synes, det er et rigtig fint forslag, og Venstre kan bakke op om det, som det ligger her.

Kl. 12:06

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ingen kommentarer, så vi går videre. Hr. Jens Henrik Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Kl. 12:06

(Ordfører)

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Lovforslaget her handler om udmøntningen af et delelement i en bred aftale om fgu og finansieringen af samme. Det konkrete lovfor-
slag er et element i intentionen om at styrke og understøtte de unges vej til erhvervsuddannelserne. Jeg tror, at vi alle herinde er enige om, at det er vigtigt at gøre, hvad vi kan, for at sikre gode rammer. P.t. foregår der jo trepartsforhandlinger, som også handler om rammerne for praktikpladser på erhvervsuddannelserne. Jeg kunne jo håbe, at ministeren måske senere kunne løfte sløret en lille smule for, hvordan det går med det.

Et centralt element håber jeg bliver, at parterne tager et større ansvar for at sikre praktikpladserne og også sikre rammerne for de unges mulighed for at finde praktikpladser, så nogle voksne påtager sig et ansvar for netop at sikre pladserne og hjælpe de unge til at blive matchet med de rigtige pladser. Men netop den her aftale handler så om praktikpladstaxametertilskud til institutioner for formidling af uddannelsesaftaler, og det er efter Dansk Folkepartis vurdering selvfølgelig et positivt element og kan kun være med til at understøtte en øget indsats fra institutionernes side. Så DF støtter forslaget.

Kl. 12:08

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Katrine Robsøe, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 12:08

(Ordfører)

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det. Da vores ordfører for ungdomsuddannelser ikke kan være i salen i dag, må I lige nøjes med mig. Forslaget her er jo, som det allerede er blevet sagt, en del af en aftale om fgu'en, og det er en rigtig god idé at skabe et stærkere incitament til, at praktikpladsaftalerne indgås hurtigere, så hovedforløbet kan starte direkte efter grundforløbet. Det skaber en langt bedre sikkerhed for den enkelte elev, da uddannelsesforløbet bliver bedre planlagt og mindre usikkert, og derfor støtter Radikale selvfølgelig lovforslaget.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Vi går videre til fru Astrid Carøe, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 12:09

(Ordfører)

Astrid Carøe (SF):

Jeg beklager ventetiden, det var en kort tale fra Radikales ordfører. Jeg kan starte med at sige, at SF også bakker op om det her forslag. Vi mangler faglærte i Danmark, det har vi efterhånden fået slået fast rigtig mange gange, og vi har et fælles ansvar for at sikre de bedst mulige rammer for, at flere vælger en erhvervsuddannelse og gennemfører den. Virksomhederne, skolerne, eleverne og os politikere har alle sammen et ansvar.

I sidste uge talte vi om virksomhedernes uddannelsesbidrag, og i dag er det så skolerne. Vi ved, at det er ret afgørende for at gennemføre en erhvervsuddannelse, at man har en praktikplads. At skolepraktik er en mulighed, er godt, men for langt de fleste er det bedst, hvis de får en praktikplads i en virksomhed. Vi ved også, at det kan give tryk og motivation for den enkelte elev, hvis man får en praktikplads allerede undervejs i grundforløbet, og at det kan medvirke til, at man fastholdes på uddannelsen.

Derfor har vi aftalt at indføre et nyt ekstra praktikpladstaxameter-tilskud for ordinære uddannelsesaftaler og kombinationsaftaler, som indgås med elever, som er i gang med et grundforløb. Det gælder også for aftaler med merkantile eux-elever indgået på det studiekompetencegivende forløb. Skolerne får dermed et ekstra tilskud, når flere elever får en aftale i løbet af grundforløbet, og dermed også et ekstra incitament til at vejlede og hjælpe eleverne med at finde praktikpladser. Det er godt. For eleverne vil en indgået aftale i løbet af grundforløbet betyde, at de kan begynde på hovedforløbet direkte efter grundforløbets afslutning. Det vil betyde større motivation og forhåbentlig også, at flere gennemfører en erhvervsuddannelse. Det bakker vi i SF selvfølgelig op om, og derfor støtter vi også lovforslaget.

Kl. 12:10

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ikke nogen kommentarer. Så er det hr. Jakob Sølvhøj, Enhedslisten.

Kl. 12:10

(Ordfører)

Jakob Sølvhøj (EL):

Tak for det. Det var jo ikke andet end i sidste uge, vi havde drøftet sen her om praktikpladsproblemet i erhvervsuddannelsessystemet, og i dag har vi så et element yderligere. Forslaget tager jo afsæt i en politisk aftale om indførelse af ekstra praktikpladstaxametertilskud for ordinære uddannelsesaftaler, som indgås med elever på erhvervsuddannelserne, allerede inden eleven har afsluttet anden del af sit grundforløb. Formålet er, som det fremgår, at give et økonomisk incitament til at tilvejebringe praktikpladser, som dækker hele elevens hovedforløb.

Jeg synes, det er en rigtig fornuftig måde, hvorpå man fremmer muligheden for, at eleverne kan gå i gang med et hovedforløb i umiddelbar forlængelse af grundforløbets afslutning, og vi må jo sige, at med forslaget skabes der også en større tryk for, at man kan gennemføre sin erhvervsuddannelse som en reel vekseluddannelse. Det vil jeg godt lægge vægt på, for jeg synes, det er så utrolig vigtigt og en fantastisk kvalitet ved vores erhvervsuddannelser, at der foregår en vekseluddannelse. Og jo ikke et ondt ord om skolepraktikken; jeg er sikker på, at man ude i skolepraktikkerne laver et rigtig godt arbejde ud fra de betingelser, der er, men det giver nu

noget andet til en uddannelse, hvis det er en reel vekseluddannelse, hvor man skifter mellem at være på skole og at være ude på en virksomhed. Så det er rigtig godt, man gør det, og det er som sagt rigtig godt, at man også skaber en tryghed for eleverne. For tænk at have gået på en erhvervsuddannelse, have været igennem grundforløbs 1. del, være i gang med grundforløbs 2. del, og man så stadig ikke ved, om man, når man rammer hovedforløbet, er i stand til at gennemføre uddannelsen, sådan som man kunne forvente det, da man startede.

Ellers skal jeg også bare sige, at der jo er en særlig struktur på det merkantile område, som man her tager højde for, sådan at de elever, som går på det studiekompetencegivende forløb på de merkantile uddannelser, bliver omfattet af den samme bestemmelse, og det hænger jo noget sammen med anvendelsen af eller rettere sagt ikke anvendelsen af, eller den meget ringe anvendelse af, grundforløb på det her område.

Så alt i alt er det to udmærkede elementer for at sikre, at flere unge får en praktikplads på en virksomhed, og Enhedslisten kan støtte forslaget.

Kl. 12:13

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ingen kommentarer. Hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 12:13

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Vi støtter lovforslaget, som jo handler om at give et større incitament til at hjælpe eleverne med at finde en praktikplads allerede under deres grundforløb. Jeg vil også godt sige, at vi også i forhold til AUB har den holdning, at det er vigtigt, at der ikke bliver opkrævet flere penge, end der er behov for. Vi er nervøse for, at det bliver brugt som en skatteskrue over for virksomhederne. Derfor har vi jo også stillet et ændringsforslag til det andet lovforslag, L 48, som desværre blev nedstemt i sidste uge. Jeg vil gerne markere igen, at vi mener, det er vigtigt, at vi ikke opkræver for mange penge. Det er faktisk blevet store beløb for virksomhederne, en betydelig ekstra skat for dem, og det er vi modstandere af.

Men lovforslaget her kan vi godt støtte.

Kl. 12:14

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så går vi videre til fru Mette Thiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 12:15

(Ordfører)

Mette Thiesen (NB):

Jeg sad lige og blev helt forvirret, fordi den konservative ordfører sagde, at vi i sidste uge havde stemt om noget. Og det har vi ikke stemt om endnu, men i Nye Borgerlige bakker vi også op om det ændringsforslag, som den konservative ordfører henviste til, med hensyn til AUB-bidraget.

Det her lovforslag er jo igen en udmøntning af en meget bred aftale. Det er godt nok en aftale, som Nye Borgerlige ikke var en del af, af gode grunde, men vi kan sådan set godt bakke op om det her. Vi deler også ambitionen om, at langt flere får mulighed for og har lyst til at tage en erhvervsuddannelse. Gennem rigtig mange år har der været en eller anden form for uddannelsessnobberi, hvor man har opfordret rigtig mange til at skulle i gymnasiet, og så har der også bredt sig sådan en holdning om, at det nærmest var bedre at tage en gymnasial uddannelse end at tage en erhvervsuddannelse. Og det er rigtig trist, for vi har virkelig, virkelig brug for faglærte.

Derfor kan vi selvfølgelig også bakke op om det her lovforslag, men jeg undrer mig en lille smule over den formulering, der er, altså

det her med, at man lægger ekstremt meget vægt på – jeg tror, det var den socialdemokratiske ordfører, der sagde det tidligere – at man ikke skal lade de her piger og drenge stå alene med det at finde en praktikplads. Jeg synes jo godt, at vi kan lægge endnu mere vægt på, at man selv skal ud og finde en praktikplads, sådan at det ikke bliver sådan en eller anden curlingsituation, men at man faktisk selv tager teten og går ud og finder sig en praktikplads – gerne før man starter på uddannelsen, hvis man allerede ved, i hvilken retning man vil. Men det er bare sådan en lille kommentar, og ellers bakker vi selvfølgelig op om det her lovforslag.

Kl. 12:17

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ingen kommentarer. Så er det børne- og undervisningsministeren.

Kl. 12:17

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Tak for det. Jeg mødte en ung mand ude på NEXT for ikke så lang tid siden, som havde søgt 70 praktikpladser. Han havde fået svar på de 10, de andre havde end ikke svaret ham. Så inden vi kommer for langt ned ad det spor, der handler om, at de unge jo bare skal tage noget initiativ og skal ud at søge alt muligt – det mener jeg bestemt også de skal – er det bare for at sige, at der altså er unge mennesker som den unge mand, der oplever at have søgt 70 steder, have fået svar fra 10 og stadig væk ikke have fået en læreplads. Jeg synes ikke, der er meget barnepige over, at vi forsøger at gøre noget ved den situation. Det synes jeg er ret og rimeligt, både i forhold til de unge mennesker, men faktisk også i forhold til at erhvervslivet skriger på faglært arbejdskraft. Der nytter det selvfølgelig ikke noget, at vi så ikke går mere systematisk til værks i forhold til også at skaffe de lærepladser, der skal til. Og det sidder vi og forhandler om i trepart lige nu med arbejdsmarkedets parter, hvor begge parter heldigvis også er meget optaget af, at vi sørger for at få den faglærte arbejdskraft, der skal til i fremtiden.

Jeg vil gerne takke de partier, der står bag lovforslaget her. Som andre også har sagt, er det en bred politisk aftale, der ligger bag det her, for det handler om at få skrevet aftalen ind i loven, som blev lavet tilbage i november 2019 – og tilsvarende for så vidt angår den udvidelse af aftalen, som vi blev enige om i fgu-aftalekredsen i januar 2020. Aftalen fra 2019 blev i første omgang udmøntet på finansloven i 2020 og kommer altså nu med ind her.

Vi har stadig væk i Danmark en for stor mangel på praktikpladser, og samtidig lader vi det altså efter min mening i for høj grad være op til elevens eget ansvar at finde frem til en praktikplads – det mener jeg simpelt hen ikke gør det nemt for dem, og jeg mener ikke, det gør det nemt for vores erhvervsliv i forhold til at skaffe det, der skal til. For rigtig mange unge mennesker ender det med at handle om: Kender du nogen, der kender nogen, der kan give dig en praktikplads? Og hvis ikke du kender nogen, jamen så kan det være rigtig svært, for hylderne kan være tomme, og så er der bare ikke nogen læreplads til dig. Den situation er uholdbar, og vi har lige nu, som andre også har sagt heroppefra, en hældning imod de gymnasiale uddannelser. Og det er jo ikke svært at se forskellen, hvis det er, vi det ene sted tilbyder de unge mennesker, at de, hvis de søger om optag dér, kan være sikre på at få både 1.g, 2.g og 3.g og få en afsluttet ungdomsuddannelse, mens man det andet sted kan starte på sit grundforløb 1, man kan starte på sit grundforløb 2, man kan sågar afslutte sit grundforløb 2, og stadig væk er halvdelen af eleverne ikke afklaret i forhold til at have fundet en læreplads. Det er simpelt hen ikke godt nok.

Vi skal have et bedre uddannelsesflow ind for de unge mennesker, der jo har ønsket at komme i gang med en faglig uddannelse. Vi har brug for, at de gør det, og så nytter det ikke noget, at der er så store huller i uddannelsesforløbene. Det er det, vi sidder og for-

handler om i trepart nu, og jeg er overbevist om, at den usikkerhed bidrager til det store frafald, vi ser lige præcis ved afslutningen af grundforløb 2, hvor hullerne passer til hinanden så at sige, altså at der både er et hul, hvad angår, hvor mange der har en læreplads, og så kommer der også et hul, i form af at der er en stor gruppe af elever, som på det tidspunkt vælger at slutte deres uddannelsesforløb. På den måde er vi jo simpelt hen gået glip af rigtig mange, der kunne være blevet dygtige mekanikere, elektrikere, smede og alt muligt andet, som vi har rigtig meget brug for i de kommende år.

Det her lovforslag kommer selvfølgelig ikke til at løse det hele. Det er jo bl.a. også derfor, vi sidder og forhandler i trepart nu; det er, fordi der skal flere ting til, men jeg mener, at det er et skridt på vejen, og jeg vil gerne gentage mit løfte om, at vi er villige til at gå rigtig langt i forhold til at få løst det her problem. Jeg bakker fuldstændig op om de bemærkninger, der kom fra Enhedslisten, nemlig at det er afgørende, at vi har et vekselluddannelsessystem, for skolepraktik kan rigtig meget, nuvel, men idéen om, at man er ude at være på en virksomhed med alt, hvad det også indebærer af at lære at være på en arbejdsplads, mener vi er afgørende for de unge menneskers dannelse og uddannelse – begge dele – og derfor er vi meget optaget af, at vi får holdt fast i et stærkt vekselluddannelsesprincip.

Det, vi gør med det her, er, at vi giver et ekstra praktikpladstaxametertilskud, når der formidles lærepladser, allerede på grundforløbet og et ekstra praktikpladstilskud for lærepladser med elever på det studiekompetencegivende forløb på de merkantile eux-uddannelser. Det skal gerne styrke institutionernes incitament til at hjælpe de unge mennesker med at få en læreplads, og så belønner det i øvrigt institutionerne i den forbindelse, når de finder og formidler uddannelsesaftaler. Derfor er ordningen en vigtig faktor i forhold til at opnå det, at man faktisk oplever at have nogle voksne, et system og en skole i ryggen, i forbindelse med at man gerne vil skaffe de lærepladser, der skal til.

Samlet set er det her altså et skridt i den rigtige retning. Der mangler rigtig mange skridt endnu, før vi er på plads på det her område. Noget af det sidder vi og forhandler i trepart, og det håber jeg vi snart er i mål med. Men tak til Folketingets partier for tilsagnet om at støtte lovforslaget i dag.

Kl. 12:22

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 50:

Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om efterskoler og frie fagskoler og lov om pri-

vate institutioner for gymnasiale uddannelser. (Inddragelse af elever i forbindelse med udskrivning).

Af børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil). (Fremsættelse 08.10.2020).

Kl. 12:23

Forhandling

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er åbnet. Fru Tanja Larsson, Socialdemokratiet.

Kl. 12:23

(Ordfører)

Tanja Larsson (S):

Tak for det. Det her lovforslag har jeg glædet mig ret meget til. Det kan måske ved første øjekast syne af lidt, men det har faktisk en stor betydning for de børn og unge, der nu får en stemme, og det har stor og principiel betydning for os i Socialdemokratiet. Det har det, fordi vi med lovforslaget her er med til at sikre, at børn og unges medbestemmelse sikres i deres eget liv, i deres skolegang.

Lovforslaget handler om de børn eller unge, der i pæne vendinger bliver udskrevet fra skolen – hvis vi skal være ærlige, vil det nok være mere retvisende at sige, at de bliver smidt ud af en friskole, privat grundskole, efterskole, fri fagskole eller et privat gymnasium. Det har førhen været muligt at smide elever ud, uden at den enkelte elev blev inddraget. Knap fire ud af ti elever på fri- og privatskoler blev således hverken inddraget eller lyttet til, når skolen besluttede sig for at smide dem ud, og på efterskoler gjaldt det for 15 pct. Det er selvfølgelig ikke godt nok. Alle børn har ret til at blive inddraget i beslutninger, der vedrører deres egen skolegang, og med lovforslaget her sikrer vi elevens ret til at blive hørt. Det er efter min mening ikke bare fornuftigt, det er også kun rimeligt.

Når en elev bliver smidt ud af sin skole, er det ofte en voldsom og ubehagelig oplevelse. Vi har også ofte at gøre med børn og unge, der i forvejen tumler med andre svære ting i deres liv. De børn og unge fortjener en ordentlig forklaring, så vi ikke efterlader dem med en forkert opfattelse af situationen eller med en følelse af at være forkert eller for dårlig. De fortjener at blive hørt og inddraget, allerede før beslutningen bliver taget, så deres ord kan vægtes efter deres alder og modenhed.

Med lovforslaget imødekommer vi også et ønske fra Folketingets Ombudsmand om at indføre bindende regler i forbindelse med inddragelse af en elev, før friskoler, private grundskoler og efterskoler træffer beslutning om at smide eleven ud. Det her giver Ombudsmanden mulighed for at anvende de almindelige reaktionsmuligheder ved behandling af klager over skolens udskrivning af elever. I Socialdemokratiet mener vi, at det er vigtigt at værne om elevens rettigheder i den situation. Vi er derfor glade for forslaget og støtter det. Tak for ordet.

Kl. 12:25

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Den næste ordfører er hr. Stén Knuth, Venstre.

Kl. 12:26

(Ordfører)

Stén Knuth (V):

Tak for ordet. Alle skal have ret til at blive hørt, og det gælder sådan set også børn og familier i forbindelse med udskrivning fra friskoler, private grundskoler, efterskoler eller frie fagskoler, som det er nævnt i forslaget her. Forslaget sikrer, at vi lytter til barnet, og at vi også lytter til familien. Og det gør også, at vi lever op til det, som den tidligere ordfører sagde, nemlig FN's børnekonventions artikel 12, som jo netop peger på, at vi også skal lytte til børn.

Vi vil selvfølgelig diskutere forslaget videre, men vi bakker det op. Og når jeg siger, at vi diskuterer det videre, så handler det jo også om, at vi skal gøre det så let administrativt som overhovedet muligt i forhold til udmøntningen af selve de her samtaler, som skal foregå.

Kl. 12:27

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Det var det, tak. Der er ingen kommentarer. Hr. Alex Ahrendtsen, Dansk Folkeparti.

Kl. 12:27

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Dette lovforslag omhandler de frie skoler og gymnasier. For mig at se er det et angreb på friskolernes frihed. Det regulerer ledelsens frihed til at håndtere elevanliggender ned til mindste detalje. Med dette lovforslag åbner man i fremtiden op for en ladeport af muligheder for at detailstyre fri- og privatinstitutioners frihed.

Oprindeligt udsprang forslaget af nogle få forældres utilfredshed med, at deres poder blev udskrevet af friskolen. Forældrene klagede til Ombudsmanden, fordi eleverne nogle steder ikke blev hørt og inddraget, sådan som børnekonventionen foreskriver. Men da Ombudsmanden kun kan behandle sager, hvor der på forhånd er fastsat regler, måtte man afvise klagerne.

Men intet er for småt for Ombudsmanden. Man igangsatte et regulært stormløb mod ministeriet for at få lovfæstet udskrivningsregler, så man kunne blande sig. Man henviste til børnekonventionen for at få overbevist partierne om at få det gjort.

Vi havde emnet op at vende adskillige gange, da undervisningsministeren hed Merete Riisager. Dansk Folkeparti kunne ikke støtte en lovændring. Vi mener, at det er danskerne gennem Folketinget, der skal afgøre denne slags ting, og ikke en børnekonvention. Derimod anbefalede vi en vejledning fra ministeriet om, at børnene skal høres.

Nu har det røde flertal så besluttet at øge papirusseriet og indskrænke de frie institutioners frihed, så det fremover er lovfæstet, hvordan eleven skal inddrages, når han eller hun bliver udskrevet af skolen. Der skal noteres, nedskrives, sendes breve til forældre og være mulighed for klageadgang. Hvis skolerne ikke kan dokumentere, at de har inddraget eleven, kan det endda blive en tilsynssag for ministeriet.

Jeg vil gerne advare mod denne hang til at regulere og styre ned til mindste detalje. Det er socialisme, når den er værst, og det udviser mistillid, så det basker. Det eneste formildende ved forslaget er, at det er et tilbud til eleven; pligten er kun for skolen.

Dansk Folkeparti stemmer imod dette lovforslag.

Kl. 12:29

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Astrid Carøe med et spørgsmål eller en kommentar til hr. Alex Ahrendtsen. Værsgo.

Kl. 12:29

Astrid Carøe (SF):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren, om ikke ordføreren synes, at det er bekymrende, at knap fire ud af ti elever på de danske fri- og privatskoler ikke bliver hørt, hvis de bliver udskrevet af skolen. Ordføreren henviser til, at man skulle sende vejledningsmateriale ud, men det *har* ministeriet jo gjort, og man kan se, at der stadig væk er elever, der ikke bliver inddraget.

Synes ordføreren ikke – og se bort fra børnekonventionen, hvis ordføreren ikke bryder sig om den – at det er et problem, at danske børn og unge ikke bliver hørt i sager, der omhandler dem, og som er så er afgørende, at man kan blive smidt ud af en skole?

Kl. 12:30

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 12:30

Alex Ahrendtsen (DF):

Den gode ledelse inddrager altid eleven – den dårlige ledelse gør det ikke. Så når den dårlige ledelse ikke inddrager eleven, skal vi så pludselig til at lovgive. Altså, der er jo mange ting, som ofte går galt på grund af ledelse. Hvis vi skal til at regulere og detailstyre enhver ting, der ikke fungerer, kan vi ikke bestille andet. Vi bliver nødt til at udvise tillid, fordi det er frie skoler; og fordi det er frie skoler, har vi sagt, at de har en større frihed end andre, og derfor forventer vi også, at de lever op til det ansvar.

Her har der så været nogle problemer. Vi har udsendt en vejledning, og den vejledning tager det lidt tid at forholde sig til. Men det er klart, at vi i Dansk Folkeparti jo gerne vil have, at eleverne bliver inddraget. Vi er ikke imod det. Vi er bare imod, at det skal lovfæstes så voldsomt, som det bliver.

Kl. 12:31

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Fru Astrid Carøe.

Kl. 12:31

Astrid Carøe (SF):

Det er simpelt hen et ledelsesansvar. Men når vi så kan se i den her undersøgelse fra EVA, at det er i 37 pct. af sagerne, hvor eleverne ikke bliver hørt, inden de bliver udskrevet, er det så ikke en rettighed, som de danske elever burde have, men faktisk ikke har, altså når det er så stor en andel på de private skoler, på de danske friskoler, der ikke bliver hørt, inden de bliver udskrevet? Og når man har sendt vejledningsmateriale ud i 2015 og 2017 og det ikke har virket, ifølge evalueringerne, er der så ikke behov for, at man herindefra sikrer, at de her elever også har rettigheder på lige fod med alle andre danske skoleelever?

Kl. 12:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 12:32

Alex Ahrendtsen (DF):

Jeg tror jo på den voksnes myndighed og ret til at udøve ledelse, og jeg tror på, at barnet er barn, indtil barnet bliver 18 år – derfor virker det lidt som at skyde gråspurve med kanoner. Jeg tror, at venstrefløjen kommer til at gøre eleverne en bjørnetjeneste ved at detailregulere så voldsomt, som man gør her, på en sag, der egentlig burde være håndteret ude på skolerne.

Kl. 12:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det fru Tanja Larsson for en kort bemærkning.

Kl. 12:32

Tanja Larsson (S):

Tak. Ordføreren sagde i indledningen af sin tale, at frihed til skolens ledelse var DF's prioritering. Jeg tænker: Hvad med barnets tarv? Hvad med barnets trivsel? Jeg ønsker at spørge ordføreren: Er skolen til for skolen, eller er skolen til for barnet og uddannelsen? Og så vil jeg lige gøre opmærksom på, at Børnerådet, Børns Vilkår og selv Danmarks Private Skoler faktisk synes, at det her lovforslag er en god idé.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 12:33

led i en ændring af vores holdninger til, at børn også kan høres i anliggender, som vedrører dem. Man kan selvfølgelig sige, at det er unødvendigt med et lovforslag, for man kan bare tænke sig om og gøre det selv, men det gør ikke spor, at man har et lovforslag, der viser den her retning i den udvikling, vi gerne vil have. Så Radikale Venstre støtter det.

Kl. 12:33

Alex Ahrendtsen (DF):

Jeg har godt set høringssvarene, og det undrer mig også, at de siger ja til at afgive frihed på det her område.

Vi kender jo ikke de enkelte sager i detaljer. Ofte er det jo sådan, at en bortvisningssag ikke kommer som et lyn fra en klar himmel; der har altid været et forløb, indtil afgørelsen bliver truffet på kontoret, og i det forløb har lærere og ledelse jo altid fat i eleven, så det kommer jo ikke som en overraskelse. Det her handler bare om, om eleven har ret til at være på kontoret sammen med ledelsen, når der skal foretages en bortvisning.

Her skilles vandene. Jeg mener, at det er den voksnes ret i en fri skole at afgøre den slags. Vi anbefaler, at de inddrager eleven, men vi synes bare, det er for meget, at man skal lovgive om bittesmå detaljer – så kan vi jo blive ved.

Kl. 12:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Fru Tanja Larsson.

Kl. 12:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Alex Ahrendtsen har en bemærkning. Værsgo.

Kl. 12:37

Kl. 12:37

Tanja Larsson (S):

Ordføreren siger, at det ikke kommer som et lyn fra en klar himmel. Nu har jeg selv undervist i folkeskolen, og jeg modtog på et tidspunkt en dreng i 2. klasse, som netop var blevet bortvist eller smidt ud fra en privatskole. Jeg talte med den her dreng, og han forstod faktisk ikke, hvorfor han var blevet sendt væk. Han syntes, han var et dårligt barn, og at det nok var, fordi han opførte sig for dårligt – måske var han for dårlig til at læse, eller måske opførte han sig generelt for dårligt. Så er jeg tilbage ved spørgsmålet om barnets trivsel. Jeg kan ikke forstå, at DF prioriterer, at ledelsen ikke skal have en samtale med eleven, så eleven kan blive afklaret. Det her sætter sig som traumer hos eleverne og følger dem ind i voksenlivet. Så er skolen til for skolen, eller er skolen til for barnet?

Kl. 12:35

Kl. 12:38

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 12:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 12:38

Alex Ahrendtsen (DF):

Nu prøver jeg at sige det for tredje gang: I Dansk Folkeparti prioriterer vi, at ledelsen inddrager barnet. Det, vi ikke prioriterer, er, at vi lovfæster det, altså at vi lovfæster enhver lille småting for en fri skole, som har en udstrakt grad af frihed. Vi tror på frihed under ansvar.

Kl. 12:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det, og tak til hr. Alex Ahrendtsen. Så er det fru Marianne Jelved, Radikale Venstre.

Kl. 12:35

Marianne Jelved (RV):

Det er jo i virkelighed meget kønt sagt af Dansk Folkepartis ordfører, altså at tale om friheden. Men frihed handler også om at have ansvar i den frihed, og vi vil gerne inddrage andre i at tage ansvar, hvis vi mener, at der er noget, der ikke fungerer godt nok. Nu har jeg beskæftiget mig med frie skoler og efterskoler osv. osv. i rigtig, rigtig mange år, og det her er et tema, som er blevet rejst rigtig mange gange i løbet af de år, og skolerne har været meget tilbøjelige til at bruge den her måde at samarbejde med barnet eller eleven på.

Så har jeg noteret mig, at de ikke er utilfredse med den form, det har fået her; den accepterer de faktisk, og de accepterer den på en måde, som er positiv, og det synes jeg er et godt skridt i den rigtige retning. Og det er jo også det, lovgivning er med til. Den er jo med til at udstikke nogle retninger, som vi, et flertal i Folketinget, sympatiserer med og gerne vil fremme, og nogle gange kan det altså være nødvendigt at lovgive, og det er det også, når man er radikal – så anerkender man, at nogle gange er det nødvendigt.

Kl. 12:39

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Alex Ahrendtsen.

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

Tak. Regeringen har sammen med en række partier herinde – det er forståelsespartierne, som jeg vil kalde dem, sammen med regeringspartiet – besluttet sig for at lave det her fine lille lovforslag, som jeg har sukket efter i lange tider, fordi det altid har forekommet mig fuldstændig urimeligt, at elever, der kommer i en situation og af en eller anden grund skal udskrives, ikke bliver hørt. Så det er et

- Kl. 12:39
Alex Ahrendtsen (DF):
 Men er ordføreren ikke enig i, at det er et udtryk for *mindre* tillid til friskolerne, når vi bliver nødt til at lovgive om en lillebitte del af en friskoles ledelse? Og derfor overrasker det mig helt vildt, at Det Radikale Venstre var med til at lave den aftale.
- Kl. 12:42
Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
 Værsgo.
- Kl. 12:40
Marianne Jelved (RV):
 Men det har jo ikke fungeret før. Det har jo ikke været en praksis, man har brugt. Uanset friheden for skolerne til at vælge at gøre det her har de ikke gjort det. Og her tænker jeg på barnets tarv, barnets muligheder for at give udtryk for, hvordan barnet oplever en situation. Jeg synes, det er fuldstændig relevant, at nogle tager sig af at holde det barn i hånden og give det barn nogle muligheder, som det ikke har haft før – og de muligheder får det nu, og det er derfor, vi støtter forslaget.
- Kl. 12:42
Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
 Så er det fru Mette Thiesen, Nye Borgerlige.
- Kl. 12:40
Mette Thiesen (NB):
 Det er bare for at specificere det, som den forrige spørger også kom ind på, altså at det her jo nærmest er et mistillidsvotum til de frie skoler. Men jeg undrer mig en lille smule over, at ordføreren for De Radikale siger det her med, at det har skolerne tilsyneladende ikke kunnet finde ud af. Kan ordføreren ikke bekræfte, at det er ganske få skoler – ganske få – der ikke har gjort det her, eller mener ordføreren for Radikale Venstre, at det er alle frie skoler, som ikke har inddraget eleven?
- Kl. 12:41
Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
 Værsgo.
- Kl. 12:41
Marianne Jelved (RV):
 Det er mit indtryk, at det ikke har været en praksis, som har været brugt overalt, og den praksis vil vi gerne udbrede til at gælde overalt. Det er også derfor, at alle frie skoler er nævnt, altså de kategorier, de er i.
- Kl. 12:41
Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
 Tak for det. Der er ikke flere spørgsmål eller kommentarer til ordføreren, så derfor er det fru Astrid Carøe. Nej, der var et spørgsmål til. Jeg bliver bare så glad, når man trykker sig ind, for så er jeg sikker på, at man ønsker ordet.
- Kl. 12:41
 Værsgo til fru Mette Thiesen.
- Kl. 12:41
Mette Thiesen (NB):
 Det beklager jeg. Det er lidt forskelligt fra formand til formand, om man ønsker det. Men det skal jeg nok huske.
- Jeg vil egentlig bare følge lidt op på det, for det blev faktisk nævnt, at det var et fåtal. Men jeg kunne også godt tænke mig at høre, om ordføreren ikke mener, at man ved at tale med forældrene til barnet dermed også inddrager barnet, fordi man selvfølgelig for-
- venteligt kan finde ud af, at forældrene selv inddrager barnet, hvis de synes, det er relevant.
- Kl. 12:42
Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
 Værsgo.
- Kl. 12:42
Marianne Jelved (RV):
 Jamen det har forældrene jo kunnet hele tiden, når der har været en sag et sted. Det, der er det centrale for Det Radikale Venstre nu, er at give barnet nogle muligheder for at tale sin egen sag, og at der bliver lagt vægt på det, barnet siger, afhængigt af alder og modenhed. Det her gælder jo lige fra de yngste på en friskole til de ældste på en fri gymnasieskole, og der er et mægtigt spektrum derimellem – der er meget forskel på de sager, der opstår, alt afhængigt af barnets alder og vilkårene omkring det barn. Derfor synes vi, det er rimeligt at give alle børn den her mulighed på alle frie skoler.
- Kl. 12:43
Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
 Tak for det. Så er der ikke flere kommentarer. Fru Astrid Carøe, Socialistisk Folkeparti.
- Kl. 12:43
 (Ordfører)
Astrid Carøe (SF):
 Tak for det. For os i SF er det enormt vigtigt, at børn i Danmark har nogle helt grundlæggende rettigheder, og at børn selvfølgelig bliver hørt, hvis der bliver taget beslutninger om dem, særlig i et skolesystem, der er afgørende for deres fremtid. Så vi er rigtig, rigtig glade for det her forslag.
- Det er knap fire ud af ti elever på de danske fri- og privatskoler, der ikke bliver hørt i sager, hvor de bliver udskrevet fra skolen. Det kan jeg godt forstå er frustrerende for både elever og forældre. Og jeg kan godt forstå, at man har klaget til Ombudsmanden, som desværre ikke har kunnet gøre særlig meget – før vi nu laver den her lovgivning. Jeg kan også godt forstå, at man starter med vejledning; det synes jeg egentlig er et godt sted at starte. Både i 2015 og i 2017 har man sendt vejledningsmateriale ud til skolerne, men vi kan bare se, at det ikke har rykket, og fordi det er så afgørende, at børn selvfølgelig skal have rettigheder til at blive hørt, når det omhandler sager om dem, skal der nu lovgivning til.
- Lovforslaget skal sikre børns ret til at blive hørt, og det skal bidrage til at sikre medbestemmelse for børn og unge over eget liv. Det er da supergodt. Det er i øvrigt en rettighed, der er sikret i børnekonventionen, at et barn skal sikres retten til frit at udtrykke sine synspunkter, når det er noget, der vedrører barnet.
- I SF så vi jo gerne, at hele børnekonventionen og ikke kun en enkelt artikel blev skrevet ind i dansk lov, men lad os da starte et sted, nemlig med artikel 12 fra konventionen. Det er et skridt i en rigtig god retning. Vi støtter forslaget.
- Kl. 12:44
Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
 Tak for det. Hr. Jakob Sølvhøj, Enhedslisten, som den næste ordfører.
- Kl. 12:45
 (Ordfører)
Jakob Sølvhøj (EL):
 Det er vigtigt, at vi værner om børns rettigheder. Vi er særlig forpligtede, i kraft af at vi har tiltrådt FN's børnekonvention, men jeg tænker ikke, at vi, som man måske lidt kunne høre af debatten, skal betragte det som et særligt ág, vi er blevet lagt under, men at det

ligger helt naturligt for et samfund som det danske, at vi værner om, at børn har rettigheder som individer. Derfor opfatter jeg ikke, at vi nu er bastet og bundet med hensyn til at beskytte dem. Det er vi konventionsmæssigt, men når vi har tilsluttet os børnekonventionen, er det jo, fordi det harmonerer med den måde, vi tænker på børns rettigheder i vores samfund.

Det er udmøntningen af en aftale, der sikrer retten til at blive hørt, inden en friskole eller andre private skoler beslutter at udskrive en elev fra skolen. Det er en problemstilling, der har været diskuteret i årevis. Det er allerede blevet nævnt af flere, at det især er Folketingets Ombudsmand, der har været aktiv i sagen, i kraft af at han har modtaget en række klager – jeg kan ikke huske hvor mange, hvis jeg nogen sinde har vidst det – fra forældre, som har oplevet, at deres børn er blevet udskrevet på en urimelig måde, og at de ikke er blevet hørt og inddraget.

Med forslaget her vil vi altså styrke elevens inddragelse, når der opstår sådan en situation. Og jeg synes ikke, at vi her skal betragte det som en mistillidserklæring til de frie skoler – det er det i hvert fald ikke for mit vedkommende. Altså, jeg er overbevist om, at flertallet af de frie skoler er i stand til i praksis at håndtere det her rigtig fornuftigt. Det, der er drivkraften, når man driver en friskole – det tænker jeg i øvrigt tit er et synspunkt, der forener – er jo egentlig, at man har et ønske om at drive rigtig god skole for de elever, der går der. Jeg tror, at der grundlæggende hersker en respekt for eleverne, også ude på de frie skoler, som gør det helt naturligt, at når der opstår en konfliktsituation, er man naturligvis ikke bare i dialog med forældrene, men så sørger man også for, at eleven bliver hørt. Det er vel den almindelige respekt, vi kan forvente af mennesker, som driver skole, og det er absolut min forventning – og også min oplevelse ud fra det, jeg nu kender til feltet – at det er sådan, det fungerer i praksis.

Derfor vil jeg også sige, at det her ikke er noget, jeg forestiller mig så bliver et regulerende åg, vi tvinger ned over nogle skoler, der så er nødt til fuldstændig at ændre deres praksis. Men vi griber jo fat der, hvor det ikke fungerer, og der, hvor der åbenbart er behov for, at der også er en lovgivningsmæssig regulering. Altså, tag nu f.eks. handicapområdet, hvor Danske Handicaporganisationer i deres høringssvar, som jeg lige nåede at finde frem, skriver:

»Vi har kendskab til eksempler på, at børn med handicap – mod børnene og forældrenes ønske – bliver udskrevet fra frie skoler, fordi skolerne tilsyneladende ikke ønsker at inkludere børnene.«

Det virker jo grotesk. Jeg undrer mig over, hvad pokker det kan være for skoler. Men ikke desto mindre giver vi jo i den situation forældrene nogle muligheder for at gå til Ombudsmanden. Det fremgår jo af Ombudsmandens svar, at med den nuværende retslige konstruktion har Ombudsmanden ingen adgang til at gå ind. Så det er blot for at give et eksempel på, at der på nogle skoler af en eller anden grund er en urimelig praksis. Så det er ikke det store flertal, vi skal ind at regulere – det er der intet behov for – men der, hvor der opstår situationer, der er helt urimelige, f.eks. den, jeg lige beskrev, så skal der selvfølgelig være en mulighed for, at Ombudsmanden kan agere.

Jeg synes endelig også, det er vigtigt at fremhæve retten til en bisidder. Forældrenes rolle er blevet nævnt af nogle af de foregående ordførere, men jeg synes også, det er rigtig vigtigt, at vi her beslutter, at eleven får en rettighed med hensyn til at tage en bisidder med. Jeg tænker, at det vel er relativt normalt, at forældrene er med. Jeg har fornøjelsen af at være far til fire – det er ikke en film, men virkelighed – og når jeg har bevæget mig rundt i uddannelsessystemet, har jeg generelt haft den fornemmelse, at var der konflikter, var det helt naturligt, at man inddrog forældrene. Men vi må også tage højde for i vores lovgivning, at nogle steder er det, fordi der kan være tale om en konfliktsituation, som ikke bare er mellem eleven og skolen, men også mellem eleven og forældrene, fornuftigt, at vi giver eleven

en retsstilling, så vedkommende i den situation har en mulighed for faktisk at inddrage en bisidder.

Så frihed og rettigheder er ikke hinandens modsætning. Det er rigtig fornuftigt, at der er store friheder på vores private skoler, men det er ikke i modsætning til, at vi sikrer rettigheder til elever der, hvor det er nødvendigt.

Kl. 12:50

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ikke nogen, der har kommentarer. Så er det hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 12:50

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Lovforslaget giver børn ret til at blive hørt, inden en friskole, en privat grundskole, en efterskole, en fri fagskole eller et privat gymnasium beslutter at udskrive eleven fra skolen. Det er et fornuftigt forslag, der styrker børns rettigheder, og vi bifalder, at børn bliver givet en stærkere og tydeligere stemme, og ved at give dem høringsret ved skoleskift får de mulighed for at ytre sig.

Lovforslaget får også positive ord med på vejen i høringssvarene, men der er også nogle bekymringspunkter, f.eks. om, hvorvidt en fortolkning af loven i praksis kommer til at betyde, at de private og frie skoler underlægges mere restriktive rammer og mere restriktive regler, end børnekonventionen lægger op til. Det håber vi ministeren vil svare på i sin tale. Ellers bakker vi det op.

Vi havde gerne været en del af den aftale, som ministeren indgik med en række partier, og vi er sikre på, at hvis ministeren havde gjort sig den ulejlighed at kontakte de borgerlige partier, kunne der være opnået bredere enighed, men det brede samarbejde var åbenbart ikke vigtigt for ministeren i denne sag. Men vi støtter lovforslaget.

Kl. 12:51

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Mette Thiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 12:51

(Ordfører)

Mette Thiesen (NB):

Tak. Jeg tror, vi alle sammen kan være enige om, at det altid er godt at have en dialog med forældre og elever, hvis der skal ske nogle ændringer på nogen som helst tænkelig måde – nu har jeg selv været i den danske folkeskole i 10 år, næsten 10+ faktisk – og det er altid en god idé. Det, det her lovforslag lægger op til, er, at man skal pålægge de frie skoler noget, som de allerede i dag har mulighed for, og som tidligere ordførere har nævnt, som den gode leder selvfølgelig ville gøre. Det kommer ikke til at ske med Nye Borgerliges opbakning. I Nye Borgerlige ønsker vi sådan set, at alle skoler skal være frie skoler. Vi ønsker, at folkeskoleloven skal barberes gevaldigt ned, sådan at politikerne bestemmer meget mindre og danskerne bestemmer meget mere selv, også over de skoler, de ønsker deres børn skal gå på.

Der er jo ikke skolepligt i Danmark. Vi har undervisningspligt, og ingen har jo krav på at gå på en bestemt skole. Jeg skal være fuldstændig ærlig og sige, at mine 10 år i den danske folkeskole i hvert fald har ledt mig til den overbevisning, at hvis det var nemmere at smide elever ud derfra, ville det være en stor fordel, for der er ved gud også nogen, der ødelægger det for alle de andre. Her taler vi selvfølgelig ikke om, at der er nogle skoler, der ikke løfter det ansvar, i forhold til at man selvfølgelig skal sikre, at børn med handicap kan få de bedst mulige vilkår. Men vi taler om, at der er nogle elever, som, selv om man gentagne gange har talt med forældre osv. om, at de ikke opfører sig på en måde, som er særlig

fordelagtig, hverken for dem selv eller i øvrigt for de resterende klassekammerater, stadig væk opfører sig på den måde. Der har de frie skoler jo den mulighed, at de simpelt hen kan sige: I skal ikke gå her. Og det skal de altså have lov til at blive ved med at have, uden at man pålægger dem yderligere restriktioner.

Det her er udtryk for mistillid til de frie skoler. Det er, at man går ind og lovgiver på et område, som de sagtens kan stå for selv. Og det er den fuldstændig modsatte retning af, hvad Nye Borgerlige vil. Som jeg startede med at sige, ønsker vi i langt højere grad, at alle skoler skal være frie skoler, at man som dygtig leder og lærer ude på skolerne kan lave lige præcis den bedste skole for lige præcis sit eget område, men at man altså også stadig væk har muligheden for at smide elever ud, hvis det er det, der er nødvendigt. Og nu er det jo altid belejligt, og det er jeg simpelt hen nødt til at kommentere på, at man altid kan hive en eller anden konvention frem, hvis det lige passer ind, og i øvrigt er der nærmest konventioner på alle områder nu. Det her handler sådan set om, at vi i Nye Borgerlige ønsker i hvert fald ikke at udtrykke mistillid til de frie skoler. Tværtimod ønsker vi at gøre alle skoler til frie skoler, og at politikerne skal bestemme meget, meget mindre over skolerne i Danmark. Tak.

Kl. 12:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Der er en kort bemærkning. Fru Tanja Larsson, Socialdemokratiet.

Kl. 12:55

Tanja Larsson (S):

Tak. Ordføreren nævner i sin tale god ledelse, og hun forventer, at der er god ledelse på skolerne. Så skal jeg bare sikre mig, at jeg forstår det ret. Når nu der er 37 pct. af eleverne på friskoler og private grundskoler, som hverken er blevet hørt eller inddraget, da skolen besluttede at smide dem ud, betyder det så, at der er dårlig ledelse på så mange skoler?

Kl. 12:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 12:55

Mette Thiesen (NB):

Jeg ved faktisk ikke, om der i de 37 pct. ligger, at skoleledelsen har haft en dialog med forældrene. Det må man klart formode de har. Så derfor synes jeg, at det lidt er et mærkeligt fundament. Altså, jeg har fuld tiltro til, at de ledere ude på skolerne har en god grund, hvis de vurderer, at der er en elev, der skal smides ud. På de skoler, jeg i øvrigt kender, er det et spørgsmål om, at man først har en samtale med forældrene og hører dem og fortæller dem om, hvad det er for nogle problematikker, der er, og hvis der ikke bliver handlet på det og der ikke sker ændringer, har man den mulighed, som man jo desværre ikke har i den danske folkeskole i høj nok grad, efter min mening, at man så kan sige, at eleven desværre ikke kan forblive på den skole.

Så nej, jeg har ikke mistillid til de frie skoler, og jeg har i øvrigt fuld tillid til, at man som forældre kan fravælge en skole, hvis man mener, at den har en dårlig ledelse eller noget andet. Det, der jo er godt ved de frie skoler, er, at man faktisk kan vælge en skole til, men også vælge den fra, i langt højere grad end man kan på folkeskoleområdet.

Kl. 12:56

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Tanja Larsson (S):

Tak. Det er mig stadig væk lidt uklart i forhold til det med de 37 pct. Jeg synes ikke, ordføreren svarer helt konkret på, om det så vil sige, at der er 37 pct. af de her skoler, der mangler noget i deres ledelsessystem, for de her børn er jo ikke blevet inddraget. Det er det, man her kan måle og veje. Det, jeg så hører, er, at ordføreren har stor tillid til frie skoler – altså større tillid til dem, end at man vægter barnets tarv. Er det korrekt forstået?

Kl. 12:57

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 12:57

Mette Thiesen (NB):

Jeg synes simpelt hen, det er sådan en sjov debat, men det er jo nok desværre meget tidstypisk. Det er børn, vi taler om. Jeg har sådan set ikke nogen grund til at tro, at der er nogen skoleledere, der bare smider børn ud efter for godt befindende. Man har selvfølgelig en drøftelse med forældrene til det mindreårige barn, som går på den her skole.

Så god ledelse er selvfølgelig at inddrage dem, men at man ikke også har en snak med eleven, og at eleven ikke også er med inde i lokalet, vil jeg ikke naturligt udlede som dårlig ledelse. Det må være et skønsspørgsmål, om man mener, at der skal sidde en 2.-klasseelev med til et møde med voksne mennesker, der sidder og drøfter, om den her elev ikke skal gå på skolen mere, og det har jeg fuld tillid til at den enkelte leder ude på den enkelte skole kan klare langt bedre end de politikere, der sidder inde på Christiansborg.

Kl. 12:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så siger vi tak til ordføreren og går videre i ordførerrækken. Det er hr. Henrik Dahl, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 12:58

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Friskolerne er jo populære, fordi politikerne ikke har ødelagt dem i samme omfang, som de har ødelagt folkeskolen. Der er lige kommet en evaluering af folkeskolereformen, som fylder godt op i nyhedsfladen i dag, og den er jo et eksempel på, at ideologiske politikere og meget verdensfjerne skrivebordsteoretikere i fællesskab har fået ødelagt folkeskolen godt og grundigt, så vi er længere væk fra reformens målsætninger i dag, end vi var i 2013-2014, da reformen oprindeligt blev gennemført. Nu vil et flertal i Folketinget så også bidrage til ødelæggelsen af friskolerne, selv om det er en grundlovgivet ret, at man kan undervise og være fri for staten og den måde, som staten ser på tingene, og det bruger man så bl.a. børnekonventionen som en undskyldning for. Men der er jeg bare nødt til at sige, at det argument ikke holder. Børnekonventionen har vigepligt for stort set al anden lovgivning i Danmark. Hvis man f.eks. adskiller unge asylpar med henvisning til straffelovens § 222, har Ombudsmanden absolut ingen indvendinger imod det, men hvis man gør det med henvisning til børnekonventionens artikel 34, som forbyder seksuelt misbrug af børn, så er det et stort problem, og det er det, fordi børnekonventionen står nederst i det hierarki af lovgivning, som vi har i Danmark; det kan enhver jurist fortælle. Så det er bare en dårlig undskyldning for at blande sig i det indre liv i friskolerne og privatskolerne og fortsætte det ødelæggende virke, som man har haft så meget fremgang med, når det gælder folkeskolen.

Til god ledelse hører naturligvis at inddrage børn og familie i de tilfælde, hvor man kan, men det afgørende ved friskolerne er

jo, som navnet siger, at de er fri, og de bliver mindre fri med det her lovforslag. Det er jo bare sådan, at skoler også nogle gange har brug for at forsvare sig selv imod børn og unge, som ødelægger skolegangen, og som ødelægger fællesskabet, og den balance, der er mellem, at børnene selvfølgelig skal høres, men at skolen skal kunne forsvare sig selv imod en destruktiv adfærd, er jo allerede helt, helt skæv i folkeskolen, og det er en væsentlig del af årsagerne til, at der er så mange, der søger over til fri- og privatskolerne.

Så her udhuler vi altså den frihed, som fri- og privatskolerne skal have, og det er selvfølgelig ikke et lovforslag, som vi kan støtte i Liberal Alliance. Tak for ordet.

Kl. 13:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Der var ingen spørgsmål. Så er det børne- og undervisningsministeren. Værsgo.

Kl. 13:02

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Tak for det. Det er alligevel nogle relativt svulstige udtalelser, der lige kommer her, f.eks. at det her skulle ødelægge friskolerne. Altså, vi taler om, at der bliver givet en ret til et barn til at blive hørt, i forbindelse med at det skal smides ud. Jeg synes, at det måske er en overdrivelse at tale om, at det skulle kunne ødelægge noget som helst. Og lad mig læse op fra Danmarks Private Skolers høringssvar til det her, bare for at vi sådan lige får proportionerne på plads. Danmarks Private Skoler skriver om det her forslag – det er jo så dem, der efter udsagnet skulle blive ødelagt af det her forslag – og jeg citerer:

»Børn har ret til at give deres mening til kende om emner, der er vigtige for dem. Det er et muligt skoleskifte blandt andet, uanset om skoleskiftet er fra en offentlig eller fri- og privatskole. Det har hele tiden været foreningens holdning, at skoler er forpligtede til at inddrage elever synspunkter i sager, der kan medføre udskrivning, hvilket har afspejlet sig i foreningens udtalelser og i den konkrete rådgivning af medlemsskolerne. Foreningen har derfor ingen principielle indvendinger mod forslaget om lovændringen.«

Altså, vi har jo heldigvis i Danmark et ret inddragende demokrati og et meget direkte demokrati i form af store og stærke interesseorganisationer, der blander sig i alt, heldigvis for det, det synes jeg vi skal være meget taknemlige over. Jeg mener også, at coronaperioden har vist, at vi skal være meget taknemlige over det. Mon ikke vi havde hørt fra Danmarks Private Skoler, hvis de mente, at deres sektor blev ødelagt af det her forslag. Så jeg tænker, at vi lige skal have proportionerne på plads.

Konservative stillede et konkret spørgsmål, i forhold til om vi går længere end børnekonventionen. Det er ikke ministeriets opfattelse, at vi går længere end børnekonventionen. Jeg er ikke selv jurist, så det har jeg måttet spørge de gode folk i ministeriet om, men vurderingen er, at vi ikke går længere end børnekonventionen. Så bliver der spurgt fra Venstres side, om vi kan kigge på muligheden for at gøre det så let og ubureaukratisk som muligt, så der ikke på ryggen af det her opstår en papirtiger. Jeg vil bare gerne også her fra talerstolen give tilsagn om, at det vil vi selvfølgelig gerne være med til at kigge på i udvalgsarbejdet. Så bliver der talt om, at det er et angreb på friskolernes rettigheder. Jeg tror, det var Dansk Folkeparti, der brugte den vending. Jeg har det jo sådan, at det er en rigtig god idé at give mennesker rettigheder, og når det er sådan, at institutioners rettigheder står i modsætning til menneskers rettigheder, så har institutionerne vigepligt. Her er der altså tale om, at man får lov til at blive hørt. Jeg synes, der var enkelte ordførere, måske særlig Liberal Alliances, der fik det til at lyde, som om at det, at vedkommende bliver hørt, så også betyder, at man som friskole ikke kan udskrive en elev. Men det kan man jo sagtens. Det, vi lægger op til her, er, at man bliver hørt, og det vil sige, at man får mulighed for

at tilkendegive, hvad man selv mener om situationen. Det betyder ikke, at skolen ikke stadig væk kan drage den konklusion, hvis man uforandret mener, at det er den rigtige konsekvens at tage.

Det er mig egentlig ubegribeligt, og det har jeg tænkt på nogle gange, mens det her lovforslag har været undervejs, at det ikke er sket tidligere. Men jeg synes, at når man hører debatten her i salen i dag, får man måske alligevel en idé om, hvorfor det ikke er sket tidligere. Men det her synes jeg burde være noget, vi egentlig alle sammen kunne bakke op om, og jeg synes, det er meget positivt, at vi har sektorens opbakning til at gå videre med det her.

Med lovforslaget sørger vi også for, at Folketingets Ombudsmand kan anvende sine almindelige reaktionsmuligheder ved behandling af klager over skolernes udskrivning af elever. Samlet set er vi i regeringen meget glade for, at børn og unge på friskoler og private grundskoler og efterskoler, frie fagskoler og private gymnasier nu sikres ret, endelig, til at blive inddraget, inden en skole træffer så afgørende en beslutning for deres liv, altså en eventuel udskrivelse af eleven.

Dansk Folkeparti siger, at de tror på den voksnes myndighed i forhold til at træffe den endelige beslutning, og ja, det gør jeg også. Men i forhold til hvad der går forud for den beslutning, mener jeg, at det er en rigtig god idé, at barnet er blevet hørt, selvfølgelig med udgangspunkt i barnets alder og modenhed, men at man som barn både har fået lov til at tilkendegive sine synspunkter, men faktisk også har fået forklaret, hvad det er, der foregår om ørerne på en. Så selvfølgelig er det den voksne, der har myndigheden. Selvfølgelig er det i sidste ende skolen, der beslutter det. Men jeg mener, at det sådan set er en god idé, at børn og unge har ret til at vide, hvad der foregår rundt om dem, og ret til også at give deres holdning til kende.

Tak for den debat, der har været indtil nu, og tak til dem, der har tilkendegivet støtte til forslaget.

Kl. 13:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er et par spørgsmål. Først er det fra fru Mette Thiesen.

Kl. 13:07

Mette Thiesen (NB):

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at ministeren fører et ideologisk korstog, både mod private daginstitutioner og mod det frie valg på gymnasieområdet, og sikkert også gerne vil brede det ud til rigtig mange andre områder og derfor heller ikke kan se, hvorfor det her lovforslag er decideret mistillid til de her frie grundskoler og frie gymnasier. Det er så, hvad det er. Jeg synes, ministeren skylder os et svar. Fordi man i høringssvarene ikke tilkendegiver, at man er uenig i synspunktet – det tror jeg sådan set ikke der er nogen af os der er, nemlig at det altid er en god idé at høre barnet eller i hvert fald tage dialogen med forældrene – er det jo ikke sådan, at man kan læse ud af høringssvarene, at de her skriger på, at nu skal lovgivere ind. De konstaterer sådan set bare, at det er en god idé. Vil ministeren ikke give mig ret i det?

Kl. 13:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 13:08

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Altså, det var en hemmelighed for mig, at der skulle være det ideologiske korstog, som ordføreren taler om. Nu læser jeg bare lige nogle sætninger op fra høringssvaret fra Danmarks Private Skoler, for jeg mener, at ordføreren har fuldstændig uret i sin analyse af de høringssvar, der er kommet ind. Danmarks Private Skoler skriver:

»Foreningen har derfor ingen principielle indvendinger mod forslaget til lovændringen«.

Det vil sige, at det ikke bare er et spørgsmål om, at de synes, det er en god idé, at barnet bliver inddraget. Det er simpelt hen et spørgsmål om, at de mener, at det er en god idé, at der kommer en lovændring om det. Og så skriver de:

»Foreningen er særligt tilfreds med, at lovforslaget forsøger at balancere hensynet til barnets mulighed for inddragelse med hensynet til barnets tarv, da disse hensyn ofte kan stå som modsatrettede i de konkrete sager«.

Det er bare for at sige: Det er jo ikke sådan, at de kommer med en eller anden høflighedsting. De går ind i lovforslaget og siger de ting, de nu gør, i deres høringssvar. Og jeg tænker, at ordføreren måske selv skulle tage drøftelsen med Danmarks Private Skoler om det også. Jeg synes egentlig, det fremgår ret klart af deres høringssvar, at de tager relativt detaljeret stilling til det. Altså, i et langt høringssvar, som giver et godt indblik i, hvad de mener om det, er deres konklusion, at de ikke har nogen principielle indvendinger mod lovforslaget.

Kl. 13:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Mette Thiesen.

Kl. 13:09

Mette Thiesen (NB):

De har jo ikke nogen principielle indvendinger, for de skal forholde sig til, at der kommer et lovforslag om det. Så det er sådan set udelukkende det, de er nødt til at forholde sig til. Altså, det her handler jo om, at det er et område, som det burde være ganske naturligt, i hvert fald for borgerlige partier, at mene man ikke skal lovgive om. Det er ganske naturligt, hvis man har en tillid til frie skoler og frie gymnasier og i øvrigt ønsker at fremme deres mulighed for at drive den bedste skole. Og så kan jeg være fuldstændig enig med andre ordførere i, at man i langt højere grad også burde sætte folkeskolen meget mere fri. Men der er bare ikke noget i det her, som er noget, som en god leder ikke ville gøre af sig selv. Derfor giver det ikke mening at lovgive om det overhovedet. Og det er en mistillid til de frie skoler.

Kl. 13:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Ministeren.

Kl. 13:10

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Lige nu vil jeg sådan set mene, at det er ordføreren, der nærer mistillid til privatskolerne og friskolerne. Ordføreren siger nu for anden gang her i Folketingssalen i dag, at en god leder ville gøre det her af sig selv, men 37 pct. af dem gør det ikke. Nye Borgerlige sætter den standard op, at hvis man er en god leder, gør man det her af sig selv, men 37 pct. gør det ikke, og så ved jeg ikke, hvordan vi ellers skal se det, for jeg kan ikke forstå det anderledes. Socialdemokratiets ordfører spurgte om det to gange uden rigtig at få svar. Jeg er af den opfattelse, at der har været og er gode ledere derude, men at rammerne har været, som de har været, er et politisk ansvar, og derfor ændrer vi på de rammer nu, fordi vi mener, at børn skal inddrages. Så det der med at køre den af på lederne på den måde synes jeg simpelt hen er at flygte fra sit ansvar som folkevalgt.

Kl. 13:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 13:11

Alex Ahrendtsen (DF):

Jeg bliver nødt til lige at rette ministeren lidt. Jeg sagde i min tale, at det er et angreb på friskolernes frihed og ikke på deres rettigheder. Det er ret afgørende. Så sagde jeg også i min tale og i mine svar, at Dansk Folkeparti støtter, at eleverne skal inddrages, når de skal udskrives eller bortvises, men at det er alt for voldsomt og et stort indgreb og en detaljstyring af friskolerne, og at man derfor ikke bør lovfæste det, for så kan vi jo blive ved. Vil ministeren på den baggrund moderere sine kommentarer til Dansk Folkeparti?

Kl. 13:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 13:11

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Jeg beklager selvfølgelig, hvis jeg har citeret forkert, for det var i hvert fald ikke min hensigt. Men sætningen gælder på samme måde. Hvis du sætter en skoles eller en institutions frihed på den ene side, og det står i modsætning til en elevs frihed på den anden side, mener jeg da, at institutionen i den situation har vigepligt. Jeg mener, at man som barn eller ung skal kunne få lov til at blive hørt i forbindelse med de her ting, som er så afgørende for ens forhold.

Der er jo ikke nogen tvivl om, at det er enormt indgribende at fjerne et barn fra dets almindelige skoledag, og det vil sige, at det helt fundamentale i den sammenhæng er, at nogle voksne går ind og gør noget ved barnets frihed til at være på det sted, som barnet gerne vil, og i den situation mener jeg det er fuldstændig fundamentalt og rimeligt man bliver hørt. Så kan det godt være, at de voksne alligevel gør det, fordi de voksne er dem, der har myndigheden og i sidste ende skal beslutte det, men selvfølgelig skal barnet da høres, og selvfølgelig skal børnene have en forklaring på, hvad der foregår omkring ørerne på dem. Det mener jeg simpelt hen er helt fundamentalt.

Jeg ved ikke, om ordføreren opfattede det som en moderering af udtalelserne; det har jeg lidt en fornemmelse af ordføreren ikke gør, men det var dog i hvert fald et forsøg på at rette op på det, hvis der var noget citatværk, der var galt.

Kl. 13:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 13:12

Alex Ahrendtsen (DF):

Man kan jo også frygte, at det her er første skridt på vejen mod et større frontalangreb på de frie skoler. Socialdemokraterne foreslog jo under valgkampen at skære friskolernes antal ned til 10 pct., og det er derfor, vi er nogle her i salen, der er lidt på vagt. Så ministeren kan jo egentlig bare på regeringens vegne sige, at man er gået bort fra frontalangrebet på de frie skoler, og så bare imødekomme Dansk Folkeparti ved at sige, at ja, det her lovforslag er et indgreb i de frie skolars frihed.

Kl. 13:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 13:13

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Jeg kan ikke genkende de der spøgelse, der bliver manet frem her. Så det har jeg svært ved at svare på, og jeg er simpelt hen ikke enig med Dansk Folkeparti omkring det her lovforslag; så ville jeg jo ikke have fremsat det, i sagens natur. Jeg mener, vi har fundet en

rigtig fin balance i, at man selvfølgelig som skole og som voksent menneske skal kunne træffe beslutninger, men omvendt at man selvfølgelig også som barn og som ung, alt efter hvor gammel man er, skal inddrages i forhold, der vedrører en, altså at man skal høre og man skal have mulighed for at forstå, hvad der foregår omkring ørerne på en. Og der mener vi ikke, at forholdene er tilfredsstillende, sådan som de er i dag.

Kl. 13:14

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så siger vi tak til børne- og undervisningsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 51:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Mulighederne for andet udtræk af prøvfag og etablering af fælles ledelse i forbindelse med skolesammenlægning m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil). (Fremsættelse 08.10.2020).

Kl. 13:14

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er fru Tanja Larsson, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 13:15

(Ordfører)

Tanja Larsson (S):

Tak for det. Nu skal vi til hele tre forslag samlet i et. Det kan være svært, at finde den røde tråd, men alle forslagene er ikke desto mindre fornuftige forslag, og de udmønter en aftale i folkeskoleforligskredsen fra marts 2020. Jeg vil starte med den første del, som også er den største, og som handler om mulighed for udtræk af et andet fag end idræt for elever med langvarig funktionsnedsættelse eller alvorlig sygdom.

Lovforslaget gælder heldigvis kun for en meget lille gruppe af elever. Til gengæld er det en gruppe, for hvem det her er utrolig vigtigt. I dag er folkeskolens afgangseksamen en forudsætning for, at eleverne kan opnå retskrav på optagelse på en ungdomsuddannelse, og man kan ikke bestå afgangseksamen, hvis ikke man har aflagt alle eksamener. Det er i udgangspunktet rigtig godt, men for en lille gruppe elever, der har en langvarig funktionsnedsættelse eller en alvorlig sygdom, kan det have store konsekvenser. De kan nemlig ikke deltage i undervisningen i idræt. For den gruppe gør vi det nu muligt at udtrække et andet fag end idræt, i den naturfaglige blok, så de får mulighed for at bestå folkeskolens afgangseksamen. Det er kun rimeligt, at denne gruppe af børn, der i forvejen har svære udfordringer, nu får en reel mulighed for at få en ungdomsuddannelse på lige fod med de andre klassekammerater.

En ting, der er godt ved forslaget her, er, at det ikke kun hjælper dem, der er ude af stand til at deltage i idræt. Det pålægger samtidig skolerne et ansvar for at gøre alt, hvad de kan, for at en elev kan

blive inddraget i idrætsundervisningen. Det må nemlig aldrig blive sådan, at elever bliver fritaget for idræt, fordi skolen ikke har gjort nok. Lige så vigtigt det er at tilbyde et alternativ til de unge, der absolut ikke kan deltage, lige så vigtigt er det nemlig at sikre, at alle de unge, der *kan* være med, også *er* med. Det er jeg glad for, for det stiller også krav til skolerne om, at man skal være bedre til at inkorporere handicapidræt.

Den anden del handler om privatister. De skal have mulighed for at gå til prøve på 8. klassetrin i de praktiske og musiske fag, på samme måde som man kan gøre det i 9. klasse. Det er i min optik ganske fornuftigt, at de selvfølgelig skal have den mulighed, hvis de ønsker det. Deres muligheder skal selvfølgelig ikke begrænses af skolens udbud af fag.

Den tredje og sidste del er en teknisk ting. Det handler om processen i forbindelse med skolesammenlægning. Jeg vil ikke dykke ned i de konkrete tekniske justeringer her. Det bliver både for langt og nok også lidt for kedeligt. I stedet kan jeg konstatere, at den nuværende proces er uhensigtsmæssig, bøvl og bureaukratisk. Nu laver vi det om, så det bliver nemmere og mindre bureaukratisk. Vi fjerner et led, så at sige, så man ikke behøver at oprette en midlertidig bestyrelse, men så man kan sammenlægge og oprette en ny ledelse i samme runde.

Så alt i alt tre forskellige lovforslag. Fælles for dem er dog, at vi i Socialdemokratiet støtter dem alle tre.

Tak for ordet.

Kl. 13:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Vi siger tak til ordføreren. Og jeg vil lige sige, at der selvfølgelig ikke er noget, der er kedeligt heroppe. Det kan være for langt, i forhold til taletiden, men der er selvfølgelig ikke noget, der er kedeligt herinde i Folketingssalen – ikke ret tit i hvert fald.

Så går vi videre til den næste ordfører, og det er hr. Stén Knuth, Venstre. Værsgo.

Kl. 13:18

(Ordfører)

Stén Knuth (V):

Tak for det. Lad mig slå fast med det samme, at Venstre kan bakke op om det her rigtig fine forslag. Og som den tidligere ordfører også nævnte, består det af tre elementer.

Altså, hvis man er fritaget for idræt, religion, tysk eller fransk, og dermed ikke kan tage en eksamen i de fag, så kan man også have svært ved at komme ind på ungdomsuddannelserne – det er jo umuligt i dag. Med det her forslag sikrer vi, at man så kan trække nogle andre fag i den naturfaglige blok eller i den humanistiske blok, og det giver rigtig god mening.

I forhold til det her med idræt, så ved salen – i hvert fald ministeren – at hvis der en, der kerer sig om det med idræt i folkeskolen, så er det ordføreren her. Og det her må jo ikke være sådan, at endnu flere bliver, hvad skal man sige, sat til side, når de andre dyrker idræt. Og det tænker jeg vi også har en fælles forpligtelse til at kunne holde hinanden op på, så det ikke sker i vores folkeskole, også efter at det her forslag engang bliver vedtaget.

Det udvider også adgangen til folkeskolens prøver som privatist. Det kan vi hylde, og så er det en regelforenkling, hvilket vi jo også synes er en rigtig fin idé, så vi synes, det er et godt forslag, og vi bakker som sagt op, som jeg tidligere nævnte. Og jeg skal hilse fra De Konservative og sige, at det gør de sådan set også.

Kl. 13:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Alex Ahrendtsen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:20

Kl. 13:23

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak, formand. Det var jo en glimrende lille aftale, vi fik lavet i sin tid, og Dansk Folkeparti kan selvfølgelig fortsat bakke op om det. Og det er jo, hvad andre ordførere også har været inde på, en ganske simpel ordning. Nemlig at der er nogle elever, som af den ene eller den anden årsag, bl.a. langvarige fysiske funktionsnedsættelser eller en alvorlig sygdom, som det hedder, ikke har kunnet deltage i undervisningen, og som alligevel skulle have været oppe til eksamen; de kunne ikke blive fritaget. De får nu fremover mulighed for at gå til eksamen i et andet fag, og det er jo selvfølgelig en god løsning på tingene, som har været lidt mystiske.

Vi var jo noget overraskede, da vi i sin tid blev præsenteret for det i forligskredsen: Det kan da ikke være rigtigt, tænkte vi. Men det kunne være rigtigt, og så har vi lavet det om. Det er, når folkestyret arbejder bedst. Det er faktisk en fornøjelse: Vi har alle sammen været enige om det.

Så har der også været lidt problemer med elever, der er fritaget for fransk eller tysk, fordi de har indlæringsvanskeligheder eller andre vanskeligheder. Og de elever, der er blevet fritaget for kristendom, fordi forældrene jo beder om det, får nu muligheden for at gå til eksamen i et andet fag inden for den humanistiske blok, hvilket er ganske fornuftigt. Så er vi også glade for de der små ændringer vedrørende de musik-praktiske fag.

De tekniske forenklinger vil jeg heller ikke komme mere ind på i denne tale, så samlet set er det et fint lille lovforslag, som vi i Dansk Folkeparti selvfølgelig fortsat bakker op.

Kl. 13:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Og så er det fru Marianne Jelved, Radikale, og det er som ordfører. Værsgo.

Kl. 13:22

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

Tak. Det er et nyttigt lille forslag – eller lille er det jo ikke; det er relativt stort – for det hjælper en gruppe af elever: Såfremt idrætsundervisningen bliver trukket frem som et eksamensfag, er der altså børn, der er så handicappede, at de ikke er i stand til at deltage i idrætsundervisningen, og så skal de kunne få et andet tilbud. Og det er det, der sættes regler op for. Det støtter vi meget fra Det Radikale Venstre. Det er meget fornuftigt, hvad der beskrives her.

Så er der et andet lille forslag, som ikke er så uskyldigt igen, nemlig hvordan man overtager den tradition, som landdistrikterne i Danmark har været præget af, nemlig at den lille skole og den lille daginstitution kan have fælles ledelse, hvis begge de to institutioners forældregruppe var enige om det. Og det er sådan set fornuftigt også at prøve at lave en løsning på det i dag, hvor det er mere komplekst, og hvor vi kan komme ud for, at flere skoler lægges sammen på grund af ændringer i befolkningstal osv. osv., og hvor man så også kan blive fristet til at lægge en daginstitution sammen med dem. Og der skal laves et regelsæt for det. Det er vi meget enige i, men det er lidt kompliceret at forklare det her fra talerstolen, så det vil jeg undgå, men bare varsle til ministeren, at det vil vi gerne sætte fokus på og finde ud af, hvordan man kan se det for sig, altså det, der skal ske her.

Vi er positive over for tanken og vil gerne bidrage. Men jeg kan ikke se modellen her virke helt så godt, som jeg kunne ønske mig det. Så derfor varsler jeg bare til ministeren, at vi vender tilbage til det under sagsbehandlingen.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Astrid Carøe, SF. Værsgo.

Kl. 13:23

(Ordfører)

Astrid Carøe (SF):

Tak for det. Vores skole- og uddannelsessystem i Danmark skal selvfølgelig kunne rumme alle børn, og børn med handicap skal have de samme muligheder som deres klassekammerater for at gennemføre folkeskolen og senere hen en ungdomsuddannelse og en videregående uddannelse. Derfor er det rigtig vigtigt, at vi ændrer og retter lovgivningen til, når vi bliver opmærksomme på, at der opstår barrierer, som fører til ulige muligheder for, at alle børn og unge kan få en uddannelse.

Forældre til børn med muskelsvind skrev et brev til os ordførere, og de har også været herinde i deputation om netop den her problematik og dette ønske, og nu får vi lavet det her om til gavn for de børn. Det er et lovforslag, der har stor betydning for en lille gruppe børn, der på grund af deres svære handicap ikke kan gennemføre eksamen i idræt. Fordi man skal have folkeskolens afgangseksamen for at have retskrav på at blive optaget på en ungdomsuddannelse, så er det afgørende, at de kan få lov at gå til eksamen i et andet fag i stedet.

Men samtidig er det også vigtigt for os i SF at understrege, at fritagelse for eksamen i idræt ikke må være et mål i sig selv. Lige muligheder for alle børn betyder også, at alle børn skal have mulighed for at få udfordringer i idræt og være en del af fællesskabet uanset deres handicap. Børn skal præsenteres for og være bevidste om deres muligheder for idrætsdeltagelse, både inden for parasporten og foreningsidrætten. Det har både skoler og foreningsidrætten et ansvar for at sikre. Med det kan jeg sige, at vi selvfølgelig støtter lovforslaget.

Kl. 13:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Jakob Sølvhøj, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:25

(Ordfører)

Jakob Sølvhøj (EL):

Tak. Lovforslaget her er ikke mindst et resultat af en ihærdig indsats fra en gruppe af forældre til elever med muskelsvind, som for efterhånden flere år siden satte sig for at forandre reglerne for prøveafleggelsen i idræt for elever med omfattende fysiske handicap. De pågældende forældre oplevede, at deres børn blev udsat for, eller i hvert fald havde en potentiel risiko for at blive udsat for en urimelig forskelsbehandling ved ikke at kunne blive fritaget for prøveafleggelse i et fag, som de helt åbenlyst ikke havde reelle muligheder for at deltage i.

Det var – oplevede forældrene, og jeg er enig med dem – en skærpet risiko, i og med at man med ændringerne af folkeskoleloven i 2016 jo gjorde det til en betingelse for optagelse af en elev på en ungdomsuddannelse, at vedkommende havde gennemført en fuld afgangseksamen i folkeskolen. Vi har været enige med forældrene hele vejen igennem, og derfor er vi også meget tilfredse med, at lovforslaget ligger her.

Jeg synes, det er værd at fremhæve nogle af de bemærkninger, som også bliver gjort i en række af høringssvarene, om, hvor vigtigt det er, at undervisningen i idræt organiseres på en måde – i øvrigt ligesom al anden undervisning – så det store flertal af elever med fysiske handicap har mulighed for at deltage i undervisningen. Som

det allerede er blevet understreget af flere, er det her jo et forslag, der alene retter sig mod en lille gruppe. Jeg tror, der er bred tilslutning til, at behovet for at have en inkluderende tilgang til elever med handicap, også når der undervises i idræt, er utrolig vigtigt. Men her er der altså tale om en lille gruppe af elever, der, selv om de har adgang til kompenserende hjælpemidler, faktisk ikke er i stand til at deltage i undervisningen.

Det er blevet nævnt, at det er et lille – ja, det har varieret lidt – lovforslag, men jeg vil så i hvert fald lægge vægt på, at det har kolossal stor betydning for den her gruppe af elever og for deres forældre, fordi de i den grad oplever, at noget, som var et urimeligt pres på dem, dels fordi det i sig selv er en underlig situation, at de skal op til eksamen i noget, hvor de ikke har deltaget i undervisningen, dels også det der potentielle tryk, der kunne være, i forhold til de pågældende elevers optagelse på en ungdomsuddannelse.

For en ordens skyld skal jeg sige – og jeg ikke vil knytte yderligere bemærkninger til det – at vi også støtter de andre elementer i forslaget her, og at Enhedslisten derfor kan støtte forslaget.

Kl. 13:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Mette Thiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 13:28

(Ordfører)

Mette Thiesen (NB):

Jeg vil give ordføreren for Enhedslisten ret – det er ikke så tit, det sker. Det er altid godt, når man kan mødes om noget, og det synes jeg bestemt vi kan med det her lovforslag; altså netop det her med, at det godt kan være, at det er et lille lovforslag, men det er faktisk noget, der har en utrolig stor betydning for dem, som det vedrører.

Som jeg også har trøstet ordførerne med tidligere på dagen, har jeg selv været mange år i den danske folkeskole. Og jeg vil bare glæde mig over, hvor fantastisk jeg synes lærere og i øvrigt også elever generelt tager sig af dem, som har nogle udfordringer, både fysiske handicaps og andet. Jeg tror ikke, der er noget, der er så rummeligt og så fleksibelt som børn. De møder med nysgerrighed, og så finder de ud af tingene sammen og i fællesskab.

Det er selvfølgelig også det, der skal kunne lade sig gøre, altså den her fleksibilitet, når det er, man så kommer til eksamen. Jeg vil sige, at det her med hensyn til idrætsundervisning simpelt hen er udtryk for ganske almindelig sund fornuft; for, selvfølgelig, hvis man af fysiske årsager ikke kan deltage i undervisningen, så skal man selvfølgelig heller ikke til eksamen i det.

Jeg gik selv i en folkeskoleklasse, hvor der var en dreng, der var fysisk handicappet, men sådan tænkte vi aldrig på ham. Vi rettede ind, og vi fandt fleksible løsninger på motionsdage og alt mulig andet, sådan at han var en del af det fællesskab, der var i klassen – og sådan skal det selvfølgelig være.

Vi støtter selvfølgelig det her lovforslag, og jeg vil jo også glæde mig over, at vi afslutter en dag med mange lovforslag med et fint lovforslag, som giver mulighed for noget, som burde være ganske almindelig sund fornuft – men godt, vi får rettet op på det nu i hvert fald.

Kl. 13:30

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Henrik Dahl, Liberal Alliance. Værsgo.

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for ordet. Den tyske filosof Georg Wilhelm Friedrich Hegel siger et sted i »Åndens fænomenologi«, at Minervas ugle flyver i skumringen, og det er som alt, hvad Hegel skrev, sådan et lidt gådefuldt citat. Hvad betyder det, at Minervas ugle flyver i skumringen? Ja, det betyder jo lidt det samme, som Winston Churchill sagde om amerikanerne, nemlig at de altid gør det rigtige, når de har udtømt alle andre muligheder.

Citatet skal altså forstås på den måde, at visdommen lader vente på sig med at gå på vingerne, men til sidst, når der ikke er andet at gøre, så går visdommen ikke desto mindre på vingerne. Og sådan er det også lidt med Folketinget. For når vi simpelt hen ikke kan finde på andet, og når alle muligheder er udtømt, sætter vi os ned og laver pragmatiske og fornuftige lovforslag – så skal vi selvfølgelig også være hårdt pressede, men vi gør det – og det har vi gjort i det her tilfælde.

Jeg ved ikke, hvordan man måler, om lovforslag er store eller små, men det her er nok med al respekt ikke et lovforslag, der trækker de helt store overskrifter, i hvert fald ikke i dag og nok heller ikke i morgen og måske nok i virkeligheden ikke i et år som 2020. Men det er et godt lovforslag, og det er helt fyldt, som de fleste andre ordførere også har sagt, af sund fornuft og pragmatisme, og derfor bakker vi det selvfølgelig også op.

Tak for ordet.

Kl. 13:32

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til hr. Henrik Dahl. Og jeg skal lige for en god ordens skyld sige, at et lille lovforslag somme tider har større betydning end et meget stort lovforslag. Sådan er det generelt. Det kan godt være, at de store lovforslag fylder meget i bunken, men et lille lovforslag kan have stor betydning.

Så er det børne- og undervisningsministeren. Værsgo.

Kl. 13:33

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Tak for det, og det er så sandt, som det er sagt, for for de enkeltpersoner, som det her berører, og for deres familier, er der slet ikke nogen tvivl om, at det her er et stort lovforslag. Så er det rigtigt, at det desværre nok ikke kommer til at trække overskrifter, men det gør det for de børn og de familiers liv, som det drejer sig om. Derfor synes jeg, det er overmåde vigtigt, at vi gør det her, og jeg glæder mig over, at vi står sammen og er fælles om det i Folketinget – og når det i øvrigt lykkes at forene Enhedslisten og Nye Borgerlige, står verden næsten ikke længere. Når vi har de her helt brede forsamlinger bag, er det jo heldigvis også noget, man kan se for sig kommer til at kunne stå i rigtig mange år, og det vil sige, at vi her på en eller anden måde har fået lavet en ny hvervet retting. Det tror jeg slet ikke man skal underkende hvor meget betyder for dem, det drejer sig om.

Tak for den debat, der også har været. Det er jo rigtigt, at det her lovforslag er en lidt sammenkogt ret. Det har vi jo med mellemrum. Her havde vi tre forskellige ting, men inden for det samme område, som vi fik lagt sammen i det her lovforslag. Men det er klart, at den dominerende ingrediens i det her lovforslag er muligheden for udtræk af et andet fag end idræt for de elever med langvarig funktionsnedsættelse eller sygdom. Det er også det, de fleste ordførere lægger vægt på.

Formålet med forslaget om at udtrække et andet fag er selvfølgelig at sikre en fair og ordentlig løsning for den lille gruppe elever, der på grund af langvarig funktionsnedsættelse eller alvorlig sygdom er ude af stand til at deltage i idrætsundervisningen. Man kan ikke

bestå folkeskolens afgangseksamen, hvis man ikke har taget alle prøver. Sådan er reglerne. Og folkeskolens afgangseksamen er nu engang udgangspunkt og forudsætning for at blive optaget på en ungdomsuddannelse.

Der kan så eksempelvis være tale om børn, der er lammede fra halsen og ned, eller børn med kraftig muskelsvind. Det er jo en lille gruppe elever, vi taler om, om året og på landsplan, men selv om det kun berører få, skal vi få lavet lovgivningen på en måde, så den er rimelig og ordentlig og ikke kommer til at lægge snubletråde ud for nogle, som vi jo fundamentalt set gerne vil have har de bedst tænkelige liv og så vidt muligt får de samme muligheder som alle andre børn og unge, også når det gælder deres uddannelse.

Det er ikke kun et spørgsmål om, at de elever ikke kan testes i en praktisk prøve i idræt. Den gruppe, vi taler om her, kan slet ikke deltage i idrættimerne, fordi idrætsundervisningen ofte foregår ude, og det upålidelige og til tider genstridige danske vejr kan faktisk også for nogle i den her gruppe være et problem i sig selv. Derfor er det ikke altid muligt at sidde med ved undervisningen, og derfor bør de efter vores mening heller ikke testes ved en teoretisk prøve. Lovforslaget giver dem mulighed for at trække et helt andet fag end idræt i den naturfaglige blok, sådan at de får mulighed for at bestå folkeskolens afgangsprøve og dermed faktisk får mulighed for at søge om optag på de forskellige ungdomsuddannelser. Det er kun ret og rimeligt.

Der er måske nogle, der tænker, at skolerne, hver gang der er en elev, der er besværet i forhold til idrættimerne eller har et lettere handicap, vil lade dem trække et andet fag – SF's ordfører var inde på det og spurgte til den gruppe, som egentlig godt kan deltage – men der er skolerne uforandrede forpligtede på den måde, som de hele tiden har været. Det er altså ikke meningen, at det er en bred gruppe af elever, der kan få lov til at trække et andet fag. Skolerne har pligt til at indrette undervisningen, så alle, der kan være med, kommer med. Det, der er udfordringen her, er, at der faktisk er nogle, der ikke kan være med. Derfor den her lovændring.

I lovforslaget har vi også gjort det muligt for privatister at tage prøven på 8. klassetrin i de praktisk-musiske fag, ligesom de kan tage prøverne i 9. klasse. Jeg synes ikke rigtig, der er så meget andet at tilføje end det, at de selvfølgelig skal have muligheden, hvis de vil det.

Så rummer lovforslaget for det tredje en forenkling af reglerne vedrørende skolesammenlægning. Vi sikrer, at skoler kan lægges sammen og få fælles ledelse med en anden institutionsform, f.eks. dagtilbud, fritidstilbud og ungdomsskole, på en ubureaukratisk måde. Det handler grundlæggende om, at vi gerne vil gøre sammenlægningen mindre besværlig ved at gøre det i en omgang i stedet for i flere tempi. Der er ikke nogen grund til at gøre det mere bøvlet end som så, men jeg kunne forstå, at Radikale Venstre i forbindelse med udvalgsarbejdet vil have nogle bemærkninger til det. Det er jeg selvfølgelig fuldstændig indstillet på og glæder mig til i den forbindelse at få input fra fru Marianne Jelved. Det mener jeg bestemt vi skal drøfte.

Alt i alt er det et lovforslag med tre meget forskellige ingredienser. Fælles for dem er – det tror jeg var Nye Borgerliges ordfører, der sagde det, og det er godt nok ikke så tit, at jeg kan citere ordføreren og er enig med hende, så vi skal glæde os over de dage, hvor vi er enige – at det er sund fornuft, at vi ændrer loven på den her måde. Det synes jeg vi skal glæde os over i fællesskab. Tak for tilsagnet om støtte, og tak for ordet.

Kl. 13:38

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så siger vi tak til børne- og undervisningsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 13:38

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 6. november 2020, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 13:38).